

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки

«Допущений до захисту»
В.о. завідувача кафедри
 Руснак А.В.
«03» грудня 2025р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

**на тему: АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО
СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА**
(на прикладі ТОВ «Асоціація дитячого харчування»)

Виконала:
студентка групи 6418зм

 Бондаренко С.І.
(підпис)

Керівник роботи:
д.е.н., професор
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

 Надточій І.І.
(підпис)

Херсон–2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра Економіки

Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма «Бізнес і приватне підприємництво»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Руснак А.В.

(підпис)

«17» жовтня 2025 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Студентці

Бондаренко Світлані Іванівні

(Прізвище, ім'я по батькові)

1. Тема роботи АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (на прикладі ТОВ «Асоціація дитячого харчування»)

Керівник роботи Надточій І.І., д.е.н., професор

(прізвище, ім'я по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені розпорядженням директора ХННІ НУК від «17» жовтня 2025 р. № 20

2. Термін подання роботи: 3 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи Первинна, фінансова та статистична звітність підприємства; інформація Державної служби статистики України, Закони України, постанови Кабінету міністрів України

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1.ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ “АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ”

3. ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ “АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ”

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Рис. Основні завдання аналізу фінансового стану; Рис.Користувачі результатів фінансового аналізу; Рис. Оцінка фінансового стану підприємства; Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта швидкої ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»; Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта абсолютної ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;Результати розрахунку та динаміка змін чистого

оборотного капіталу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»
Рис. Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансової стійкості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Значення коефіцієнта оборотності активів з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості та коефіцієнта оборотності дебетової заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Динаміка коефіцієнта рентабельності продажу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності господарської діяльності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Рис. Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності продукції з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
Рис. Марниця SWOT- аналізу; Зони стратегій матриці МакКінсі.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Надточій І.І., д.е.н., професор		
2	Надточій І.І., д.е.н., професор		
3	Надточій І.І., д.е.н., професор		

7. Дата видачі завдання

«17» вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Обґрунтування актуальності і мети роботи	до 03.10.2025 р.	виконано
2.	Опрацювання нормативно-законодавчої бази, аналіз літературних джерел	до 17.10.2025 р.	виконано
3.	Збір, обробка і узагальнення статистичних даних і даних річних фінансових звітів	до 31.10.2025 р.	виконано
4.	Оцінка ефективності діяльності підприємства та розробка пропозицій з удосконалення	до 14.11.2025 р.	виконано
5.	Обґрунтувати висновки	до 22.11.2025 р.	виконано
6.	Оформлення роботи та подання на кафедру	до 03.12.2025 р.	виконано

Здобувач

(підпис)

Бондаренко С.І.

(ПІБ)

Керівник роботи

(підпис)

Надточій І.І.

АНОТАЦІЯ

Бондаренко С.І. Аналіз та шляхи поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Асоціація дитячого харчування»). – Херсонський навчально-науковий інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 2025. – Рукопис.

У роботі досліджено теоретико-методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства як важливого інструменту оцінювання ефективності його діяльності та прийняття управлінських рішень. Розкрито зміст аналізу фінансового стану, охарактеризовано методичне, інформаційне та нормативно-правове забезпечення проведення фінансового аналізу в сучасних умовах господарювання.

Проведено комплексний аналіз фінансового стану товариства з обмеженою відповідальністю «Асоціація дитячого харчування». Надано загальну характеристику підприємства, здійснено аналіз фінансових коефіцієнтів, оцінено його конкурентні позиції на ринку, а також визначено ймовірність банкрутства з використанням відповідних методик.

На основі результатів дослідження проаналізовано сучасний стан і тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні та обґрунтовано шляхи поліпшення фінансового стану підприємства. Запропоновано управлінські рішення, спрямовані на підвищення фінансової стійкості, платоспроможності та конкурентоспроможності товариства в довгостроковій перспективі.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, фінансовий аналіз, фінансові коефіцієнти, платоспроможність, фінансова стійкість, конкурентоспроможність, банкрутство, управлінські рішення, ринок дитячого харчування.

ABSTRACT

Bondarenko S.I. Analysis and ways to improve the financial condition of an enterprise (A Case study of LLC «Association of Baby Food»). – Kherson Educational-Scientific Institute of the Admiral Makarov National Shipbuilding University, 2025. – Manuscript.

The paper explores the theoretical and methodological aspects of analyzing the financial condition of an enterprise as an important tool for assessing the effectiveness of its activities and making management decisions. The content of the analysis of the financial condition is disclosed, the methodological, informational and regulatory support for conducting financial analysis in modern business conditions is characterized.

A comprehensive analysis of the financial condition of the limited liability company “Association of Baby Food” is carried out. A general characteristic of the enterprise is provided, an analysis of financial ratios is carried out, its competitive position in the market is assessed, and the probability of bankruptcy is determined using appropriate methods.

Based on the results of the study, the current state and trends in the development of the baby food market in Ukraine are analyzed and ways to improve the financial condition of the enterprise are substantiated. Management decisions are proposed to increase the financial stability, solvency and competitiveness of the company in the long term.

Keywords: financial condition of the enterprise, financial analysis, financial ratios, solvency, financial stability, competitiveness, bankruptcy, management decisions, baby food market.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Зміст аналізу фінансового стану підприємства.....	8
1.2. Методичне забезпечення аналізу фінансового стану	13
1.3. Інформаційне та нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану.....	22
Висновки до розділу 1.....	28
2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ “АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ”.....	29
2.1. Коротка характеристика підприємства.....	29
2.2. Аналіз фінансових коефіцієнтів.....	35
2.3. Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку	64
2.4. Оцінка ймовірності банкрутства	77
Висновки до розділу 2.....	86
3.Шляхи поліпшення фінансового стану ТОВ “АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ”.....	91
3.1. Сучасний стан і тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні.....	91
3.2. Шляхи поліпшення фінансового стану ТОВ “АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ”	109
3.3. Обґрунтування управлінських рішень відносно покращення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування».....	113
Висновки до розділу 3.....	113
ВИСНОВКИ.....	118
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	123
ДОДАТКИ	130

ВСТУП

Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, котре характеризує платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, прибутковість та надає інформацію про можливість сталого розвитку підприємства. На його показники впливають результати всієї фінансово-господарської діяльності. Запорукою ефективного управління діяльністю підприємства, своєчасністю та правильністю прийняття рішень є системне та результативне проведення аналізу фінансового стану підприємства.

У сучасних нестабільних умовах ведення бізнесу підприємство повинно діагностувати свій фінансовий стан з метою своєчасного прийняття правильних управлінських рішень стосовно постійних змін та коливань на ринку. Тому, що тільки фінансово стійке підприємство має переваги в швидкому реагуванні на зміни, має можливість розвитку, модернізації виробництва, залученню інвестицій, отриманні кредитів тощо. Воно є більш незалежне від несприятливих змін ринку.

Отже, питання аналізу фінансового стану та пошуку резервів його покращення дуже актуальне та потребує подальшого ретельного дослідження.

Метою магістерської роботи є проведення аналізу фінансового стану та пошук резервів його поліпшення.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних завдань: вивчити теоретичні основи аналізу фінансового стану підприємства; розкрити методи та прийоми аналізу фінансового стану та його інформаційне забезпечення; провести аналіз фінансового стану підприємства; внести пропозиції щодо підвищення фінансових показників підприємства.

Об'єктом дослідження є ТОВ «Асоціація дитячого харчування».

Предметом магістерської роботи є аналіз фінансового стану виробничого підприємства та визначення шляхів його покращення.

Інформаційною базою аналізу є Закони України, Накази, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, методичні рекомендації, підручники, монографії, наукові з питань оцінки фінансової стійкості та конкурентоспроможності, фінансова звітність ТОВ «Асоціація дитячого харчування».

Структурно робота складається зі вступу, основної частини, яка містить 3 розділи, висновків, списку використаної літератури.

Перший розділ роботи присвячений теоретичним основам аналізу фінансового стану підприємства.

Другий розділ роботи містить аналіз фінансового стану підприємства на матеріалах ТОВ «Асоціація дитячого харчування».

У третьому розділі роботи запропоновані заходи щодо покращення фінансового стану досліджуваного підприємства.

РОЗДІЛ 1

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Зміст аналізу фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, котре характеризує платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, прибутковість та показує можливість сталого та динамічного розвитку. На фінансовий стан підприємства впливають результати всієї фінансово-господарської діяльності.

В економічній літературі не існує єдиного підходу до тлумачення та визначення характеру фінансового стану, фінансової стабільності, ліквідності та платоспроможності. Така ситуація обумовлена наявністю відмінностей в методології аналізу фінансового стану, відмінностей у напрямках аналізу, назвах, алгоритмах розрахунку економічних коефіцієнтів тощо.

Фінансовий стан являє собою комплексне поняття, яке характеризує наявність, розміщення та використання коштів підприємства та визначається сукупністю наступних економічних показників:

- збалансованістю структури активів та пасивів;
- ефективністю використання майна;
- ступенем фінансової стабільності;
- ступенем ліквідності та платоспроможності.

Фінансовий стан суб'єкта господарювання характеризується показниками, що відображають стан коштів в процесі їх обігу та можливістю економічної одиниці фінансувати свою діяльність в певний період часу. Здатність підприємства без затримок проводити фінансові розрахунки, фінансувати свою діяльність та підтримувати платоспроможність свідчить про його стабільний фінансовий стан, або навпаки. Стабільний фінансовий

стан досягається при наявності власного капіталу, якісних активах, стабільному рівні доходів та можливості залучати кредитні кошти.

Однією зі складових успішного та динамічного розвитку підприємства є ретельний аналіз його фінансового стану. Це комплекс заходів, в ході проведення яких з'явиться можливість оцінити поточний стан підприємства, врахувати ймовірні ризики або фактори, які навпаки будуть сприятливими для підприємства та як результат скласти реальний прогноз розвитку на майбутнє.

Основною метою аналізу є своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності з метою пошуку резервів покращення фінансового стану підприємства. Відповідно до поставленої мети формуються завдання, які потрібно вирішити в процесі проведення аналізу наведені на рис. 1.1

Рис. 1.1. Основні завдання аналізу фінансового стану

Джерело:[41]

Для проведення аналізу фінансового стану підприємства потрібно глибоко та ретельно вивчити вихідний матеріал: дані бухгалтерського балансу, звіту про фінансові результати, додаткові матеріали, що характеризують фінансовий стан підприємства.

Уважне вивчення балансу на початку та кінець звітного періоду дозволяє дати загальну оцінку змін у структурі активів і пасивів балансу підприємства.

Зменшення оборотних активів, досягнуте за рахунок прискорення оборотності коштів, оцінюється позитивно. Це дає змогу збільшити питому вагу основних засобів у загальних фондах за рахунок збільшення інвестицій для розширення матеріально-технічної бази підприємства.

Позитивним моментом є збільшення частки власних коштів у загальній сумі джерел формування фінансових ресурсів та зменшення питомої ваги запозичених коштів.

Показники, що характеризують фінансовий стан підприємства, тісно пов'язані між собою і лише у своїй сукупності відображають реальну картину їх фінансової стійкості та платоспроможності.

На рис. 1.2 наведено зміст оцінки фінансового стану підприємства.

Рис. 1. 2. Оцінка фінансового стану підприємства

Джерело: [87]

З метою доведення вітчизняного бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів, було проведено його поділ на бухгалтерський та управлінський, що в свою чергу привело до поділу звітності на фінансову та управлінську.

Зовнішній та внутрішній аналізи взаємопов'язані та мають спільну інформаційну базу.

Проведення внутрішнього аналізу здійснюється безпосередньо на підприємстві фінансовим або бухгалтерським відділом. Використання результатів необхідно для планування, контролю і прогнозування фінансового стану підприємства.

Основним змістом внутрішнього аналізу фінансового стану підприємства є:

- аналіз динаміки прибутку та рентабельності підприємства;
- аналіз кредитоспроможності підприємства;
- оцінка використання майна і вкладеного капіталу;
- аналіз власних фінансових ресурсів;
- аналіз ліквідності і платоспроможності;
- аналіз самоокупності підприємства [87].

Проведення зовнішнього аналізу здійснюється сторонніми особами: інвесторами, кредиторами, постачальниками, партнерами, контролюючими органами на основі оприлюдненої публічної звітності.

Основним змістом зовнішнього фінансового аналізу є:

- а) аналіз абсолютних показників прибутку;
- б) аналіз показників рентабельності;
- в) аналіз фінансового стану підприємства, його фінансової стабільності;
- г) аналіз ефективності використання залученого капіталу;
- д) економічна діагностика фінансового стану підприємства [87].

На відміну від внутрішнього, відповідні складові зовнішнього аналізу більш формалізовані та менш деталізовані. Різниця в змісті зовнішнього і внутрішнього аналізу пов'язана з різницею в інформаційній підтримці і завданнями, що вирішуються цими двома видами аналізу.

1.2. Методичне забезпечення аналізу фінансового стану

Останніми роками дослідження вчених-економістів були зосереджені на проблемі управління фінансовим станом підприємства. Однак, фахівці переважно зосереджуються на його окремих елементах, віддають перевагу питанням аналізу та оцінки фінансового стану підприємства, що є результатом його діяльності та основою для розвитку підприємства в майбутньому. Отже, остаточне визначення поняття «фінансовий стан» нині не дано авторами, і кожен із них висловлює його по-своєму. Цьому питанню присвятили свої праці як іноземними, так і вітчизняними вченими, серед яких необхідно виділити Бланка І.О., Белоліпецького В.Г., Волкову О.Н., Герасименка Г.П., Ковальова В.В., Маркар'яна Е.А., Поддєрьогіна А.М., Родіонову В.М., Савицьку Г.В., Федотову М.А. та інші.

Державні органи, також, дають своє визначення поняття, так у «Методичних рекомендаціях до проведення аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій» Державної податкової адміністрації України зазначається, що «фінансове положення (стан) є комплексним поняттям і відображає рейтинг підприємства на фінансовому ринку, його кредитоспроможність і податкоспроможність характеризується системою показників, що визначають на конкретну дату» [3]. Насправді, фінансовий стан є відображенням рейтингу підприємства, але він не є тільки статичним поняттям. Схоже тлумачення поняття зустрічається в нормативних документах Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України, так в «Положеннях про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» - фінансовий стан підприємства визначається як сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні та потенційні можливості підприємства.

Визначення авторів що до поняття фінансового стану підприємства наведені в таблиці 1.1

Таблиця 1.1

Сутність поняття фінансовий стан підприємства

Автор	Сутність поняття
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л, Смовженко Т.С.	Фінансовий стан це стан економічного суб'єкта, що характеризується наявністю в нього фінансових ресурсів, забезпеченістю коштами, необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами. Це визначення хоча і більш широке, але не повною мірою визначає сутність даного поняття [70].
Русак Н.А., Русак В.А.	Фінансовий стан характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої, комерційної та інших видів діяльності підприємства, доцільністю і ефективністю їх розміщення та використання, фінансовими взаєминами з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю. Автори наголошують не тільки на забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, а й на доцільності й ефективності їх розміщення та використання. Але фінансовий стан не може характеризуватися тільки такими елементами, як платоспроможність та фінансова стійкість [73].
Родіонов В.М., Федотова М.А.	Характеризують фінансовий стан наступним описом: «Наявність власних оборотних коштів, їх збереження, співвідношення між власними та залученими оборотними коштами характеризують рівень фінансової стійкості підприємства, його становище на фінансовому ринку, можливості додаткової мобілізації фінансових ресурсів за допомогою випуску цінних паперів» [72].

Маркар'ян Е.А., Герасименко Г.П., Маркар'ян С.Е.	Розглядають фінансовий стан, як сукупність показників, які відображають його здатність погасити боргові зобов'язання. Фінансовий стан, на думку дослідників, є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства. Таке трактування поняття фінансового стану не розкриває його сутності, а вказує тільки на один з елементів фінансового стану - платоспроможність. Також треба зазначити, що фінансовий стан - це не сукупність показників. За допомогою показників фінансовий стан лише кількісно оцінюється [71].
Бланк І.О.	Фінансовий стан характеризує як фінансову позицію, є станом обсягу та структури активів, капіталу, а також основних фінансових результатів діяльності підприємства на певну дату. Фінансова позиція є предметом аналізу та оцінки з метою виявлення реального фінансового стану підприємства. Фінансовий стан - це рівень збалансованості окремих структурних елементів активів та капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання [69].

Джерело: [69, 70, 71, 72, 73]

Резюмуючи висловлювання науковців, відносно визначення сутності поняття «фінансовий стан», можна сформулювати наступне узагальнююче визначення: фінансовий стан підприємства є сутнісною характеристикою діяльності підприємства за позначений період, що визначає реальну та потенційну можливість підприємства забезпечувати достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності та здатність ефективно здійснювати її в майбутньому.

Фінансовий стан означає здатність компанії фінансувати свою діяльність, характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування, їх належним розміщенням та ефективним використанням, фінансовими відносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю, кредитоспроможністю, фінансовою стійкістю.

На рис. 1.3 зображені складові фінансового стану підприємств

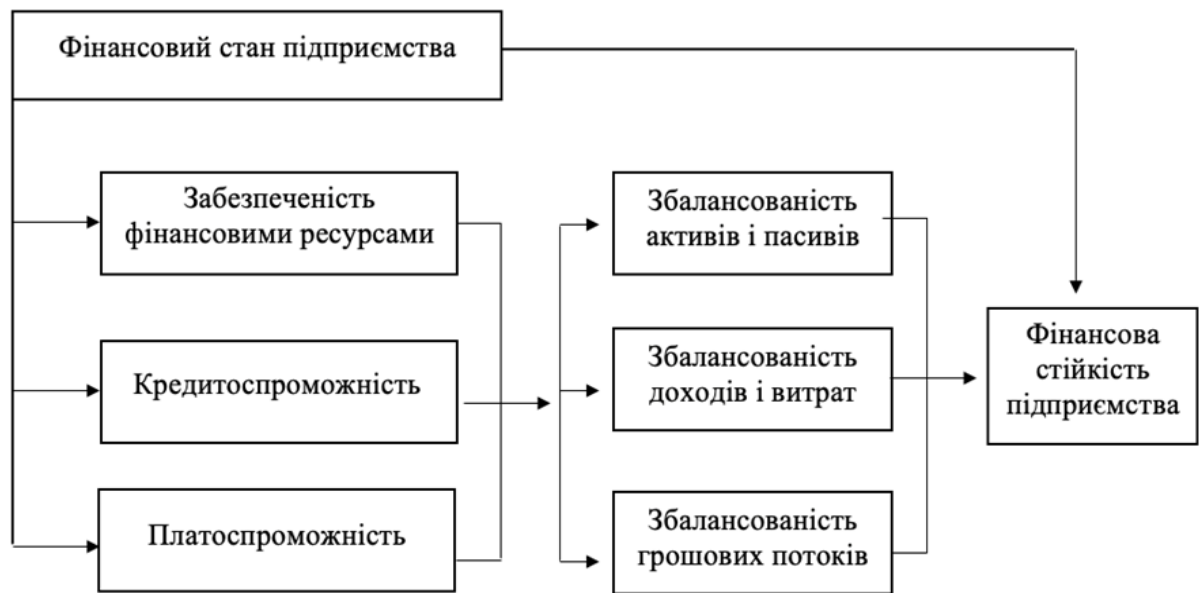

Рис. 1.3 Складові фінансового стану підприємства

Джерело: власні дослідження

Невід'ємною частиною фінансової роботи на підприємстві є фінансовий аналіз та оцінка фінансового стану підприємства. Для стабільної роботи підприємства та запобігання банкрутству необхідно розуміти, як правильно керувати фінансами, якою має бути структура капіталу за складом та джерелами походження, яку частину слід залучати за рахунок власних коштів та яку частку слід брати в борг. Також потрібно розуміти такі поняття економіки, як ліквідність, платоспроможність, фінансова стабільність, ділова активність, рентабельність та інші.

Для оцінки стійкості фінансового становища підприємства використовується індикаторна система, яка характеризує зміни в структурі капіталу через його розміщення та джерела освіти, ефективність та інтенсивність використання ресурсів, платоспроможність, кредитоспроможність, фінансову стійкість.

У методиці аналізу фінансового стану компанії виділяють сім основних прийомів, які подані в таблиці 1.2

Таблиця 1.2

Основні прийоми в методиці аналізу фінансового стану підприємства

Основні прийоми	Ознаки
Горизонтальний (часовий) аналіз	Порівняння окремих фінансових показників звітної періоду з попереднім періодом або плановими показниками для оцінювання процесів у динаміці
Вертикальний (структурний) аналіз	Визначення структури підсумкових фінансових показників з визначенням впливу кожної статті звітності на загальний результат. Застосовують для показників, що мають адитивні моделі розрахунку
Трендовий аналіз	Порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів і визначення тенденції, тобто основну тенденцію в динаміці показника, звільнену від випадкових впливів та індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою тренду формуються можливі значення показників у майбутньому і тому проводиться орієнтований на майбутнє або прогнозний аналіз
Порівняльний аналіз	Порівняльний аналіз умовно розділяються на: внутрішньогосподарський - порівняння основних показників підприємства та дочірніх підприємств або підрозділів, міжгалузевий - порівняння показників підприємства з показниками конкурентів чи середньогалузевими
Аналіз фінансових показників (коефіцієнтів)	Розрахунок зв'язків між окремими показниками звіту або показниками різних форм звітів, визначення зв'язку між показниками. Цей метод працює шляхом порівняння відносних показників, які мають однакові одиниці виміру. Використані коефіцієнти характеризують зміну будь-яких ознак, що цікавлять аналітика. Показники підприємства за різні періоди часу, показники різних компаній, показники підприємства порівнюються із середньогалузевими показниками
Факторний аналіз	Аналіз впливу окремих факторів на результуючий показник за допомогою детермінованих та стохастичних методів дослідження. Факторний аналіз може бути як прямим (саманаліз) - розбиття ефективного показника на його складові, так і навпаки, коли окремі елементи об'єднуються в загальний показник.

Маржинальний аналіз	Маржинальний аналіз - метод оцінки та обґрунтування управлінських рішень, заснований на дослідженні причинно-наслідкових зв'язків між продажами, собівартістю, прибутком та на основі розподілу витрат між фіксованими та змінними (реалізується шляхом визначення точки беззбитковості, порогу рентабельності, запасу фінансової стійкості та ін.)
---------------------	---

Джерело: [68]

Методи фінансового аналізу повинні включати деталізацію, угруповання, припущення середніх значень, припущення відносних значень, баланс, розрахунок пайової участі тощо.

Деталізацію, як прийом часто використовують при аналізі поділів фактору та результату економічної діяльності на час і місце. З його допомогою можна виявити позитивний і негативний вплив деяких факторів, вплив яких, у більшості випадків, взаємно визначається в підсумкових показниках діяльності підприємства за звітний період.

Для виявлення змісту середніх загальних показників і впливу окремих одиниць на ці середні в аналізі використовується групування, як поділ розглянутих сукупностей на однорідні групи за досліджуваними ознаками.

Прийом середніх величин використовується для оцінки тенденцій у розвитку окремих фінансових коефіцієнтів шляхом розрахунку їх середніх значень за кілька часових періодів, що дозволяє виявити закономірності їх розвитку. Також, в аналітичних дослідженнях використовуються середні арифметичні та середні, зважені у хронологічному порядку.

Прийом відносних величин (відсотки, коефіцієнти, індекси) також доцільно для вивчення динаміки показників низки звітних періодів. Зростання чи падіння показника розраховується щодо базового окремого періоду або попереднього показника.

Балансовий метод може служити для відображення співвідношення двох груп споріднених і збалансованих економічних показників, результати яких ідентичні. Метод може бути використаний для аналізу забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, сировиною, паливом, матеріалами та основними засобами виробництва. Для визначення платоспроможності

підприємства використовується платіжний баланс, при цьому засоби платежу пов'язані з платіжним зобов'язанням.

Для представлення коефіцієнта можна використовувати балансовий метод, співвідношення двох груп пов'язаних і збалансованих економічних показників, результати яких ідентичні. Метод може бути використаний для аналізу забезпеченості компанії фінансовими ресурсами, сировиною, паливом, матеріалами та основними засобами.

Прийом пайової участі (пропорційного розподілу приросту) використовується з метою оцінки відносного впливу низки виявлених чинників показник ефективності.

Для наочності результатів застосування аналітичних методів бажано створювати таблиці та графіки, які дозволять узагальнити результати розрахунків, порівняти окремі фінансові показники, подати їх динамічна та повністю охопити отримані матеріали.

Графічний прийом - це прийом, у якому використовуються графіки, що являють собою масштабоване відображення показників та їх залежності за допомогою геометричних фігур. Цей метод не має самостійного значення в аналізі, але використовується для ілюстрації змін у динаміці, структурних змін або інших видів порівняння.

Використовуються види графічного матеріалу для:

- дослідження динаміки фінансових показників;
- подання структури фінансових показників та структурних змін;

Порівняння розвитку індикаторів у космосі;

- дослідження зв'язків та залежностей між різними фінансовими показниками чи значеннями варіаційної ознаки.

Вибір різних методів або прийомів залежить від цілей аналізу, вимог до рівня деталізації аналізу, точності результатів, характеру взаємозв'язку між показниками, характеру аналітичних завдань [2 с. 16].

Незалежно від обраного методу, алгоритм вирішення практично будь-якої аналітичної задачі може використовувати методи порівнянь, групування, графічні прийоми тощо.

Головною інформаційною базою для проведення аналізу фінансового стану підприємства виступають форми бухгалтерської та статистичної звітності: Звіт про фінансовий стан (баланс) підприємства, який складається на звітну дату та звіту про сукупний дохід, який в свою чергу складається за

певний звітний період, для більш детального аналізу можуть застосовуватися внутрігосподарські джерела та інша фінансова звітність, наприклад, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал.

Виходячи з мети проведення фінансового аналізу, а саме завчасного виявлення та своєчасного усунення ймовірних недоліків та знаходження резервів покращення фінансового стану підприємства його користувачів умовно поділяють на три групи: внутрішні, зацікавлені, сторонні.

На рис. 1.4 зображена схема розподілу користувачів фінансового аналізу.

Рис.1.4. Користувачі результатів фінансового аналізу

Джерело: власні дослідження

Отже, власникам підприємства, насамперед, важливі прибутковість, економічне зростання, ризики, ефективне управління ресурсами підприємства. Кредиторів або інвесторів цікавлять кредитоспроможність та можлива віддача (результативність) від вкладених інвестицій, вони звертають увагу на доцільність продовження кредитування, умови кредитування, гарантії повернення грошей та рентабельність своїх вкладень.

Постачальникам та замовникам важливі терміни оплати та динаміка зміни платоспроможності, наявність ліквідних коштів тощо.

За результатами аналізу вибираються напрями фіскальної політики. Стабільна ринкова позиція є найважливішою метою стратегічного розвитку компанії. Він має ґрунтуватися на ефективному розподілі та використанні всіх ресурсів.

1.3. Інформаційне та нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану

Запорукою ефективного управління діяльністю підприємства, своєчасністю та правильністю прийняття рішень є системне та результативне проведення аналізу фінансового стану підприємства, яке обов'язково повинно ґрунтуватися на своєчасності та швидкості інформаційного забезпечення.

За ступенем доступності інформація поділяється на дві групи: закриту та публічну.

Публічна інформація – це інформація бухгалтерської та статистичної звітності, яка виходить за межі підприємства та наявна в публічному доступі.

Закрита інформація – це внутрішня інформація підприємства, яка не виходить за його межі та може бути комерційною тайною.

Головною інформаційною базою для аналізу фінансового стану підприємства є фінансова звітність, яка строїться на даних бухгалтерському обліку. В цих документах відображаються господарські явища, процеси, а також результати діяльності підприємства.

Для вітчизняних підприємств фінансова звітність складається з наступних форм:

- Баланс підприємства;
- Звіт про фінансові результати;
- Звіт про рух грошових коштів;
- Звіт про власний капітал;

Крім того, для більш детального, глибокого аналізу, можливе використання приміток до річної фінансової звітності, аудиторських звітів про достовірність фінансової звітності, а також фінансового плану підприємства, внутрішніх нормативних, технологічних та технічних

документів, іншої планово-розрахункової інформації про господарську діяльність підприємства тощо.

Далі розглянемо короткий опис основних форм фінансової звітності, що є інформаційною базою для проведення аналізу фінансового стану:

- Баланс - форма фінансової звітності, яка розкриває характеристики активів та зобов'язань суб'єкта господарювання в грошовому вираженні. Зовні баланс - це таблиця, яка містить інформацію про актив (актив) та фінансовий (пасивний) стан компанії на конкретну дату. Особистість цієї форми фінансової звітності полягає у тому, що показники мають грошовий вимір. Його будова базується на рівновазі активів підприємства та джерелами їх формування.

- Звіт про фінансові результати - вид фінансової звітності, що містить інформацію про доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства. Елементи представлені в кумулятивних сумах з початку періоду до кінцевої дати звітного періоду. Така форма річної фінансової звітності дозволяє оцінити діяльність підприємства за певний проміжок часу. На відміну від балансу, який є статичною характеристикою, звіт про фінансові результати відображає динаміку економічного процесу.

- Звіт про рух грошових коштів – ще одна форма фінансової звітності, що характеризує різницю між притоком та відтоком грошових коштів за звітний період та період попередній до звітного. Цей вид фінансової звітності відображає інформацію про фактичне надходження та витрачання коштів, тобто дебетовий та кредитовий оборот на бухгалтерських рахунках каса та поточні рахунки.

- Звіт про власний капітал - це форма балансової фінансової звітності, яка відображає рух статутного, резервного, додаткового капіталу, а також будь-яких змін суми нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) підприємства. Вона складається з двох частин, перша містить інформацію за попередній звітний період, друга - за поточний період.

- Примітки до фінансової звітності. Перша визначає мінімальну кількість показників, котрі потрібно описати в примітках., а друга -розкриває інформацію за сегментами. Відповідно до П(С)БО, підприємства зобов'язані розкривати додаткову інформацію у примітках до річної фінансової звітності [8].

Елементи інформації про фінансовий стан підприємства, які відображені у фінансовій звітності, поділені в балансі на групи: активи (не оборотні, оборотні), зобов'язання (довгострокові, поточні), капітал. Тобто баланс містить детальну інформацію про вартість активів компанії, суму власного капіталу, обсяг довгострокових і короткострокових зобов'язань. Використання та обробка балансових даних дозволяє:

- оцінити склад, структуру та динаміку активів, власного капіталу та зобов'язань підприємства;
- оцінити ліквідності, платоспроможності балансу;
- визначити ступінь фінансової стійкості підприємства та фактори, що впливають на її коливання;
- визначити ступінь ймовірності банкрутства.

Ведення суб'єктом господарювання своєї господарської діяльності регулюється з боку держави нормативно-правовими документами. Держава сприяє прозорості ведення бізнесу та висуває вимоги до процесу обов'язкового подання та оприлюднення інформації відносно фінансових та майнових показників ведення господарської діяльності. Питання, які регламентують процес формування облікових даних, зміст та розкриття фінансової звітності стосується усіх суб'єктів господарювання, а рекомендації стосовно проведення фінансового аналізу більшості стосуються державних контролюючих органів та мають на меті виявлення фінансових порушень з боку суб'єктів господарювання.

У табл. 1.3 наведені діючі в Україні нормативно-правові акти, в яких є інформація стосовно питань пов'язаних з оцінкою фінансового стану підприємств.

Таблиця 1.3

Нормативно-законодавчі акти з питань аналізу фінансового стану підприємств

Найменування нормативно-законодавчого акту	Область регламентації	Змістові показники регламенту
1	2	3
Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27.06.97, про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [2]	Оцінка результатів господарської діяльності за попередній та поточний роки, виявлення факторів, які позитивно чи негативно вплинули на кінцеві показники роботи підприємства, прийняття рішення про визнання структури балансу задовільною (незадовільною), а підприємства - платоспроможним (неплатоспроможним)	Показники фінансового стану підприємства
Наказ Міністерства фінансів України № 49/121 від 26.01.2001 про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [4]	Встановлення єдиного порядку та основних методичних засад оцінки показників (коефіцієнтів), що характеризують фінансовий стан підприємств, які підлягають приватизації	Показники фінансового стану підприємства

Наказ Міністерства економіки України №14 від 19.01.2006, про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [5]	Оцінка фінансово-господарського стану підприємств на предмет виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства	Показники фінансового стану підприємства; Показники виявлення ознак банкрутства
Рекомендації Центральної спілки споживчих товариств України, від 28.07.2006, Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств [6]	Оцінка фінансового стану підприємства та ступінь його забезпеченості необхідними фінансовими ресурсами для здійснення господарської діяльності, раціональність їх розміщення та ефективність використання	Показники фінансового стану; Поглиблений факторний аналіз фінансового стану
Наказ Державної податкової адміністрації України №72 від 11.02.2010, про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановлення загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу та проведення аналізу фінансового стану підприємств, які звертаються до органів міндоходів для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) [7]	Оцінка фінансово-господарського стану підприємств та загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу	Показники фінансового стану

Нормативно-правові документи, що зазначені у таблиці розроблені державними органами для систематизації термінології, інформаційної бази, методології та інших питань у своїй діяльності та в межах своїх повноважень для запобігання розбіжностей та непорозумінь. У випадку, коли суб'єкт господарювання має податкові борги та звертається до Міністерства доходів з проханням відстрочення своїх грошових зобов'язань перед державним бюджетом він повинен проводити оцінку своєї господарської діяльності відповідно до Наказу ДПА України №72 від 11.02.2010 року. Підприємства, які підлягають приватизації повинні провести аналіз фінансового стану орієнтуючись на нормативи затверджені Наказом Міністерства фінансів України № 49/121 від 26.01.2001 року. Підприємства, які опинилися в скрутному фінансовому становищі державою передбачена процедура банкрутства. Вона передбачає певні юридичні процедури та поглиблений аналіз фінансово-господарської діяльності юридичної особи з метою виявлення факторів, котрі впливають на кінцеві результати її роботи та прийняття рішення про визнання підприємства платоспроможним або неплатоспроможним. Регламентує проведення даних заходів Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27.06.97 року. Недержавні суб'єкти господарювання можуть прийняти до уваги пропоновані тлумачення, методики та інші рекомендації взагалі, але вони мають повне право самостійно організовувати та проводити аналіз власного фінансового стану, вони самостійно вибирають періодичність проведення та використовують прийоми, методи, моделі, орієнтуючись на свої цілі та завдання, які ставлять перед собою на початку проведення аналізу.

Висновки до розділу 1

Виділена основна мета аналізу це своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності з метою пошуку резервів покращення фінансового стану підприємства. Опираючись на мету сформовані завдання, які необхідно вирішити в процесі виконання роботи: зібрати та дослідити інформаційну базу, створити моделі оцінки та діагностики фінансового стану, провести факторний аналіз та визначити вплив факторів на зміни в аналізі, прогнозувати можливі фінансові результати та провести діагностику фінансового стану, розробити конкретні заходи для більш ефективного використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансового становища. В розділі дана характеристика зовнішнього та внутрішнього аналізу фінансового стану, які мають одну інформаційну базу, а відмінності пов'язані із завданнями, що стоять перед користувачами. Складові зовнішнього більш формальні, а внутрішнього – деталізовані. Далі розглянуті та описані поширені методики забезпечення аналізу. Розкрита сутність поняття фінансового стану, яка і досі є об'єктом дослідження вчених-економістів. Описані прийоми, це горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, трендовий аналіз, порівняльний аналіз, аналіз фінансових показників, факторний аналіз, маржинальний аналіз. дана характеристика прийомів. Розглянута інформаційна база, яка складається з фінансової звітності підприємства, дано короткий опис кожного документа та його особливості. Складено список основних нормативно-законодавчих актів, описана область регламентації до кожного документа та їх зв'язок з суб'єктами господарювання. Виділені та описані по групах показники фінансового стану підприємства: коефіцієнти ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності.

РОЗДІЛ 2

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ»

2.1.Коротка характеристика підприємства

ТОВ «Асоціація дитячого харчування» працює навітчизняному ринку понад 25 років. Основним видом економічної діяльності підприємства є виробництво дитячого харчування та дістичних харчових продуктів. Компанія більше ніж 20 займається виробництвом продуктів дитячого харчування під ТМ Карапуз. Вона увесь час працює над вдосконаленням та різноманітністю асортименту продукції та над оновленням виробничих потужностей про що свідчить стисла історія компанії.

При створенні компанії у 1992 році її діяльність полягала врозповсюдженні продукції дитячого харчування по всій території України від таких провідних виробників, як Nutricia,Nestle,Heinz,Similac та Kolinska.

У 1998 році компанія викупила та почала реконструкцію Херсонського заводу дитячого харчування, який працював на ринку ще з 1929 року, завод є одним з найстарших виробників дитячого харчування в Україні. До 60-рр. ХХ ст. працював як загальний консервний завод, а з 70-х - повністю перейшов на виробництво дитячого харчування під ТМ Карапуз.

У 2000 році на заводі була встановлена виробнича асептична лінія Elpro (Італія) для виготовлення напівфабрикату пюре зі свіжих овочів і фруктів власного виробництва.

А вже у 2001 році продукція під ТМ Карапуз почала експортуватися до таких країн, як Білорусь, Молдова, Грузія, Туреччина, Гонконг та Румунія.

Досягненням 2008 року було встановлення та запуск на заводі сучасного європейського обладнання виробництва Нідерландів «GMFGOUDA»для виробництва швидкорозчинних зернових та молочно-

зернових каш. А також виведенні на ринок широкої асортиментної лінійки дитячих сухих розчинних каш під ТМ Карапуз [4].

У 2011 році компанія знову удосконалює виробничі потужності, а саме запускає нову лінію TetraPak (Швеція) для виробництва натуральних соків.

З 2013 року компанія впроваджує Систему управління якістю готової продукції за стандартами ISO 9001 та ISO 22000. А також запускає виробництво під PrivateLabel продуктів дитячого харчування для роздрібної торговельної мережі «Ашан» та дитячих соків ТМ ТЕМА (Danone).

У 2020 році на заводі була встановлена лінія для підготовки води, яка забезпечувати забезпечує виробництво води з оптимальним вмістом солей та мінералів.

Модернізація процесу виробництва соків, відмова від додавання цукру були проведені у 2022 році, а ще в цьому році було проведено комплексний ребрендинг - розширення асортиментної лінійки та рестайлінг упаковок і етикеток пюре від МТ Карапуз.

З 2023 року починається співпраця з компанією PepsiCo у галузі виробництва дитячих пюре та соків [4].

Діяльність підприємства спрямована на виготовлення безпечних продуктів дитячого харчування на рівні європейських стандартів. На заводі впроваджені Системи управління безпекою харчових продуктів такі, як ISO 22000 (НАССР), ISO 9001 і FSSC 22000, які мають міжнародне визнання в якості найбільш ефективного засобу контролю за харчовою безпекою. Системи НАССР проходять щорічний аудит українськими та іноземними органами сертифікації на відповідність міжнародним стандартам ISO: 22000 і FSSC 22000. Якість та стандарти безпеки продукції одні з найвищих в галузі [4]. Завод має дуже вдале місце знаходження, тому що продукція виготовляється з місцевої сировини за унікальною технологією на сучасному імпортованому обладнанні. Головний постачальник сировини це ТОВ «Сандора».

Виробничі потужності розташовані у трьох цехах:

- з виробництва сухих каш;
- з виробництва овочевих, фруктових пюре та м'ясних консервів;
- з виробництва соків.

Місячні обсяги виробництва складають близько 500-700 тис. баночок консервів дитячого харчування. Якість продукту від заходу сировини до виходу готового продукту перевіряє власна акредитована лабораторія.

Асортимент продукції ТМ Карапуз найрізноманітніший, включає групи першого прикорму для дітей у віці від 4 місяців це сухі розчинні молочні та без молочні каші, овочеві та фруктові пюре, овочеві та фруктові соки [36].

На рис.2.1 наведено перелік продукції підприємства. На підприємстві виготовляється чотири види продукції, а саме пюре в скляній тарі, пюре у зручній упаковці, каша та сік. Найбільш насиченим є вид каш, найменш насиченим є пюре в упаковці «Дой-пак».

Рис. 2.1. Перелік продукції підприємства

Джерело: опрацьовано за [36].

Продукція дитячого харчування ТМ Карапуз представлена в усіх без винятку великих торгових мережах України, а саме Ашан, Metro, АТБ, Велика кишеня, Сільпо, Фуршет, Vagus, Брусниця та інші. Компанія має велику розвинуту дистриб'юторську мережу на території України.

ТОВ «Асоціація дитячого харчування» продовжує освоювати нові ринки збуту, так з 2022 року продукція експортується ще до ОАЕ. Відповідно до джерел Державної служби статистики України експорт компанії у 2024 році склав 2,7 млн. грн., що складає 8,5 відсотка від загального обсягу експорту виробниками дитячого харчування.

Хоч конкурентів у галузі доволі багато, підприємство намагається відповідатисуворим вимогам ринку, постійно оновлюючи асортимент продукції відповідно уподобанням споживачів та тенденціям ринку харчових продуктів.

Для ТОВ «Асоціація дитячого харчування» є великою перемогою признання її продукції споживачами. В цьому можна переконатися, розглянувши на порталі для голосування споживачів FAVORрейтинги у категорії «Дитяче харчування». Для голосування компанією-організатором було представлено 33ТМ, які можна зустріти на українському ринку, але з представленогоу роботі аналізу були виключені малопопулярні ТМ, які займають в рейтингу останні місця та не мають суттєвого впливу на загальну картину рейтингу. Варто відзначити, що вподобання споживачів дуже коливаються із року в рік. Це пов'язано в першу чергу з тим, що продукція цієї галузі призначена для дітей і тому батьки дуже ретельно та прискіпливо вивчають товар вперш ніж зробити покупку. Їх цікавлять склад, його натуральність та екологічність, можливість наявності домішок, зручність пакування, пізнаванність виробника тощо. Результати дослідження

представлені у вигляді порівняльної таблиці 2.1, згідно з офіційним сайтом FAVOR [8].

Таблиця 2.1

Рейтинг ТМ продуктів дитячого харчування, що представлені на українському ринку

Найменування ТМ	Місце у рейтингу						
	Роки						
	2021	2022	відхилення 2022/2021, +/-	2023	відхилення 2023/2022, +/-	2024	відхилення 2024/2023, +/-
HiPP	1	2	+1	3	+1	1	-2
Малиш, Малишка, Малютка	2	14	+12	21	+7	16	-5
Gerber	3	1	-2	1	-	2	+1
Nestlé	4	9	+5	5	-4	3	-2
Humana	5	4	-1	8	+4	6	-2
Bebivita	6	3	-3	4	+1	4	-
Агуша	7	7	-	6	-1	9	+3
Bebi	8	13	+5	25	+1	14	-11
Карпуз	9	20	+11	23	+3	13	-10
Чудо-Чад	10	8	-2	2	-6	7	+5
Nutricia	11	6	-5	15	+9	24	+9
Similac	12	17	-	30	-13	27	-3
Milupa	13	5	-8	10	+5	5	-5
Hame	14	11	-3	11	-	11	-
Nutrilon	15	12	-3	12	-	8	-4
Brüggen	16	19	+3	17	-2	17	-
Кроха	17	27	+10	31	+4	26	-5

Тотоша	18	22	+4	29	+7	28	-1
Фруто-Няня	19	15	-4	7	-8	20	+13
Малятко	20	16	+4	19	+3	10	-9
Nordic	21	21	-	27	6	25	-2
Румяныещечки	22	28	+6	14	-14	21	+7

Джерело: опрацьовано за [8]

Враховуючи подані дані, бачимо, що лідерами є такі іноземних ТМ як «Gerber» та «HiPP», оскільки їх позиція на ринку доволі висока, то не спостерігається значного падіння у рейтингу протягом декількох років.

У 2021 році ТМ Карпуз займала 9 місце, це пов'язано з відомістю заводу-виробника, натуральністю продукції, але у 2022 та 2023 роках дуже здала свої позиції щодо привабливості споживачів, тому, що виробники-конкуренти почали втілювати популярні тренди, такі як екологічність та органічність сировини, більш зручне пакування. У 2024 році ТМ Карпуз знову стрімко підняла свій рейтинг на 10 позицій до 13 місця за рахунок розширення асортименту, відмови у складі цукру, випуск пюре у зручній упаковці «Дой-пак» масою 90 мл, 100 мл, 200 мл та проведення комплексного ребрендингу.

2.2 Аналіз фінансових коефіцієнтів

Аналіз фінансового стану виробничого підприємства в умовах нестабільності ринку є обов'язковою та пріоритетною задачею для його менеджерів, власників, інвесторів, кредиторів тощо. Особлива необхідність спостерігається сьогодні, коли через пандемії Covid-19, не лише в Україні, але й у світі в цілому, застосовуються карантинні обмеження, має місце додатковий негативний вплив на економіку. Щоб контролювати фінансову стабільність підприємства у несприятливих економічних умовах і проводити заходи щодо його розвитку, необхідно провести аналіз фінансового стану підприємства. Аналіз фінансових коефіцієнтів є одним із найпопулярніших методів аналізу для підприємств. Аналіз проведемо з використанням наступних коефіцієнтів :

- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти платоспроможності;
- коефіцієнти фінансової стійкості;
- коефіцієнти ділової активності;
- коефіцієнти рентабельності.

Для оцінки ліквідності ТОВ «Асоціація дитячого харчування» будуть використовуватися коефіцієнти загальної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал та коефіцієнт співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості. Призначення та нормативні показники коефіцієнтів ліквідності наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Призначення та нормативні показники коефіцієнтів ліквідності

Назва показника	Нормативне значення	Призначення
Загальний коефіцієнт ліквідності, або коефіцієнт покриття	> 2	Характеризує достатність оборотних засобів для покриття своїх боргів
Коефіцієнт швидкої ліквідності	> 1	Показує, яка частина поточних зобов'язань може бути погашена не тільки за рахунок грошових коштів, але і за рахунок очікуваних фінансових надходжень
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2	Характеризує негайну готовність підприємства ліквідувати короткострокову заборгованість
Чистий оборотний капітал	середнє галузеве	Є “фінансовою подушкою”, що теоретично дає можливість підприємству погасити всі або більшу частину своїх короткострокових зобов'язань та продовжувати працювати

Джерело: [63]

Коефіцієнт загальної ліквідності- це фінансовий коефіцієнт, який дорівнює співвідношенню поточних активів до поточних зобов'язань. Коефіцієнт відображає здатність підприємства погашати поточні зобов'язання виключно за рахунок оборотних активів.

Коефіцієнт загальної ліквідності розраховується за формулою:

$$K_{\text{зл}} = \frac{\text{ОА}}{\text{ПЗ}}, \quad (2.1)$$

де ОА – оборотні активи;

ПЗ – Поточні зобов'язання.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта загальної ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

наведені на рис. 2.2

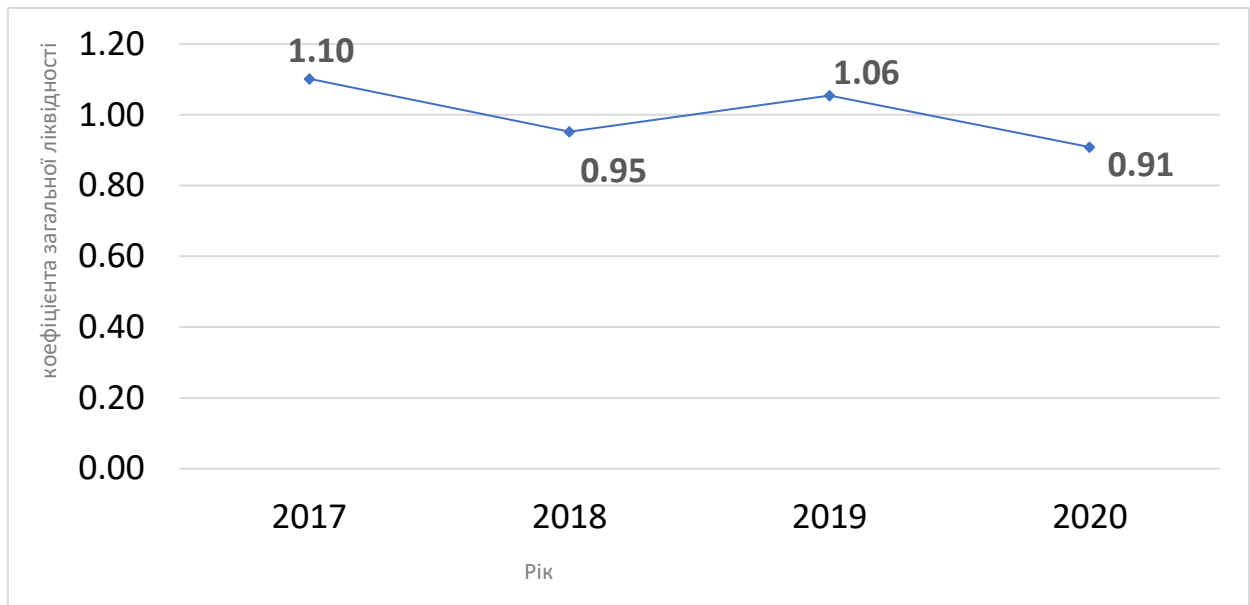

Рис 2.2. Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта загальної ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Порівнюючи розраховані показники з нормативним значенням бачимо, що вони нижчі на протязі всіх чотирьох років та не мають тенденції до зростання. Тобто, підприємству недостатньо оборотних коштів для погашення всіх своїх зобов'язань. Занепокоєння викликає 2022 рік, коли показник знижувався нижче 1 вказує на високий рівень фінансового ризику, пов'язаного з тим, що підприємство не в змозі стабільно сплачувати поточні рахунки.

Коефіцієнт швидкої ліквідності - це фінансовий показник, який відповідає співвідношенню високоліквідних оборотних активів до поточних зобов'язань та відображає здатність підприємства погашати свої поточні зобов'язання в разі труднощів з продажу продукції.

Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується за формулою:

$$K_{\text{ШЛ}} = \frac{OA - B3}{PK_{\text{КСТР}}}, \quad (2.2)$$

Де OA – оборотні активи;

ВЗ –власні запаси;

ПК_{КСТР}—поточний короткостроковий капітал.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта швидкої ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта швидкої ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхилення (+;-) 2022 р. від 2021 р.	Відхилення (+;-) 2023 р. від 2022 р.	Відхилення (+;-) 2024 р. від 2023 р.
	2021	2022	2023	2024			
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,20	0,17	0,28	0,19	-0,04	0,11	-0,09

Джерело: розроблено автором

Протягом 2021-2024 років коефіцієнт швидкої ліквідності нижчий за нормативний. В динаміці має незначні коливання та не має тенденції до зростання. Підприємство в період 2021-2024 років було не в змозі погашати свої поточні зобов'язання в разі виникнення труднощів з продажу своєї продукції.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності це фінансовий коефіцієнт, яке відповідає співвідношенню грошових коштів і їх еквівалентів до поточних зобов'язань. Він показує, скільки короткострокового боргу компанія може погасити в найближчому майбутньому.

Формула для розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності виглядає наступним чином:

$$K_{\text{АБС}} = \frac{ГК+КФІ}{ПК_{\text{КСТР}}}, \quad (2.3)$$

де ГК – грошові кошти;

КФІ– короткострокові фінансові інвестиції;

ПК_{кстр} - поточний короткостроковий капітал.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта абсолютної ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта абсолютної ліквідності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхилення (+;-) 2022 р. від 2021 р.	Відхилення (+;-) 2023 р. від 2022 р.	Відхилення (+;-) 2024 р. від 2023 р.
	2021	2022	2023	2024			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0002	0,0003	0,0051	0,0141	0,0001	0,0048	0,0090

Джерело: розроблено автором

Результати розрахунку свідчать про те, що за аналізований період показники коефіцієнта абсолютної ліквідності є нижче за нормативний. Тобто замість потенційних 20% термінових зобов'язань підприємство зможе виплачувати щодня відповідно 0,02%, 0,03%, 0,51% та 1,41%. Спостерігається позитивна динаміка зростання показника.

Чистий оборотний капітал є одним з найважливіших показників, що використовуються у фінансовому аналізі підприємства, необхідний для підтримки фінансової стійкості підприємства. Чистий оборотний капітал розраховується за формулою:

$$\text{ЧОК} = \text{ОА} - \text{ПЗ}, \tag{2.4}$$

де ОА – оборотні активи;
ПЗ – поточні зобов’язання.

Результати розрахунку та динаміка змін чистого оборотного капіталу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Результати розрахунку та динаміка змін чистого оборотного капіталу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхилення (+;-) 2022 р. від 2021 р.	Відхилення (+;-) 2023 р. від 2022 р.	Відхилення (+;-) 2024 р. від 2023 р.
	2021	2022	2023	2024			
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	8 656	-6 092	7 745	-15 380	-14 748	13 837	-23 125

Джерело: розроблено автором

Показники з таблиці 2. мають хвилясту динаміку: у 2021 році та 2023 році оборотні активи перевищували поточні зобов’язання на 8656 грн. та 7745 грн. відповідно, але у 2022 році та 2024 році показник чистого оборотного капіталу має від’ємне значення та дуже велике відхилення в 2024 році в порівнянні з 2023 роком -23125 тис. грн. Надлишок оборотних активів над поточними зобов'язаннями в 2021 та 2023 роках означає, що підприємство здатне погасити свої поточні зобов'язання і має резерви для розширення, у 2022 та 2024 роках ситуація на підприємстві була протилежною.

Наступним є коефіцієнт співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості, показує заборгованість сторонніх осіб та

організацій перед ТОВ «Асоціація дитячого харчування». Розрахунок коефіцієнта співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості відбувається за формулою:

$$K_{\text{скдкз}} = \frac{ДЗ}{КЗ'} \quad (2.5)$$

де ДЗ – дебіторська заборгованість;

КЗ – кредиторська заборгованість.

ДЗ та КЗ є постійно мінливими величинами, тому їх значення слід постійно контролювати. Це дасть можливість своєчасно діагностувати неефективне використання ресурсів і своєчасно вжити відповідних заходів.

Коефіцієнт співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості може бути дуже корисним підприємству для підвищення ефективності його функціонування, і як слідство добрих фінансових результатів. Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.3

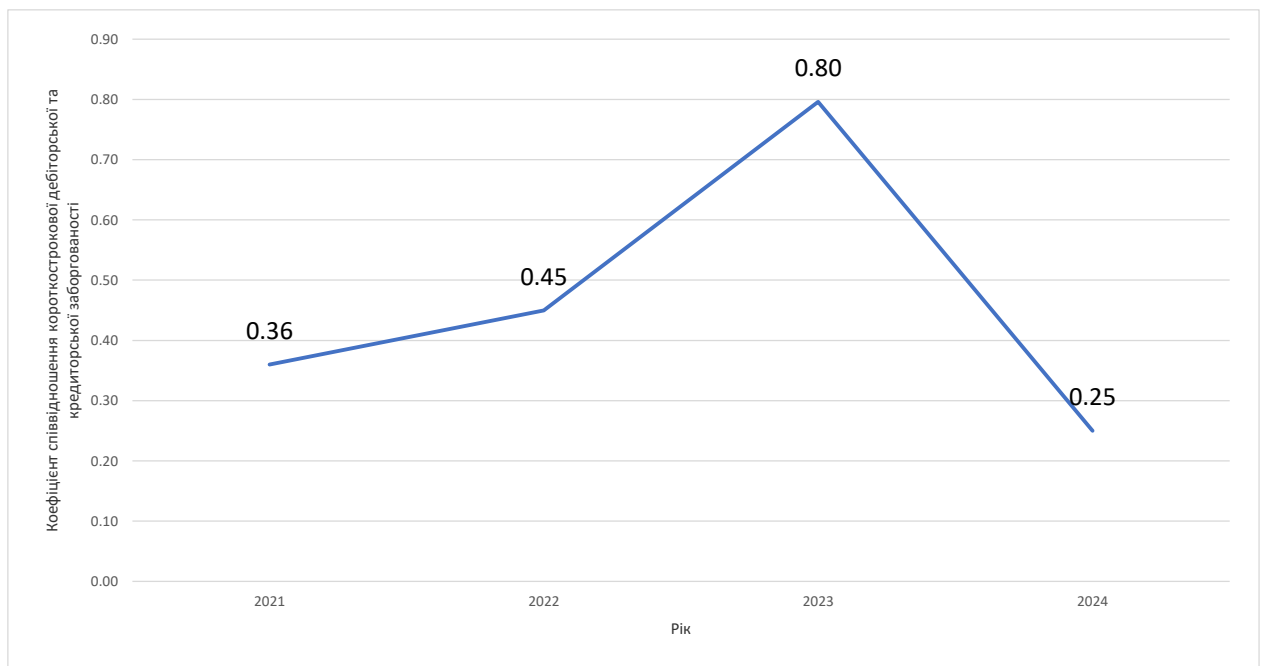

Рис.2.3. Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта

співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: власні дослідження

Результати проведених розрахунків свідчать про те, що розраховані показники нижчі за нормативний, але у 2023 році відбувся стрімкий зріст коефіцієнта співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості до позначки у 0,8. У ситуації, що спостерігається на протязі чотирьох років підприємству слід терміново вжити заходи оптимізації. Наприклад, перевірити джерела фінансування розвитку за рахунок власних коштів або спробувати збільшити віддачу від наявних ресурсів за рахунок збільшення обсягу продаж чи об'ємів виробництва.

Проведемо аналіз показників платоспроможності:

Нормативні значення показників платоспроможності наведено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Нормативні значення показників платоспроможності

Показник	Нормативне значення
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$\geq 0,5$
Коефіцієнт фінансування	< 1
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\geq 0,1$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$> 0,2$

Джерело: [63]

Коефіцієнт платоспроможності показує, яка частина діяльності фінансується за рахунок власних коштів, а яка за рахунок позикових. Формула для його розрахунку виглядає так:

$$K_{\text{АВТ}} = \frac{ВК}{ВВ}, \quad (2.6)$$

де ВК – власний капітал;

ВБ – загальні зобов'язання.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта платоспроможності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.4

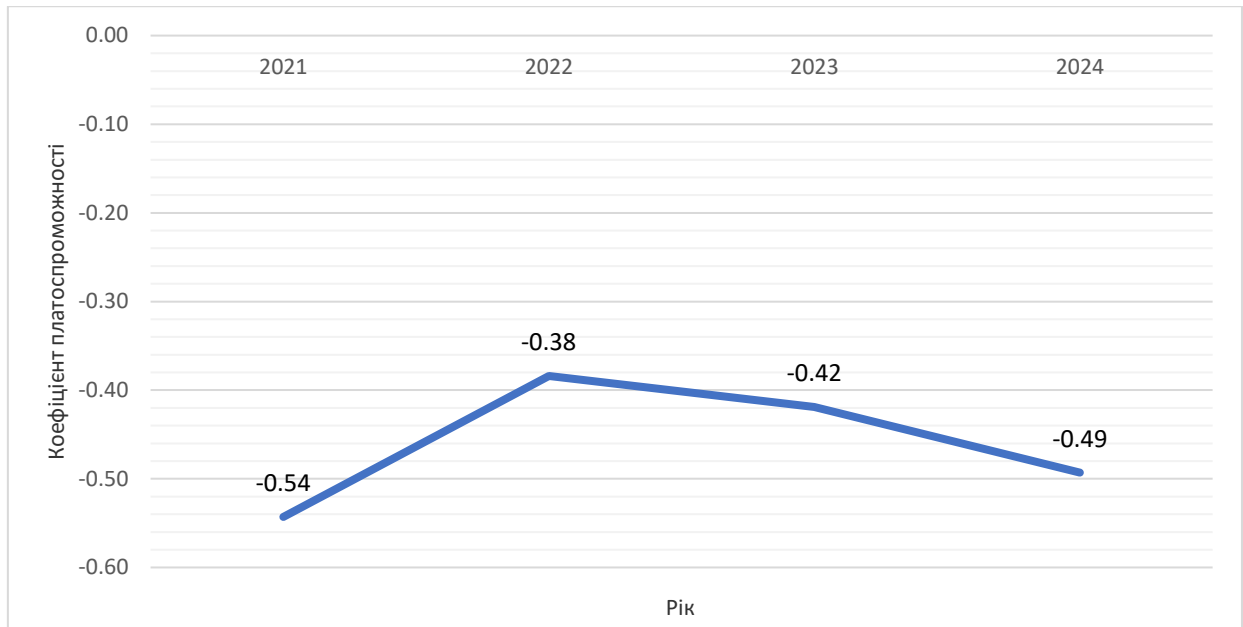

Рис. 2.4. Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта платоспроможності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Відповідно до показників, зображених на рисунку 2. бачимо, що на протязі аналізованого періоду вони менше нормативного та мають від'ємне значення. Їх динаміка майже не змінна та не має схильності до зростання. Даний результат розрахунку коефіцієнта платоспроможності свідчить про те, що ТОВ «Асоціація дитячого харчування» не має власних коштів для проведення своєї діяльності, тому здійснюється вона за рахунок запозичених коштів.

Коефіцієнт фінансування показує, яка частка активів підприємства формується за рахунок власного капіталу, а що за рахунок запозичень та характеризує структуру капіталу і оцінює фінансову стійкість підприємства. Формула для його розрахунку виглядає наступним чином:

$$K_{\text{Фін}} = \frac{ЗК}{ВК} \quad (2.7)$$

де ЗК –запозичений капітал;

ВК –власний капітал.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансування з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.5

Рис. 2.5 Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансування з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Протягом 2021-2024 років показники коефіцієнта фінансування нижчі за нормативний та мають від’ємне значення, з 2022 року динаміка має невеликі, але позитивні зміни. Зміни цього показника впливають на рівень ризику банкрутства підприємства. Таким чином, надмірне збільшення частки боргу призводить до збільшення фінансової залежності від кредиторів і до збільшення ризику неплатоспроможності.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами характеризує наявність власного оборотного капіталу підприємства, необхідного для його фінансової стабільності.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами розраховується за формулою:

$$K_{\text{ЗВОК}} = \frac{\text{ВК} - \text{НОА}}{\text{ОА}}, \quad (2.8)$$

де ВК – власний капітал;

НОА – необоротні активи;

ОА – оборотні активи.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Результати розрахунку коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік			
	2021	2022	2023	2024
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-0,92	-0,65	-0,71	-0,85

Джерело: розроблено автором

Розрахункові показники коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами ТОВ «Асоціації дитячого харчування» на протязі аналізованого періоду менші за нормативний та мають від’ємне значення, це значить, що весь цей час у підприємства відсутній власний капітал та весь оборотний капітал формується за рахунок залученого капіталу.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу - це коефіцієнт, який відображає співвідношення між власним оборотним капіталом підприємством та власним капіталом підприємства. Формула розрахунку має наступний вигляд:

$$K_{\text{МАН.ВОК}} = \frac{\text{ВОК}}{\text{ВК}}, \quad (2.9)$$

де ВОК – власний оборотний капітал;

ВК – власний капітал.

Результати розрахунку коефіцієнта маневреності власного капіталу з

2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Результати розрахунку коефіцієнта маневреності власного капіталу з
2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік			
	2021	2022	2023	2024
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,14	0,11	-0,1	0,16

Джерело: розроблено автором

Наведені в таблиці 2. розраховані показники коефіцієнта маневреності власного капіталу за 2021 та 2023 роки мають від'ємне значення, що свідчить про те, що фінансування здійснюється за рахунок запозичених коштів, а в цілому призводить до зниження фінансової стабільності підприємства. По результатах роботи ТОВ «Асоціація дитячого харчування» за 2022 та 2024 роки показники коефіцієнта маневреності власного капіталу дорівнюють 0,11 та 0,16 та більш наближені до нормативного показника. Підприємству потрібно збільшити частку власних коштів, а також залучених в довгостроковій перспективі. Цей захід збільшить обсяг власних оборотних коштів і, як наслідок, призведе до збільшення коефіцієнта маневреності.

Далі розглянемо показники фінансової стійкості.

Нормативні показники коефіцієнтів фінансової стійкості наведені у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Нормативні показники коефіцієнтів фінансової стійкості

Показник	Нормативне значення
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85-0,9
Коефіцієнт фінансової залежності	$\leq 0,5$
Коефіцієнт фінансового левириджу	$< 0,25$

Джерело: [63]

Коефіцієнт фінансової стійкості показує, наскільки стабільним є становище підприємства та чи стикається воно з фінансовими проблемами в найближчому майбутньому. Коефіцієнт фінансової стійкості розраховується по формулі:

$$K_{\text{ФС}} = \frac{\text{ВК} + \text{ДЗ}}{\text{ВБ}}, \quad (2.10)$$

де ВК - власний капітал;

ДЗ - довгострокові зобов'язання;

ВБ - валюта балансу.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансової стійкості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.6

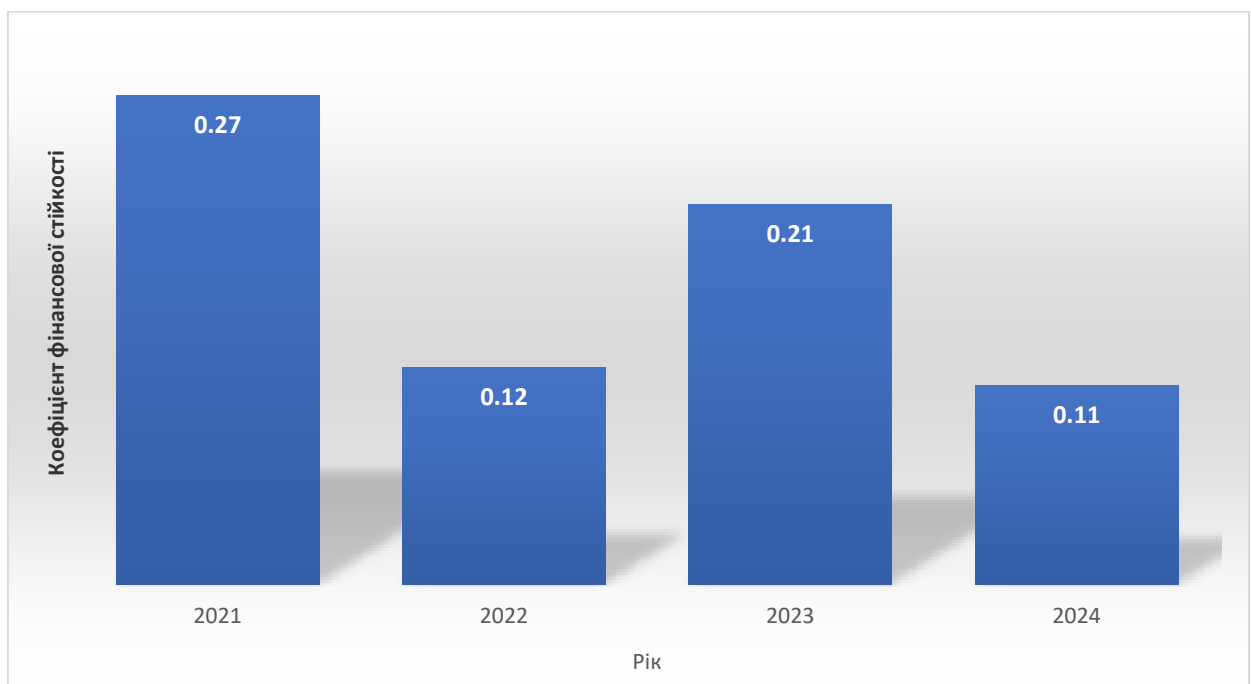

Рис. 2.6 Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансової стійкості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Нормативний показник коефіцієнта фінансової стійкості знаходиться в інтервалі 0,85-0,9 та є значно вищим за розрахункові показники ТОВ

«Асоціація дитячого харчування» за аналізований період. У 2022 та 2024 роках показники дорівнювали 0,12 та 0,11 відповідно, тобто були нижчі за показники 2021 та 2023 років, а це свідчить про те що у ці роки підприємство більше мірою залежало від позикових джерел фінансування і тим менш стійке у нього було фінансове становище.

Наступним проаналізуємо коефіцієнт фінансової залежності, що характеризує залежність від зовнішніх джерел фінансування, тобто яку частку загальної структури капіталу займають запозичені кошти. Він визначає частку запозичених коштів в активах підприємства та розраховується за формулою:

$$K_{\Phi 3} = \frac{K_{3д}}{ВБ}, \quad (2.11)$$

Де КЗд–довгострокові кредити та зобов’язання;

ВБ – валюта балансу.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансової залежності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.7

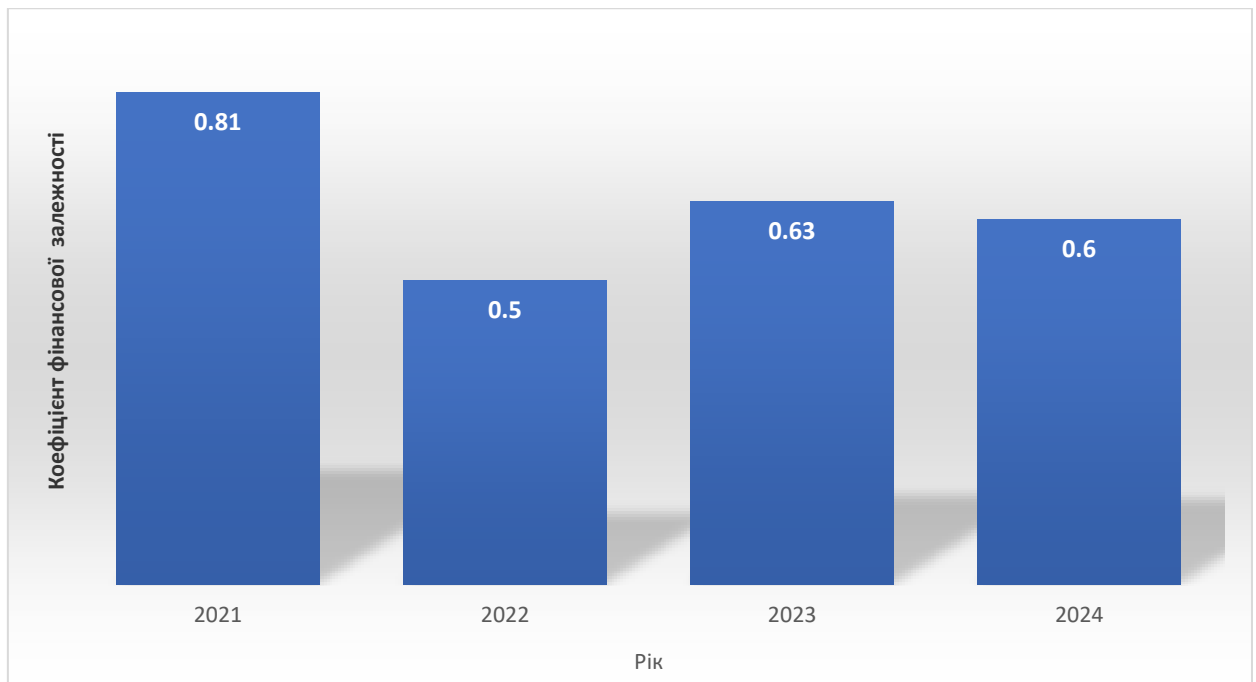

Рис. 2.7. Динаміка змін коефіцієнта фінансової залежності з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

У 2022 році значення показника фінансової залежності дорівнює нормі, тобто запозичені кошти складали 50 % від загальної структури капіталу ТОВ «Асоціація дитячого харчування», в наступні роки цей показник трохи зріс та склав 63% в 2023 році та 60% в 2024 році. Зростання даного показника до 0,8 свідчить про те, що підприємству варто припинити брати нові позики і почати розбиратися з наявними.

Далі проаналізуємо коефіцієнт фінансового левериджу. Він визначає, наскільки велика залежність підприємства від запозичених коштів. Формула розрахунку коефіцієнта фінансового левериджу:

$$K_{\text{ФЛ}} = \frac{ЗК}{ВК}, \quad (2.12)$$

де ЗК – запозичений капітал;

ВК – власний капітал.

Результати розрахунку та динаміка змін коефіцієнта фінансового левериджу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.8

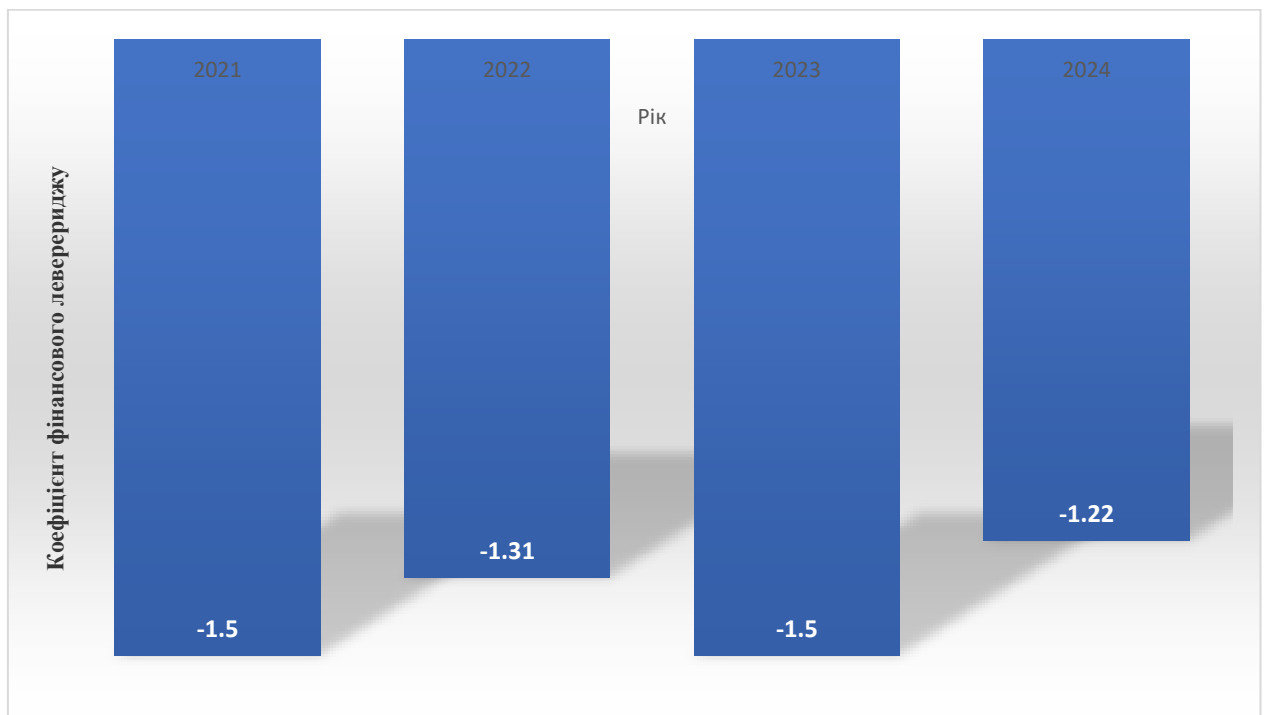

Рис. 2.8.Динаміка змін коефіцієнта фінансового левериджу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

За всі чотири року розрахункові показники мають від’ємні значення. Такий рівень показників свідчить про те, що коли придбані з допомогою отримання кредиту активи не окупаються, а прибуток або відсутній, або нижче відсотків за кредит.

Наступними розглянемо групу показників ділової активності.

Коефіцієнт оборотності активів відображає скільки разів за певний період часу відбувається повних оборотів всіх активів.

Коефіцієнт оборотності активів обчислюється за формулою:

$$K_{OA} = \frac{ЧП_{РП}}{А_{СЕР.}}, \tag{2.13}$$

де ЧП_{РП} – чистий дохід від реалізації продукції;

ЧП_{РП} – середньорічна вартість активів.

Таблиця 2.10

Значення коефіцієнта оборотності активів з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено у табл.2.

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-) 2022р. від 2021 р.	Відхиленн я (+;-) 2023р. від 2022 р.	Відхиленн я (+;-) 2024р. від 2023 р.
	202 1	202 2	202 3	202 4			
Коефіцієнт оборотност і активів	0,68	0,67	0,59	0,58	-0,01	-0,08	-0,01

Джерело: розроблено автором

Розрахункові показники коефіцієнта оборотності активів в період з 2021 по 2024 роки менші за 1, тобто за один календарний рік активи ТОВ «Асоціація дитячого харчування» не зробили повного обороту, та ще має місці тенденція до його зниження. Такий стан показника може свідчити, про

те що підприємство не використовує свої активи належним чином, швидше за все, воно має проблеми з управлінням або виробництвом. Необхідно оптимізувати суму активів за допомогою продажу частини незавантажених необоротних активів, зниження суми запасів, збільшити швидкість повернення дебіторської заборгованості тощо. Збільшення суми чистого доходу від реалізації також є ймовірним варіантом збільшення оборотності активів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості оцінює, наскільки швидко підприємство розраховується зі своїми кредиторами. Формула розрахунку коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості виглядає так:

$$K_{OKЗ} = \frac{ЧВ_{РП}}{КЗ_{СЕР}}, \tag{2.14}$$

де ЧВ_{РП} - чистий дохід від реалізації продукції;
 КЗ_{СЕР} – середньорічна сума кредиторської заборгованості.

Результати розрахунку коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості та коефіцієнта оборотності дебетової заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено у табл.2.11.

Таблиця 2.11

Значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості та коефіцієнта оборотності дебетової заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-) 2022р. від 2021 р.	Відхиленн я (+;-) 2023р. від 2022 р.	Відхиленн я (+;-) 2024р. від 2023 р.
	202 1	202 2	202 3	202 4			
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,92	1,8	1,51	0,97	-0,12	-0,29	-0,54

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості і	4,54	4,52	3,19	2,88	-0,02	-1,33	-0,31
--	------	------	------	------	-------	-------	-------

Джерело: розроблено автором

Розрахункові показники коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості в період з 2021 по 2024 роки мають тенденцію до зниження, так відхилення показника 2022 року до 2021 року було -0,12, а відхилення показника 2024 року до 2023 року суттєво збільшилось і дорівнює -0,54. Причиною такої тенденції є наявність у підприємства прогресуючої проблеми із оплатою рахунків постачальникам за товари та услуги.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості вказує на те, як часто дебіторська заборгованість конвертується в гроші в середньому протягом року. Він показує наскільки ефективно компанія організувала роботу по оплаті рахунків покупцями за свою продукцію. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості розраховується за формулою:

$$K_{\text{ОДЗ}} = \frac{\text{ЧВ}_{\text{РП}}}{\text{ДЗ}_{\text{СЕР}}}, \quad (2.15)$$

де $\text{ЧВ}_{\text{РП}}$ - чистий дохід від реалізації продукції;

$\text{ДЗ}_{\text{СЕР}}$ - середньорічна сума дебетової заборгованості.

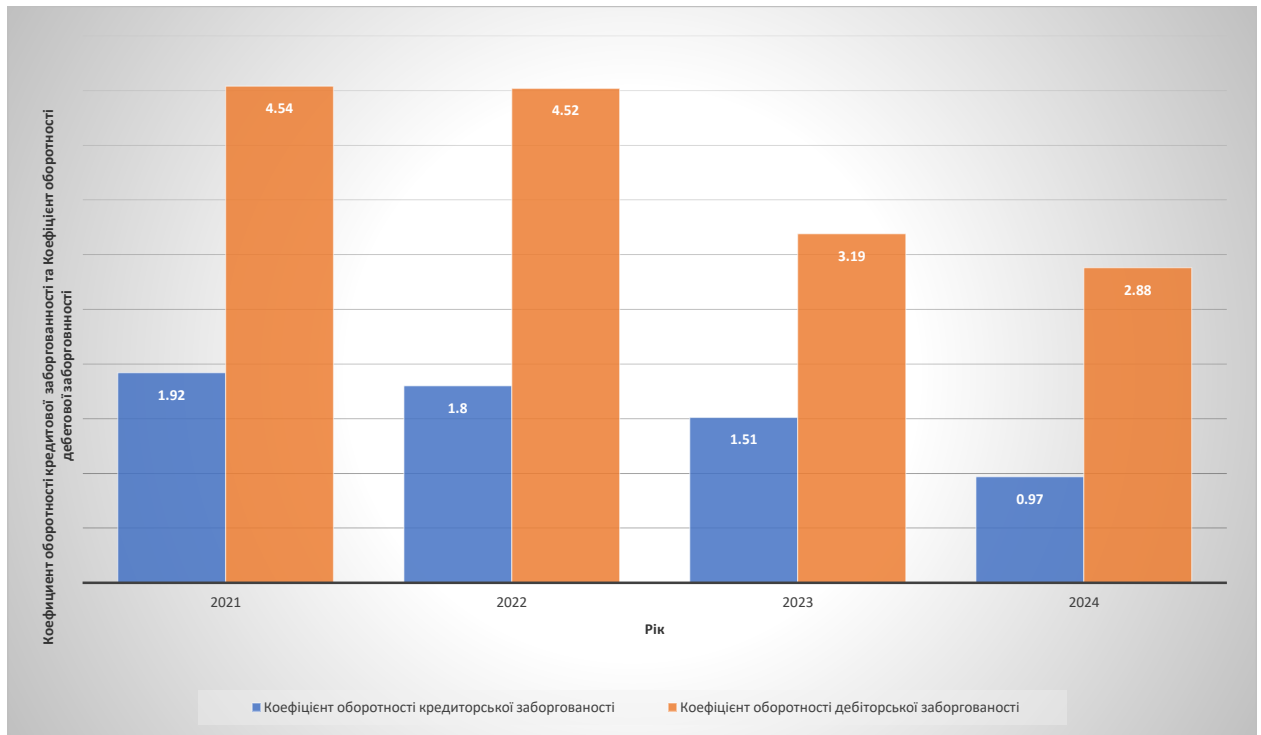

Рис. 2.9. Динаміка коефіцієнтів оборотності кредиторської заборгованості та дебіторської заборгованості з 2021 по 2024 роки для «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

На протязі аналізованого періоду розрахункові показники коефіцієнта оборотності дебетової заборгованості знижуються. Така тенденція динаміки показника є негативною та може бути сигналом про зростання кількості неплатоспроможних клієнтів та проблеми зі збутом продукції, але може бути пов'язана і з переходом підприємства до більш м'якої політики взаємовідносин з клієнтами, спрямованої на розширення частки ринку. Чим нижче оборотність дебіторську заборгованість, тим вище потреби підприємства у оборотному капіталі.

Строк погашення кредиторської заборгованості це період, під час якого підприємство використовує позикові кошти, розрахований у днях. Формула для розрахунку кредиторської заборгованості:

$$C_{\text{ПКЗ}} = \frac{360}{K_{\text{ОКЗ}}}, \quad (2.16)$$

де K_{OK3} - коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості;

Результати розрахунку строку погашення кредиторської заборгованості та строку погашення дебіторської заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено в табл. 2.12

Таблиця 2.12

Результати розрахунку строку погашення кредиторської заборгованості та строку погашення дебетової заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ

«Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-) 2022р. від 2021 р.	Відхиленн я (+;-) 2023р. від 2022 р.	Відхиленн я (+;-) 2024р. від 2023 р.
	202 1	202 2	202 3	202 4			
Строк погашення кредиторської заборгованості, дні	188	200	238	371	13	38	133
Строк погашення дебіторської заборгованості, дні	79	80	113	125	0	33	12

Джерело: розроблено автором

Строк погашення дебіторської заборгованості - це період часу від моменту відвантаження продукції споживачу до отримання оплати за неї, показник розраховується в днях. Чим менше часу проходить на повернення грошей, тим стабільнішим є економічне положення фірми, тим менше ризик появи дефіциту ліквідності оборотних засобів. Формула для розрахунку дебіторської заборгованості:

$$C_{ПДЗ} = \frac{360}{K_{ОДЗ}}, \quad (2.17)$$

де $K_{ОДЗ}$ - коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості;

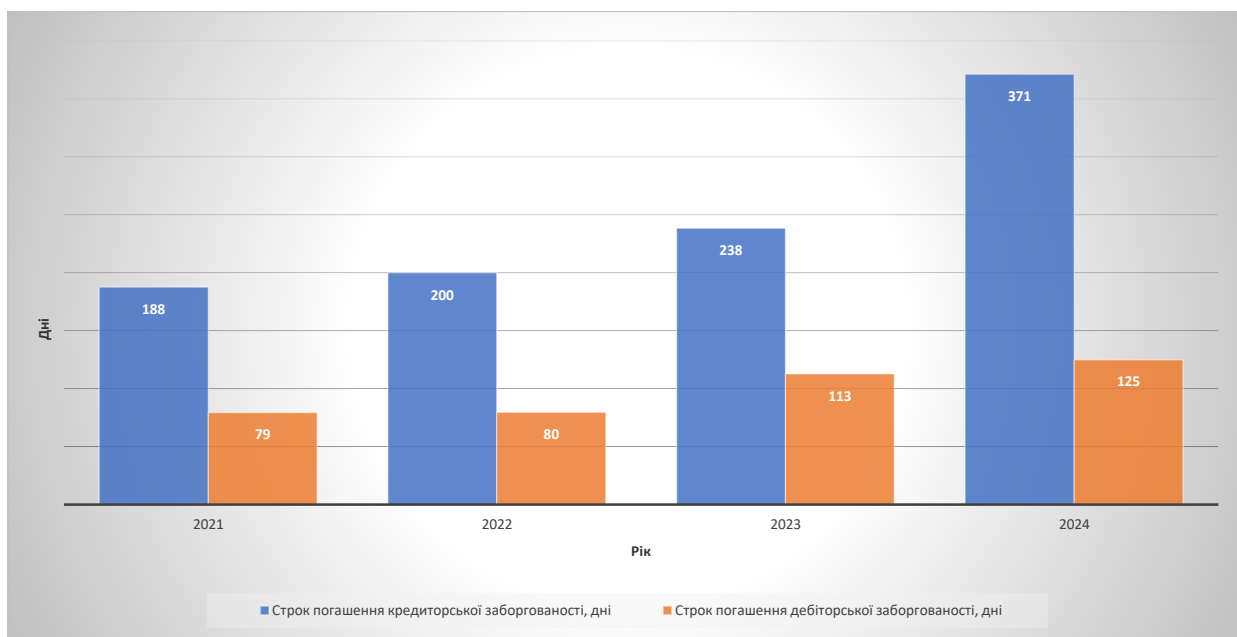

Рис.2.10.Зміна тривалості періоду погашення кредиторської заборгованості та дебіторської заборгованості з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

У 2021 році строк погашення дебіторської заборгованості дорівнював 79 дням, тобто в середньому на протязі року проходило 79 днів з моменту відвантаження готової продукції споживачу та отримання повної оплати за неї. Для харчової промисловості цей показник є високим, протягом аналізованого періоду показник стабільно зростає і збільшився в 1,6 рази.

Частково зростання строку погашення дебіторської заборгованості може бути пов'язано з політикою підприємства, що направлена на відстрочку терміну сплати за продукцію. Зростання даного показника тягне зростання строку погашення кредиторської заборгованості, тобто ймовірність виникнення проблем з виконанням своїх зобов'язань. Строк погашення кредиторської заборгованості ТОВ «Асоціація дитячого харчування» по дням вище ніж дебіторської, що є нормальним співвідношенням. За аналізований час динаміка показника росте ще більшими темпами ніж у строку погашення дебіторської заборгованості. Так у 2021 році показник дорівнював 188 дням, а

у 2024 році вже цілим 371 дню. У підприємства погіршення стану з платежами та виконанням інших своїх зобов'язань.

Коефіцієнт фондівдачі використовується для оцінки ступеня ефективності використання основних засобів.

Коефіцієнт фондівдачі аналізується в динаміці, а також порівнюється з середніми показниками по галузі або показниками контрагентів. Формула розрахунку коефіцієнта фондівдачі:

$$\Phi = \frac{\text{ЧВ}_{\text{РП}}}{\text{ОС}}, \quad (2.18)$$

де ЧВ_{РП} - чистий дохід від реалізації продукції;

ОС – основні засоби.

Результати розрахунку коефіцієнта фондівдачі з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведені на рис. 2.11.

У 2022 році коефіцієнт фондівдачі мав в аналізованому періоді максимальне значення, тобто на 1 грн вартості основних засобів ТОВ «Асоціація дитячого харчування» приходилося 4,01 грн. чистого доходу від реалізації. Далі показник знижується до 3,78 в 2023 році, а в 2024 році дорівнює 3,22. Такий стан свідчить про неефективне використання основних засобів, необхідність проведення реконструкції та модернізації, продажу обладнання, яке підприємство не планує в подальшому використовувати.

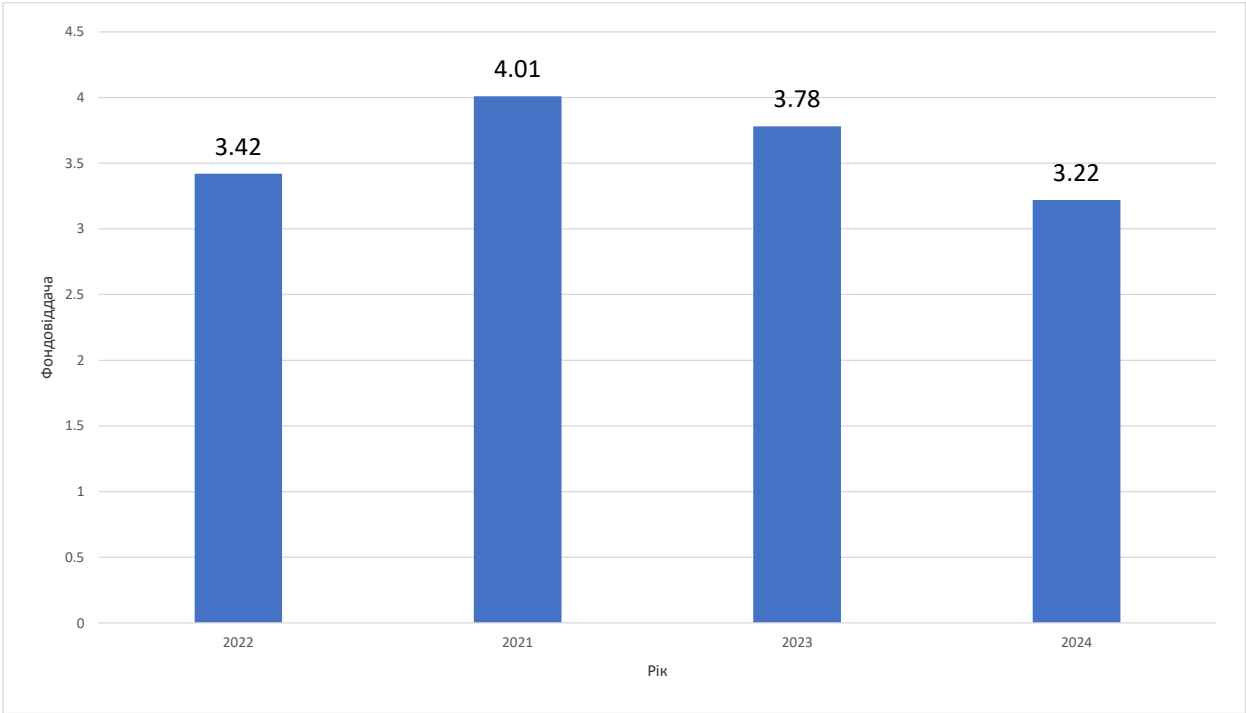

Рис. 2.11.Результати розрахунку коефіцієнта фондівддачі з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Коефіцієнт віддачі власного капіталу показує інтенсивність використання власних коштів і характеризує ділову активність підприємства. Він показує скільки оборотів потрібно для оплати рахунків, виставлених на дату аналізу.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу розраховується по формулі:

$$K_{\text{ВВК}} = \frac{ЧВ_{\text{РП}}}{ВК_{\text{СЕР}}}, \tag{2.19}$$

де ЧВ_{РП} - чистий дохід від реалізації продукції;

ВК_{СЕР}—середньорічна сума власного капіталу.

Таблиця 2.13

Результати розрахунку коефіцієнта віддачі власного капіталу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхилення (+;-) 2022р. від 2021 р.	Відхилення (+;-) 2023р. від 2022 р.	Відхилення (+;-) 2024р. від 2023 р.
	2021	2022	2023	2024			

Коефіцієнт віддачі власного капіталу	- 1,18	- 1,46	- 1,46	- 1,26	-0,28	0	0,2
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------	---	-----

Джерело: розроблено автором

В період з 2021 по 2024 роки коефіцієнт віддачі власного капіталу має від'ємне значення, що свідчить про накопичення у ТОВ «Асоціація дитячого харчування» непокритих збитків. За цей час його динаміка не має чіткої тенденції. За 2024 рік спостерігається невелике зростання показника.

Наступними розглянемо показники рентабельності підприємства. До основних показників рентабельності, які використовуються у ході аналізу фінансового стану підприємства, належать:

- коефіцієнт рентабельності активів;
- коефіцієнт рентабельності власного капіталу;
- коефіцієнт рентабельності діяльності.

Коефіцієнт рентабельності активів характеризує рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом. Даний показник розраховується за формулою:

$$K_{PA} = \frac{ЧП}{A_{СЕР}} 100\%, \quad (2.20)$$

де ЧП – чистий прибуток;

$A_{СЕР}$ – середньорічна вартість активів.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності активів з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено в табл. 2.14

Таблиця 2.14

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності активів
з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-)	Відхиленн я (+;-)	Відхиленн я (+;-)
	2021	2022	2023	2024			

	1	2			2022 р. від 2021 р.	2023 р. від 2022 р.	2024 р. від 2023 р.
Коефіцієнт рентабельнос ті активів, %	- 5,41	- 13,3	- 11,9 3	- 10,0 3	-7,89	1,37	1,9

Джерело: розроблено автором

На протязі аналізованого періоду коефіцієнт рентабельності активів мав від’ємне значення тому, що за цей час підприємство не мало прибутку, а непокритий збиток зростав до 2023 року. Зниження показника в 2022 році може свідчити про неефективне використання оборотних або необоротних активів.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в підприємство. Він показує процент прибутку на кожну вкладену гривню власного капіталу. Та розраховується за формулою:

$$K_{РВК} = \frac{ЧП}{ВК_{СЕР}} 100\%, \quad (2.21)$$

де ЧП – чистий прибуток;

ВК_{СЕР} – середньорічний власний капітал.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності власного капіталу з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено на рис.2.12.

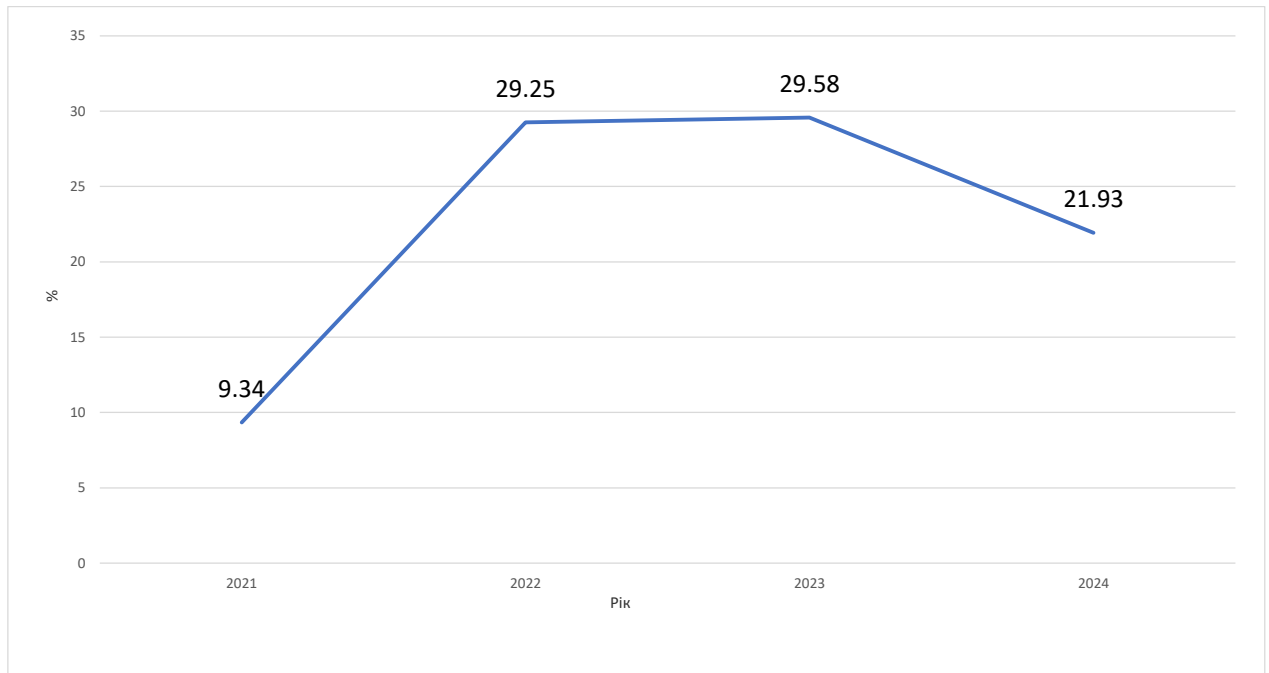

Рис. 2.12. Динаміка коефіцієнта рентабельності власного капіталу
з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

Нормативним вважаються значення коефіцієнта більше 20 %. При вивченні динаміки коефіцієнта рентабельності власного капіталу бачимо, що у 2021 році показник дорівнював 9,34 %, але в 2022 році стрімко зріс до позначки 29,25% та на далі не знижувався менше 21 %. Але ТОВ «Асоціація дитячого харчування» на протязі 2021-2024 років мала непокріті збитки та проводила діяльність використовуючи запозичені кошти.

Коефіцієнт рентабельності продажу - показник фінансової результативності діяльності організації, Он показує, чи прибуткова чи збиткова діяльність підприємства, але не дає відповіді на питання, наскільки вигідні вкладення в дане підприємство. Він розраховується за формулою:

$$K_{RP} = \frac{ЧП}{ЧВ_{RP}} 100\%, \quad (2.22)$$

де ЧП – чистий прибуток;

ЧВ_{RP} – чистий дохід від реалізації продукції.

Таблиця 2.15

Динаміка коефіцієнта рентабельності продажу
з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-) 2022 р. від 2021 р.	Відхиленн я (+;-) 2023 р. від 2022 р.	Відхиленн я (+;-) 2024 р. від 2023 р.
	202 1	202 2	202 3	202 4			
Коефіцієнт рентабельнос ті продажу, %	-7,9	- 19,9	- 20,2	- 17,4	-12,0	-0,2	2,8

Джерело: розроблено автором

Від’ємні значення протягом чотирьох років свідчать про збитковість продаж ТОВ «Асоціації дитячого харчування» у цей період. Вкладені в продажі кошти, не принесли підприємству прибутку. А динаміка зниження показника свідчить про неефективну роботу підприємства.

Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності- це показник, що характеризує рівень доходності або прибутковості господарської діяльності підприємства. Розраховується він за формулою:

$$K_{\text{РГД}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{В}_{\text{ГД}}} 100\%, \quad (2.23)$$

де ЧП –чистий прибуток;

В_{ГД} – витрати господарської діяльності.

Таблиця 2.16

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності господарської діяльності
з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Показник	Рік				Відхиленн я (+;-) 2022 р. від 2021 р.	Відхиленн я (+;-) 2023 р. від 2022 р.	Відхиленн я (+;-) 2024 р. від 2023 р.
	202 1	202 2	202 3	202 4			
Коефіцієнт рентабельнос ті господарської діяльності, %	-7,2	- 16,6	- 16,5	- 14,8	-9,4	0,1	1,7

Джерело: розроблено автором

Від’ємне значення показника рентабельності господарської діяльності свідчить про те, що ТОВ «Асоціація дитячого харчування» на вкладені кошти в господарську діяльність не отримало прибутку. В динаміці – показник у 2022 році різко погіршився із-за значного зростання з цього року фінансових витрат підприємства. Аналіз даного показника свідчить про нерентабельність господарської діяльності підприємства.

Коефіцієнт рентабельності продукції показує, скільки прибутку буде мати підприємство з кожної вкладеної у виробництво та реалізацію продукції гривні. Він розраховується по формулі:

$$K_{\text{РП}} = \frac{\text{ВП}}{\text{СобРП}} 100\%, \quad (2.24)$$

де ВП – валовий прибуток;

СобРП – собівартість реалізованої продукції.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності продукції з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» наведено на рис. 2.13

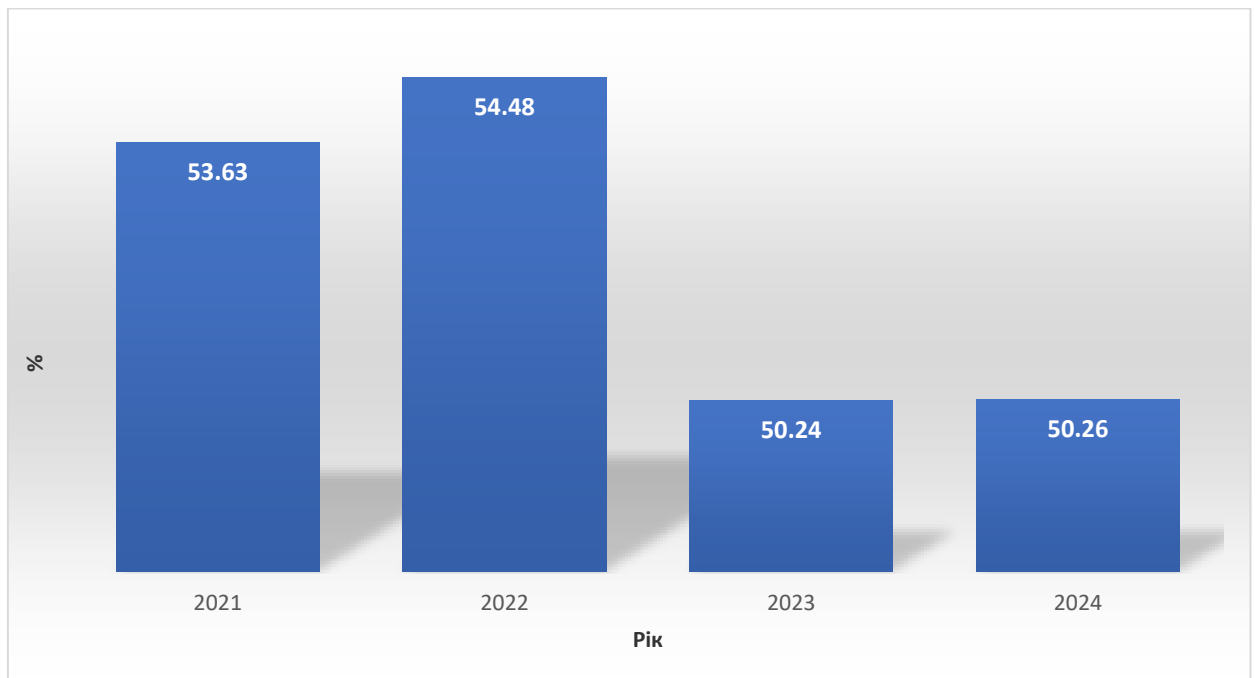

Рис. 2.13. Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності продукції з 2021 по 2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Джерело: розроблено автором

У 2021 році на 1 грн. вкладену в виробництво та реалізацію продукції ТОВ «Асоціація дитячого харчування» отримала 0,54 грн. прибутку. У 2022 році трохи більше 0,54 грн., а у 2023-2024 роках показник знизився и дорівнював 0,5 грн. Зниження показника у 2023-2024 роках пов'язано зі стрімким збільшенням собівартості та зниженням цін на товари для стимулювання їх збуту.

2.3 Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку

В Україні ринок дитячого харчування в сегменті сухих злакових каш та плодово-овочевої продукції представлено наступними вітчизняними ТМ:

- ТМ Карапуз від ТОВ «Асоціація дитячого харчування»;
- ТМ Чудо-чадо від АТ «Одеського консервного заводу дитячого харчування» (АТ ОКЗДХ);
- ТМ Агуша від ПАТ "Вімм-Білл-Данн Україна";
- ТМ Малятко від ТОВ ПП «Еконія».

Тільки для перших двох виробників виробництво продукції дитячого харчування є основним видом діяльності, вони мають власні цехи та виробничі потужності. Для ТМ Агуша плодово-овочеві соки та пюре виготовляються на заводі ТОВ «Сандора», а ТОВ ПП «Еконія» виробляє продукти харчування, як для дітей, так і для дорослих.

Тому доцільним буде провести аналіз саме між цими двома підприємствами. Їх загальна характеристика має багато спільного:

- засновувалися як заводи дитячого харчування;
- мають багаторічний досвід роботи;
- мають добре розташування відносно сировинних зон;
- натуральний склад продукції, відсутність барвників та консервантів;
- схожий асортимент тощо.

Конкурентні переваги досягаються на основі того, як підприємство організовує і здійснює певні види діяльності. Завдяки цій діяльності підприємство створюють певну цінність для своїх клієнтів. Кінцева цінність, створена компанією, визначається тим, скільки споживачі готові платити за товари або послуги, пропоновані компанією. Якщо ця сума перевищує загальну вартість всіх понесених витрат, то підприємство є рентабельним. Щоб отримати конкурентну перевагу, підприємство повинно або пропонувати клієнтам приблизно таку ж цінність, як і конкуренти, але

виробляти продукцію за нижчою вартістю, або діяти таким чином, щоб клієнти отримали продукти вищої вартості, за які можна отримати високу ціну.

Вивчення конкурентів і конкурентних умов в галузі необхідно підприємству в першу чергу для визначення того, які її переваги і недоліки порівнюються з конкурентами, щоб зробити висновки та розробити власну успішну конкурентну стратегію і зберегла конкурентну перевагу.

Оцінка конкурентної позиції підприємства необхідна для:

- розробки заходів щодо підвищення конкурентоспроможності;
- вибору партнера для організації спільного виробництва продукції;
- отримання коштів від інвестора на розвиток виробництва;
- створення програми виходу компанії на нові ринки, тощо

У будь-якому випадку метою оцінки є визначення позиції підприємства в галузі. На початковому етапі підприємство має оцінити свої можливості, проаналізувати загрози, виділити сильні та слабкі сторони. Добре підходить для його реалізації SWOT-аналіз.

SWOT - це аббревіатура, що складається з таких термінів:

S – сильні сторони, характеристики бізнесу, які вигідно відрізняють його від конкурентів. До них відносять переваги, цінності, унікальні навички. За їх наявності компанія нарощує продажі, присутність на ринку, відчуває себе в безпеці в конкуренції;

W – слабкі сторони, які роблять компанію вразливою для інших суб'єктів. До них відносять недоліки, за наявності яких компанія програє конкурентам. Ці характеристики гальмують зростання прибутку, перешкоджають розвитку. Це важелі, які знаходяться в руках підприємства та можуть бути виправленими самотійно. Наприклад, розвиток персоналу;

O – можливості, елементи навколишнього середовища, які компанія може використовувати для розвитку;

T – загрози, елементи навколишнього середовища, які можуть завдати

шкоди компанії. До цієї групи відносять труднощі, зовнішні фактори, які не залежать від компанії.

Загальне пояснення Матриці SWOT- аналізу зображено на рис. 2.14

SWOT-аналіз		Сильні сторони										Слабкі сторони									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Можливості	1	Використати можливості & Розширювати сильні сторони										Використати можливості & Зменшувати слабкі сторони									
	2																				
	3																				
	4																				
	5																				
	6																				
	7																				
	8																				
	9																				
	10																				
Загрози	1	Використати сильні сторони & Зменшувати загрози										Зменшувати слабкі сторони & Уникати загрози									
	2																				
	3																				
	4																				
	5																				
	6																				
	7																				
	8																				
	9																				
	10																				

Рис. 2.14 Матриця SWOT- аналізу

Джерело:[86]

Наведені компоненти поділяються на фактори зовнішнього та внутрішнього середовища. У першому випадку йдеться про характеристики компанії, на які вона може впливати. По-друге, це фактори, які можна тільки обіграти або спробувати нейтралізувати.

Для оцінки здатності ТОВ «Асоціація дитячого харчування» до конкуренції зробимо аналіз конкурентоспроможності підприємства та порівняємо його показники з показниками лідера ринку АТ«ОКЗДХ».

По-перше, визначимо сильні та слабкі сторони підприємств, можливості розвитку та загрози діяльності в табл. 2.17 та 2.18.

Таблиця 2.17

SWOT-аналіз ТОВ «Асоціації дитячого харчування»

Сильні сторони	Слабкі сторони
-Відомість бренду, довіра та ступінь впізнавання торгової марки споживачами; - напрацьовано ринок збуту; - розвинена система каналів збуту виробленої продукції; - продукція випускається досить високої якості; В2 - до виробництва продукції використовується натуральна, підготовлена сировина високої якості; - широкий асортимент продукції; - наявність власної сертифікованої лабораторії; - є інформаційні ресурс (офіційний сайт, соціальні мережі, власний інтернет магазин); - продукція продається в доступному середньому ціновому сегменті.	- Незадовільний фінансовий стан; - відставання у сфері інновацій та розробок; - питома вага застарілого технологічного обладнання; - існує брак кваліфікованих кадрів.
Можливості	Загрози
- Розширення збуту продукції; - вихід на європейський ринок; - вдосконалення маркетингової діяльності; - розширення асортименту продукції; -можливий розвиток виробництва продукції з органічної сировини; - застосування нового устаткування, що здатне оптимізувати процеси виробництва.	-Високий вплив постачальників та інших контрагентів на обсяги виробництва продукції; -постійний розвиток основного конкурента ОКЗДХ; - нестабільність економічного стану в країні; - зниження доходів в основній групі споживачів та попиту на продукцію в наслідок пандемії та епідеміологічної кризи; - зміна потреб і смаків споживачів;

	- зниження народжуваності.
--	----------------------------

Джерело: розроблено автором

Таблиця 2.18

SWOT- аналіз АТ «Одеського консервного заводу дитячого харчування»

Сильні сторони	Слабкі сторони
-Відомість бренду, довіра та ступінь впізнавання торгової марки споживачами; - напрацьовано ринок збуту; - розвинена система каналів збуту виробленої продукції; - продукція випускається досить високої якості; - широкий асортимент; - виробництво продукції з натуральної свіжої сировини високої якості і власної переробки; - продукція реалізується в середньому ціновому сегменті; - наявність власної сертифікованої лабораторії; - вагома частка сучасного технологічного обладнання; - наявність власного науково-	- Задовільний фінансовий стан; - обмеженість характерного асортименту продукції; -слабкий інформаційні ресурс (не інформативний офіційний сайт, відсутній власний інтернет магазин).

дослідницького центру.	
Можливості	Загрози
- Розширення збуту продукції; - вдосконалення маркетингової діяльності; -розширення виробництва; - вихід на європейський ринок; -розширення виробництва продукції з органічної сировини	-Високий вплив постачальників та інших контрагентів на обсяги виробництва продукції; - нестабільність економічного стану в країні; - зниження доходів в основній групі споживачів та попиту на продукцію в наслідок пандемії та епідеміологічної кризи; - зміна потреб і смаків споживачів; -зниження народжуваності.

Джерело: розроблено автором

Здійснивши аналіз сильних та слабких сторін обох виробників, зупинимось на перевагах ТОВ «Асоціація дитячого харчування», які спрямовані на близькість до споживача, що сьогодні є важливим кроком та викликає повагу до виробника. Компанія розробила сучасний та яскравий сайт, на якому розповідає батькам про свої новини, ділиться корисною інформацією відносно розвитку та харчування дітей, важливими порадами

педіатра тощо. Має власний інтернет-магазин, ціни в якому нижчі за магазині, завжди присутні акції. Ці дії є дуже актуальними в теперішній час, коли батьки не мають багато вільного часу та у період карантинних обмежень, спричинених пандемією Covid-19. По-друге, продукція компанії спрямована на споживача середнього та не дуже спроможного, при високій якості продуктів ціни ТМ Карапуз нижчі за ціни аналогічних віт ТМ Чудо-чадо та ТМ Агуша. ТМ Карапуз збільшує асортимент популярних злакових, злаково-фруктових каш на молочній та без молочній основі у конкурента ця група товару представлена декількох варіаціях. Обидві компанії нещодавно змінили зовнішній вигляд упаковок своєї продукції на більш сучасний та впізнаваний.

АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» має більш сучасне та потужніше виробниче обладнання, кращій фінансовий стан, що дозволяє йому запускати лінії по виробництву нової продукції, яка зараз набирає популярності в Україні, а саме продуктів з органічної сировини.

Для подальшої оцінки конкурентних позицій ТОВ «Асоціація дитячого харчування» розглянемо найвідоміші світові методи, а саме матричні.

Матриця БКГ створена експертами Бостонської консалтингової групи, широко використовується завдяки простоті та видимості аналізу продукції, відділів або компаній на основі двох об'єктивних факторів частки ринку і темпів зростання ринку. Матриця БКГ заснована на двох припущеннях:

- компанія зі значною часткою ринку набуває стратегічну конкурентну перевагу з точки зору виробничих витрат за рахунок впливу досвіду. Звідси випливає, що найбільша рентабельність при продажу за ринковими цінами тамає максимальні фінансові потоки;

- присутність на зростаючому ринку означає підвищену потребу у фінансових ресурсах для його розвитку, тобто оновлення і розширення виробництва, проведення інтенсивної реклами тощо Якщо темпи зростання ринку низькі, зрілий ринок, то продукт не потребує значного фінансування.

При дотриманні обох гіпотез можна виділити чотири групи товарних ринків, які відповідають різним пріоритетним стратегічним цілям і фінансовим потребам:

- "Проблемі діти" (швидке зростання / невелика частка);
- «Зірки» (швидке зростання/висока частка) є лідерами ринку;
- «Готівкові корови» (повільне зростання/висока частка);
- "Собаки" (повільне зростання / невелика частка);

Найбільш конкурентоспроможними є компанії, на частку яких припадає значна частка швидкозростаючого ринку.

Зазвичай цей метод застосовується для аналітики проведення маркетингового планування для визначення позиції на ринку різних товарів, груп товарів тощо. Ми же застосуємо цей метод для розуміння того, наскільки конкурентоспроможним є ТОВ «Асоціація дитячого харчування» поряд з головним конкурентом.

Для побудови матриці БКГ необхідно розрахувати два параметра: темп зростання ринку та відносну частку ринку. Показники чистого доходу від реалізації беремо із «Звіту про фінансові результати» за 2023-2024 роки. Вхідні дані для побудови матриці БКГ для аналізу ТМ Карапуз та ТМ Чудо-чадо наведено в таблиці 2.19

Таблиця 2.19

Вхідні дані для побудови матриці БКГ

ТМ	Обсяг реалізації, тис. грн, 2023	Обсяг реалізації, тис. грн, 2024	Частка ринку фірми, %	Частка ринку конкурента, %	Темп ЗР	ВЧР
ТМ Карапуз	16 994	17 982	41	59	1,06	0,69
ТМ Чудо-чадо	24 542	26 626	59	41	1,08	1,44

Джерело: розроблене автором

Поле матриці складається з двох осей, які розділяють його на чотири поля. Вертикальна вісь - темп зростання ринку, горизонтальна – відносна частка ринку рис.2.15

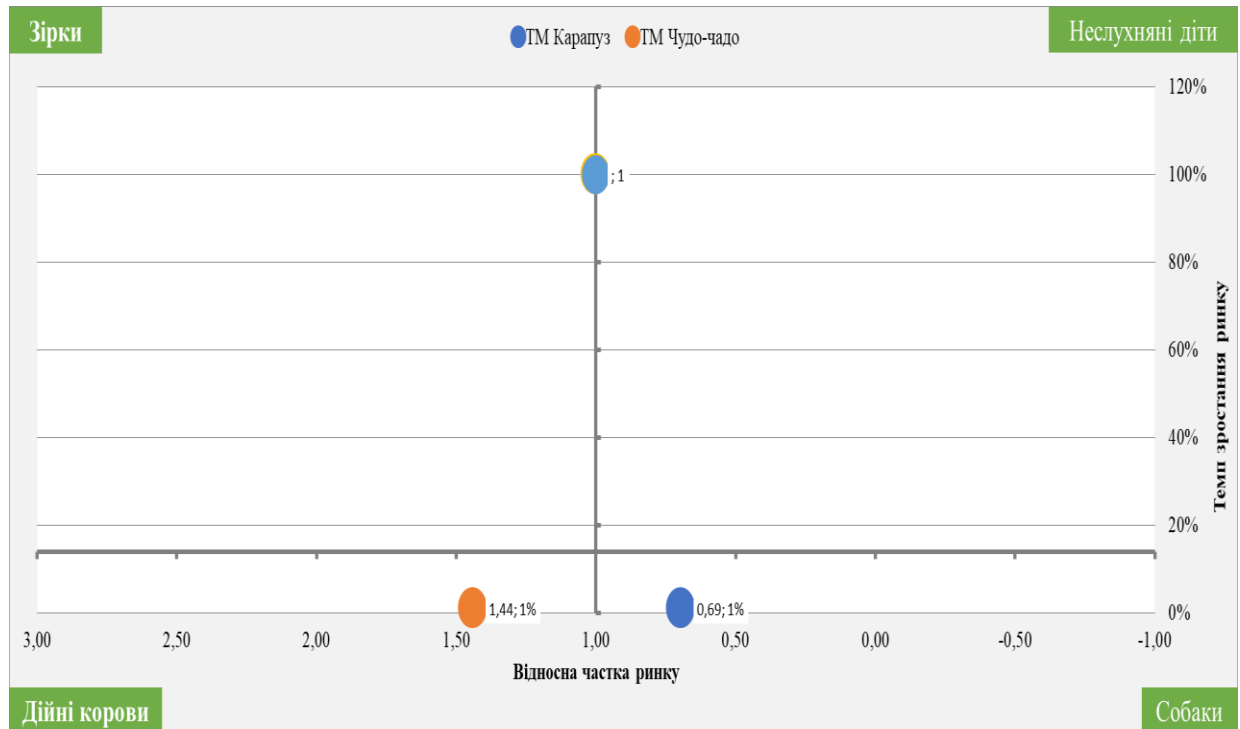

Рис. 2.15. Матриця БКГ ТМ Карпуз та ТМ Чудо-чудо

Джерело: розроблено автором

Продукція під ТМ Карпуз опинилась у непривабливому полі «Собаки», одержаний результат свідчить, що вона має низьку частку ринку та низький темп зростання. Теоретично, в цьому випадку, продукція майже не приносить прибутку, підприємство чекає занепад. Але ця ситуація не є вироком, тому що матриця БКГ не розглядає дану ситуацію більш детально, а лише демонструє позицію на конкретному ринку з точки зору двох досліджуваних об'єктів. Так, низький темп зростання наявний і у конкурента. Обидва виробника займають лідируючі позиції та обсяги продажу дійсно великі для ринку України, тому з кожним роком збільшувати частку ринку стає складніше. Доля ринку споживачів, прихильних до ТМ Карпуз майже вдвоє менша за конкурента, тому на його фоні, відповідно матриці БКГ,

немає можливості до зростання.

Наступний метод аналізу має назву матриці Маккінсі. За допомогою цього методу ми можемо аналізувати поточний ринковий стан та позицію попиту у конкурентів на цьому ринку шляхом вибору певних параметрів конкурентоспроможності та привабливості ринку, а також їх подальшої кількісної оцінки. Звичайно, для того, щоб точно виміряти потенціал привабливості та конкурентоспроможності, потрібно враховувати не окремі фактори, а цілий ряд показників.

Матриця Маккінсі визначає три типи областей стратегічного положення:

- територія переможців;
- царство невдахи;
- середній діапазон, який включає середні бізнес-позиції, які послідовно генерують прибуток і сумнівні види бізнесу.

Розрахунок вхідних показників для побудови матриці МакКінсі проведено в табл.2.20 та табл. 2.21

Таблиця 2.20

Вхідні дані для побудови матриці МакКінсі за критерієм конкурентоспроможності

Критерії конкурентоспроможності	Вага фактору, %	ТМ Карапуз		ТМ Чудо-чадо	
	100%	Оцінка фактору	Зважена оцінка	Оцінка фактору	Зважена оцінка
Якість та екологічність продукції	22%	9	1,98	9	1,98
Відомість бренду	14%	9	1,4	10	1,4
Ширина асортименту	15%	9	1,35	9	1,35

Ефективність операційної діяльності	14%	7	1,12	9	1,26
Частка компанії на ринку	17%	7	1,36	9	1,53
Рівень ефективності маркетингової політики компанії	18%	8	1,62	8	1,44
Інтегральна оцінка компанії по категорії конкурентоспроможності		8,20		8,96	

Джерело: розроблено автором

Таблиця 2.21

Вхідні дані для побудови матриці МакКінсі за критеріями ринкової привабливості торгової марки

Критерії ринкової привабливості ТМ	Вага фактору, %	ТМ Карапуз		ТМ Чудо-чадо	
	100%	Оцінка фактору	Зважена оцінка	Оцінка фактору	Зважена оцінка
Темп зростання ринку	16%	7	1,12	8	1,44
Наявна кількість впливових конкурентів	18%	7	1,62	9	1,62
Цінова динаміка на ринку	17%	9	1,53	8	1,36
Рівень привабливості компанії на ринку	18%	8	1,62	9	1,62
Ступінь впливу макроекономічних факторів на ринок	13%	6	0,78	7	0,91
Інвестиції у розвиток та просування продукції	18%	7	1,44	9	1,62
Інтегральна оцінка ТМ по категорії ринкової привабливості		7,39		8,41	

Джерело: розроблено автором

За допомогою розрахованих інтегральних оцінок по критеріям конкурентоспроможності та ринкової привабливості будуємо матрицю МакКінсі. За критеріями конкурентоспроможності ТМ Карапуз має 8,2 балу, що відповідає високому рівню. Її конкурент ТМ Чудо-чадо має 8,96 балів, що також відповідає високому рівню. За критеріями ринкової привабливості показник ТМ Карапуз дещо нижче і відповідає середньому рівню, а ТМ Чудо-чадо - високому.

Таблиці 2.22

Зони стратегій матриці МакКінсі

Критерії ринкової привабливості	Висока (8-10 балів)			ТМ Чудо-чадо
	Середня (4-7 балів)			ТМ Карапуз
	Низька (0-3 балів)			
		Низька (0-3 балів)	Середня (4-7 балів)	Висока (8-10 балів)
		Критерії конкурентоспроможності		

Джерело: [80, с.88]

Відповідно до розміщенню ТМ на полях матриці МакКінсі, наведеної в таблиці 2.22, бачимо, що обидві знаходяться у правому верхньому куті та мають статус переможця. ТМ Карапуз потрапила до поля «Переможець 3». Так сегмент цього поля має середню привабливість ринку та високу конкурентоспроможність. Стратегічним завданням є захист позицій у сегменті, інвестиції у максимально привабливі напрями, збільшення прибутку за рахунок підвищення продуктивності. ТМ Чудо-чадо потрапила у поле «Переможець 1». Сегмент цього поля має високу привабливість ринку і

високу конкурентоспроможність. Для нього конкурентною стратегією буде максимальні вкладання в інвестиції та розширення виробництва.

2.4. Оцінка ймовірності банкрутства

В умовах ринкової економіки жодне підприємство не може працювати в «стерильних» умовах. На його діяльність впливають найрізноманітніші зовнішні чинники, починаючи від економічної ситуації в країні, змінами чинного законодавства та закінчуючи невиконанням договірних, розрахунково-платіжних зобов'язань постачальниками та покупцями. Навіть якщо підприємство є успішним сьогодні, це не означає, що воно не зіткнеться з фінансовою кризою найближчим часом. Для забезпечення стабільного функціонування підприємства надзвичайно важливо діагностувати можливе банкрутство на ранній стадії. Тому, що перші ознаки фінансового банкрутства з'являються задовго до того, як підприємство стане потенційним банкрутом. Тому завчасно проведена оцінка ймовірності банкрутства допоможе запобігти потраплянню підприємства у фінансову кризу.

Банкрутство - це нездатність підприємства виконувати свої зобов'язання та повністю фінансувати поточну основну діяльність, включаючи розрахунки з бюджетом, виплати заробітної плати працівникам тощо. Для юридичних осіб банкрутство в основному регулюється Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 № 2343-ХІІ.

Ймовірність банкрутства є однією з оцінних характеристик поточного фінансового стану підприємства. Його керівництво може підтримувати стабільно низьку ймовірність банкрутства, якщо буде періодично проводити аналіз та вчасно вживати необхідні заходи.

Аналіз ймовірності банкрутства компанії є однією зі складових фінансового аналізу, загальною метою якого є допомога в розробці обґрунтованих та ефективних управлінських рішень.

Оцінка ймовірності банкрутства може бути проведена менеджерами підприємства з метою виявлення слабких місць і запобігання

неплатоспроможності. Так, підприємство, яке отримало об'єктивну оцінку своєї діяльності, може спрямувати її в правильному напрямку, шляхом своєчасних або попереджувальних заходів. Попереджувальні заходи включають, наприклад, страхування майна та персоналізацію матеріальної відповідальності, а оперативна - реструктуризація зобов'язань і погашення найбільш проблемної заборгованості. Також оцінка ймовірності банкрутства потрібна кредитним установам, інвесторам, або інші контрагенти та кредиторам.

Поширеними ознаками банкрутства є:

- неплатоспроможність - стан, коли підприємство не в змозі розрахуватися з кредиторами, погасити інші свої зобов'язання;
- відсутність коштів;
- перевершення витрат над її доходами.

Крім того, з погіршення фінансового стану у підприємства обсяг зобов'язань часто перевищує вартість майна та збільшується частка короткострокової заборгованості.

На сьогоднішній день існує кілька методів оцінки ймовірності банкрутства компанії. Найбільш точними в ринковій економіці є багатофакторні моделі.

Одним із перших запропонував оцінювати фінансовий стан за допомогою інтегральної моделі, а не коефіцієнтів був Едвард Альтман, американський вчений. Інтегральна модель - набір коефіцієнтів зі зваженими значеннями, що розраховує інтегральний показник, що дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства.

Остаточний коефіцієнт ймовірності банкрутства Z є функцією від п'яти показників, що характеризують економічний потенціал підприємства та результати його роботи за минулий період: структура активів і зобов'язань, прибутковість і обсяги реалізації.

При аналізі організації слід менше звертати увагу не тільки на ступінь

ймовірності банкрутства, а і на динаміку цього показника.

За допомогою показника Z можна визначити не тільки ризик банкрутства, але і його кредитоспроможність. Отже, він використовується банками для оцінки кредитоспроможності позичальника, фінансової стабільності та ймовірності банкрутства.

Багатий досвід відносно оцінки фінансового стану та ймовірності банкрутства підприємства накопичено у західній практиці. Найпоширенішими моделями є: двох факторна модель оцінки ймовірності банкрутства, оцінка ймовірності банкрутства на основі Z -рахунку Альтмана, модель Конана і Гольдера, модель Спрінгейта, та модель Фулмера.

При проведенні оцінки українських підприємств за цими моделями слід враховувати, що вони складались на основі фінансової звітності, в західних країнах та має відмінності від української. Для українських підприємств більше підходять моделі О.О. Терещенката А.В. Матвійчука.

Найбільш поширеною в Україні використовується універсальна дискримінанта модель О.О.Терещенка. Дана модель базується на застосуванні методології дискримінантного аналізу на основі фінансових показників вибіркової сукупності вітчизняних підприємств і комплексної оцінки фінансового стану підприємства на основі використання матричних моделей. Вона існує у двох варіаціях. Перша є універсальною моделлю і містить шість показників, основою яких стали данні 850 підприємств різних галузей. Друга включає десять показників та враховує диференціацію підприємств за галузями.

Оцінку ймовірності банкрутства ТОВ «Асоціації дитячого харчування» проводимо за першою варіацією.

Інтегральний показник визначається за формулою $Z = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6$, (2.25)

де X_1 —Cash-flow/зобов'язання;

X_2 —валютабалансу/ зобов'язання;

X_3 —чистийприбуток/валютабалансу;

X_4 —чистийприбуток / виручка;

X_5 —виробничізапаси/ виручка;

X_6 —виручкавідреалізації/валюта балансу.

Розрахунок показників ТОВ «Асоціації дитячого харчування» за 2021–2024 роки наведено у табл. 2.23

Таблиця 2.23

Розрахунок показників за моделлю О.О. Терещенка ТОВ «Асоціації дитячого харчування» за 2021–2024 роки

Показники	Рік			
	2021	2022	2023	2024
X_1	-0,03	-0,07	-0,06	-0,05
X_2	0,65	0,72	0,7	0,67
X_3	-0,06	-0,12	-0,11	-0,1
X_4	-0,08	-0,2	-0,2	-0,17
X_5	0,87	1	1,08	1,02
X_6	0,69	0,6	0,53	0,56

Джерело: власні дослідження

Одержані підрахунки показника Z можна інтерпретувати так:

$Z > 2$ – підприємство є фінансовою стійким і йому не загрожує банкрутство;

$1 < Z < 2$ – у підприємства порушено фінансову рівновагу (фінансову стійкість), але йому не загрожує банкрутство за умови переходу на антикризове управління;

$0 < Z < 1$ – підприємству загрожує банкрутство, якщо воно не здійснить санаційних заходів;

$Z < 0$ – підприємство є напівбанкрутом.

Розрахунки Z за моделлю О.О. Терещенка для ТОВ «Асоціації дитячого харчування» за 2021-2024 роки визначили, що протягом чотирьох років підприємство є майже банкрутом, у 2021 році показник Z дорівнював - 0,663, у 2022 році він стрімко погіршився і становив -1,887, до кінця 2023 року показник трохи підріс на 0,13 та став дорівнювати -1,757, за 2024 рік становив -1,509. Такі значення Z свідчить про дуже серйозне порушення фінансової стійкості підприємства та необхідності переходу на антикризове управління, бо є велика ймовірність фінансової кризи. У динаміці показник має мінімальну тенденцію до зростання.

Серед головних переваг дискримінантові моделі О.О. Терещенка є зручність застосування, сучасна, орієнтована на українські підприємства, враховує міжнародні розробки.

Проте дана методика має ряд недоліків, це відсутність поглибленої класифікації стійкості фінансового стану (мається задовільний та незадовільний фінансовий стан), широкий інтервал невизначеності, що зобов'язує проводити додатковий аналіз для ідентифікації стійкості фінансового стану[83].

Наступні розрахунки для ТОВ «Асоціації дитячого харчування» проведемо за моделлю американського економіста Едварда Альтмана. Він досліджував фінансовий стан багатьох підприємств і запропонував розроблену їм'яти факторну модель, в якій факторами є окремі показники фінансового стану підприємства. Модель для виробничих підприємств, що не є акціонерними товариствами має такий вигляд:

$$Z = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5, \quad (2.26)$$

де X_1 - робочий капітал / загальна вартість активів;

X_2 - чистий прибуток / загальна вартість активів;

X_3 - чистий дохід / загальна вартість активів;

X_4 - ринкова капіталізація компанії / сума заборгованості;

X_5 - обсяг продажу / загальна вартість активів.

Розрахунок показника Z за моделлю Альтмана для «Асоціація дитячого харчування» за 2021–2024 роки наведено у табл. 2.24

Таблиця 2.24

Розрахунок показника Z за моделлю Альтмана для «Асоціації дитячого харчування» за 2021–2024 роки

Показник	Формули	Роки			
		2021	2022	2023	2024
X_1	власний оборотний капітал / загальна вартість активів	0,07	-0,04	0,04	-0,08
X_2	чистий прибуток / загальна вартість активів	-0,06	-0,12	-0,11	-0,1
X_3	чистий дохід / загальна вартість активів	-0,05	-0,12	-0,11	-0,09
X_4	власний капітал / сума заборгованості	-0,35	-0,28	-0,29	-0,33
X_5	обсяг продажу / загальна вартість активів	0,69	0,6	0,53	0,56
Z		0,386	-0,022	0,001	-0,001
Ймовірність банкрутства		вважається банкрутом	вважається банкрутом	вважається банкрутом	вважається банкрутом

Джерело: власні дослідження

Одержані результати показника Z потрібно охарактеризувати наступним чином:

$Z \leq 1,23$ - висока, вважається банкрутом;

$Z = 1,23 \div 2,89$ - не висока;

$Z \geq 2,9$ - низька, фінансово стабільне.

За результатами проведених розрахунків, що наведенні у таблиці 2., інтегральний показник рівня загрози банкрутства для підприємства за моделлю Альтмана протягом 2021-2024 років значно нижчий за нормативний та дорівнює 0,386, -0,022, 0,001, -0,001 відповідно та свідчить про дуже погану фінансову стійкість і найвищий рівень загрози банкрутства. Динаміка показника є хвиляста без чіткої тенденції до зростання.

Наступні розрахунки проведені за моделлю М. Спрінггейта, яка передбачає розвиток інтегрального показника, за допомогою якого здійснюється оцінка ймовірності визнання підприємства банкрутом. Два науковця Гордон і Спрінггейт розробили модель в 1978 році на основі моделі Альтмана та покрокового дискримінантного аналізу. Вона розроблена на основі аналізу показників 40 компаній Канади. При розробці моделі з 19 фінансових коефіцієнтів, які були визнані найкращими, Спрінггейт вибрав чотири коефіцієнти, з яких була побудована модель та названа в честь авторамоделлю Спрінггейта. У загальному вигляді модель Спрінггейта має такий вигляд:

$$Z = 1,03 \times X_1 + 3,07 \times X_2 + 0,66 \times X_3 + 0,4 \times X_4, \quad (2.27)$$

де X_1 - робочий капітал / загальна вартість активів;

X_2 - прибуток до сплати податків та відсотків / загальна вартість активів;

X_3 - прибуток до сплати податків / короткострокова заборгованість;

X_4 - обсяг продажу / загальна вартість активів.

Розрахунок показників за моделлю Спрінггейта для ТОВ «Асоціаціїдитячого

харчування» за 2021–2024 роки наведено у таблиці 2.25

Таблиця 2.25

Розрахунок показників за моделлю Спрінгейта для ТОВ «Асоціації дитячого харчування» за 2021–2024 роки

Показник	Рік			
	2021	2022	2023	2024
X_1	0,8	0,84	0,83	0,81
X_2	-0,05	-0,12	-0,11	-0,1
X_3	-0,07	-0,14	-0,14	-0,11
X_4	0,69	0,6	0,53	0,56
$Z =$	0,900	0,644	0,637	0,679

Джерело: власні дослідження

Опис одержаних результатів Z виглядає наступним чином:

$Z < 0,862$ - підприємство - потенційний банкрут;

$Z > 2,451$ - загроза банкрутства мінімальна, підприємство є фінансово надійним.

Розрахунки, наведені у таблиці 2. свідчать про те, що за підсумками роботи ТОВ «Асоціація дитячого харчування» за 2021 рік має місце ймовірність банкрутства, але на протязі наступних років фінансовий стан підприємства погіршувався, що призвело до зниження показника Z з позначки 0,900 за 2021 рік до 0,644 за 2022 рік до 0,679 за 2024 рік відповідно, і підприємство на протязі трьох років знаходяться нижче критичної позначки, що дорівнює 0,862, тобто за оцінкою є потенційним банкрутом. Динаміка Z після зниження у 2022 року залишається майже не зміною. На рис. 2.17 зображено динаміку Z за моделлю Спрінгейта за період 2021-2024 років для ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Для ТОВ «Асоціація дитячого харчування» проведено оцінку ймовірності банкрутства з використанням трьох методів. Незначна різниця

між результатами при розрахунку за моделями, що розглядаються, можна пояснити тим, що в цих моделях використовуються різні показники ефективності, оцінювання фінансового стану підприємства і ризик неплатоспроможності. Розрахунки за всіма трьома моделями дали майже однакові результати: підприємство має велику ймовірність банкрутства. Причинами банкрутства підприємства є: збиткова діяльність або низька рентабельність, нераціональна ліквідаційна політика, фінансова діяльність переважно за рахунок позикового капіталу, недооцінки наслідків виробничих і фінансових ризиків, організаційних факторів тощо.

Як показує практика, своєчасна оцінка ймовірності банкрутства дозволяє виявити приховані проблеми та успішно усунути їх із самого початку.

Після отримання об'єктивної оцінки діяльності підприємства, керівництво може спрямувати заходи в правильному напрямку, шляхом своєчасних або попереджувальних заходів. Попереджувальні заходи включають, наприклад, страхування майна та персоналізацію матеріальної відповідальності, а оперативна - реструктуризація зобов'язань і погашення найбільш проблемної заборгованості аби не допустити фінансової кризи.

Висновки до розділу 2

Коротка характеристика ТОВ «Асоціація дитячого харчування» дала можливість скласти загальне враження про підприємство, його історію та розвиток. Бачимо, що підприємство поступово проводить модернізацію виробничих потужностей на сучасне, економічне від провідних європейських виробників. Підприємство розширює асортимент продукції в залежності від вподобань споживачів. Випускає продукцію хорошої якості та за доступною ціною, пакуючи її в сучасні та яскраві упаковки.

Аналіз фінансового стану підприємства з використанням фінансових коефіцієнтів розкрив існуючі на підприємстві слабкі сторони.

Першими розглянуто групу коефіцієнтів ліквідності.

Коефіцієнт загальної ліквідності на протязі чотирьох вибраних для аналізу років не піднімався до нормативного показника та коливався в діапазоні 1,1-0,91, що свідчить про проблеми зі здатністю погашати свої зобов'язання. На зростання показників ліквідності ТОВ «Асоціація дитячого харчування» впливали більш за все амортизаційні відрахування, але із-за тягаря, пов'язаного з поверненням довгострокових кредитів та зобов'язань у підприємства низький рівень показника загальної ліквідності.

Коефіцієнт швидкої ліквідності за вказаний час – нижче норми, тобто підприємство не має в своєму розпорядженні коштів, якими могло би погашати свої зобов'язання у разі виникнення проблем із реалізацією продукції.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2021-2024 роках був дуже низьким, що говорить про замість потенційних 20% термінових зобов'язань підприємство зможе виплачувати щодня відповідно 0,02%, 0,03%, 0,51% та 1,41%.

Чистий оборотний капітал у 2021 році та 2023 році дорівнював 8656 тис грн та 7745 тис грн. відповідно, тобто в межах цих сум підприємство

мало змогу сплатити зобов'язання, але у 2022 році та 2024 році чистий оборотний капітал мав від'ємне значення і такої змоги вже не було.

Коефіцієнт співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості за звітні періоди є низькими, тільки у 2023 році обчислюваний показник зміг піднятися до нормативного. У підприємства склалась ситуація, коли кредиторська заборгованість значно перевищує дебіторську. Підприємству можливо збільшити показник за рахунок збільшення обсягу продаж.

В період з 2021-2024 роки ТОВ «Асоціація дитячого харчування» мало всі коефіцієнти ліквідності дуже низькими, що свідчить про його погане фінансове становище.

Наступною групою в аналізі були показники платоспроможності.

Коефіцієнт платоспроможності за обчислюваний період має від'ємні значення, тобто підприємство фінансується за запозичені кошти.

Коефіцієнт фінансування показує оборотний капітал формується за запозичені кошти, всі розраховані показники мають від'ємне значення, а з 2022 року має невелику тенденцію до зростання. Він показує залежність від кредиторів. Збільшення залежності впливатиме на рівень ризику банкрутства.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами має від'ємне значення, що свідчить про відсутність власного капіталу та формування поточних активів за запозичені кошти.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу за звітні періоди нижчі за норму, для його покращення потрібен власний капітал.

Розрахунок та аналіз усіх коефіцієнтів платоспроможності не має жодного нормативного, що дає право визнати ТОВ «Асоціація дитячого харчування» неплатоспроможним.

Далі розглянуті наступної групи: коефіцієнти фінансової стійкості впродовж 2021-2024 років були значно нижчими до нормативних та його положення в цей час неможна назвати стійким.

Коефіцієнт фінансової залежності, що дорівнює нормі підприємство мало лише в 2022 році, а розрахункові показники за наступні періоди свідчать про те, що підприємству треба перестати брати кредити.

Коефіцієнт фінансового левериджу за чотири попередні роки мають від'ємні значення. Такий рівень показників свідчить про те, що коли придбані з допомогою отримання кредиту активи не окупаються.

З наведених розрахунків бачимо, що підприємство не є фінансово стійким.

Результати розрахунків показників ділової активності виглядають наступним чином:

Коефіцієнт оборотності активів в період з 2021 по 2024 роки менші за 1, це є підставою стверджувати про неефективне використання активів та про наявність необоротних активів, які не використовуються у виробництві, просто простоюють.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості має тенденцію до зменшення оборотів, причиною такого стану є ріст тенденції до зростання проблеми з оплатою рахунків постачальників.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за вказаний час теж знижується. Існує дві причини такої динаміки, а саме ріст несплати за продукцію покупцями, або другий, більш ймовірний – це маркетингова політика підприємства, направлення на розширення збуту через продаж продукції з відстрочкою платежу.

Результати розрахунку строку погашення кредиторської заборгованості та строку погашення дебіторської заборгованості свідчать про те, що погашення кредиторської заборгованості ТОВ «Асоціація дитячого харчування» по дням вище ніж дебіторської, що є нормальним співвідношенням.

Аналіз коефіцієнт фондівдачі за вказаний період свідчить про неефективне використання основних засобів.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу за весь аналізований період має від'ємні значення, що говорить про накопичені непокриті збитки.

Висновки по цієї групи показників наступні: ТОВ «Асоціація дитячого харчування» неефективно використовує основні засоби, зростання проблем (ймовірних затримок) із розрахунками з поставниками.

Далі розглянемо показники рентабельності. Коефіцієнт рентабельності активів в період 2021-2024 років мав від'ємне значення, тобто рентабельність відсутня.

Коефіцієнта рентабельності власного капіталу у звітному періоді мав наступну динаміку: піднявся до позначки в 29,25 % та в наступні роки не опускався нижче за позначку 21 %.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності продажу з 2021 по 2024 роки були від'ємні значення, тобто продажі не були рентабельними.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності господарської діяльності з 2021 по 2024 роки також від'ємні, господарська діяльність не приносила прибутку.

Результати розрахунку коефіцієнта рентабельності продукції за аналізований період говорять про те, що продукція підприємства є рентабельною та приносила прибуток на 1 грн. 2021 році 0,54 грн, а в 2024 трохи менше – 0,52 грн.

В цій групі показників тільки продукція підприємства є рентабельною.

Фінансовий стан ТОВ «Асоціація дитячого харчування» визиває занепокоєння, тому надалібуло проведено аналіз конкурентних позицій підприємства з метою виявити його сильних та слабких сторін для використання при розробці шляхів покращення фінансового стану. З використанням матриці БКГ оцінили конкурентоспроможність ТОВ «Асоціація дитячого харчування» головного та більш потужного конкурента ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». Позиції його виявилися дещо слабкішими. Але наступний метод за матрицею МакКінсі з

використанням інтегральних оцінок конкурентоспроможності та ринкової привабливості довів що обидва виробника потрапили до поля «Переможець» ТОВ «Асоціація дитячого харчування» отримала високий рівень по критеріям конкурентоспроможності та середній рівень по критеріям ринкової привабливості.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АСОЦІАЦІЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ»

3.1. Сучасний стан і тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні

Дитяче харчування – це продукти з якими у різний час стикається майже кожна сім'я після появи в ній малюків. Його використовують як доповнення або заміна грудного вигодовування з перших днів народження, надалі раціон харчування дитини розширюється додаванням до їжі різноманітних каш, овочевих, м'ясних, рибних та фруктових пюре, соків та води.

Стан харчування населення - одне з найважливіших питань для кожної країни та особливо України. Відповідно до Закону України «Про захист дітей» дітьми є неповнолітніми особи, віком до 18 років. Однак, категорія дитячого харчування - це лише ті продукти, що призначені для дітей віком до трьох років. Метою уряду повинно стати забезпечення здоров'я громадян та профілактика захворювань, які пов'язані з порушенням харчування для покращення демографічної ситуації в Україні, яка на жаль, з року в рік продовжує погіршуватися.

Головну роль у виробництві дитячого харчування відіграють компанії галузі, оскільки лише у промислових умовах можна цілий рік використовувати сучасне виробниче обладнання, яке буде забезпечувати потребу дітей у спеціальних продуктах у різних регіонах України, мати зручне пакування, необхідний термін зберігання та забезпечити незмінно високу якість.

Лідерами у цій галузі є спеціалізовані компанії з виробництва дитячого харчування. На сам перед, потрібно виділити більш відомі на потужні

підприємства з виробництва дитячого харчування на українському ринку і це ТОВ «Асоціація дитячого харчування», ТОВ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів», ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», ПАТ «Галактон», ТОВ «Фавор», ПРАТ "Комбінат "Придніпровський"", ТОВ «Люстдорф», ПАТ «Вімм-Біль-Данн Україна», Філія ТДВ «Яготинський маслозавод», «Яготинське для дітей».

На рис. 3.1 наведені данні за підсумками 2021-2024 років про кількість суб'єктів господарювання з виробництва продуктів дитячого харчування в Україні в розрізі великі, середні, малі та мікро підприємства.

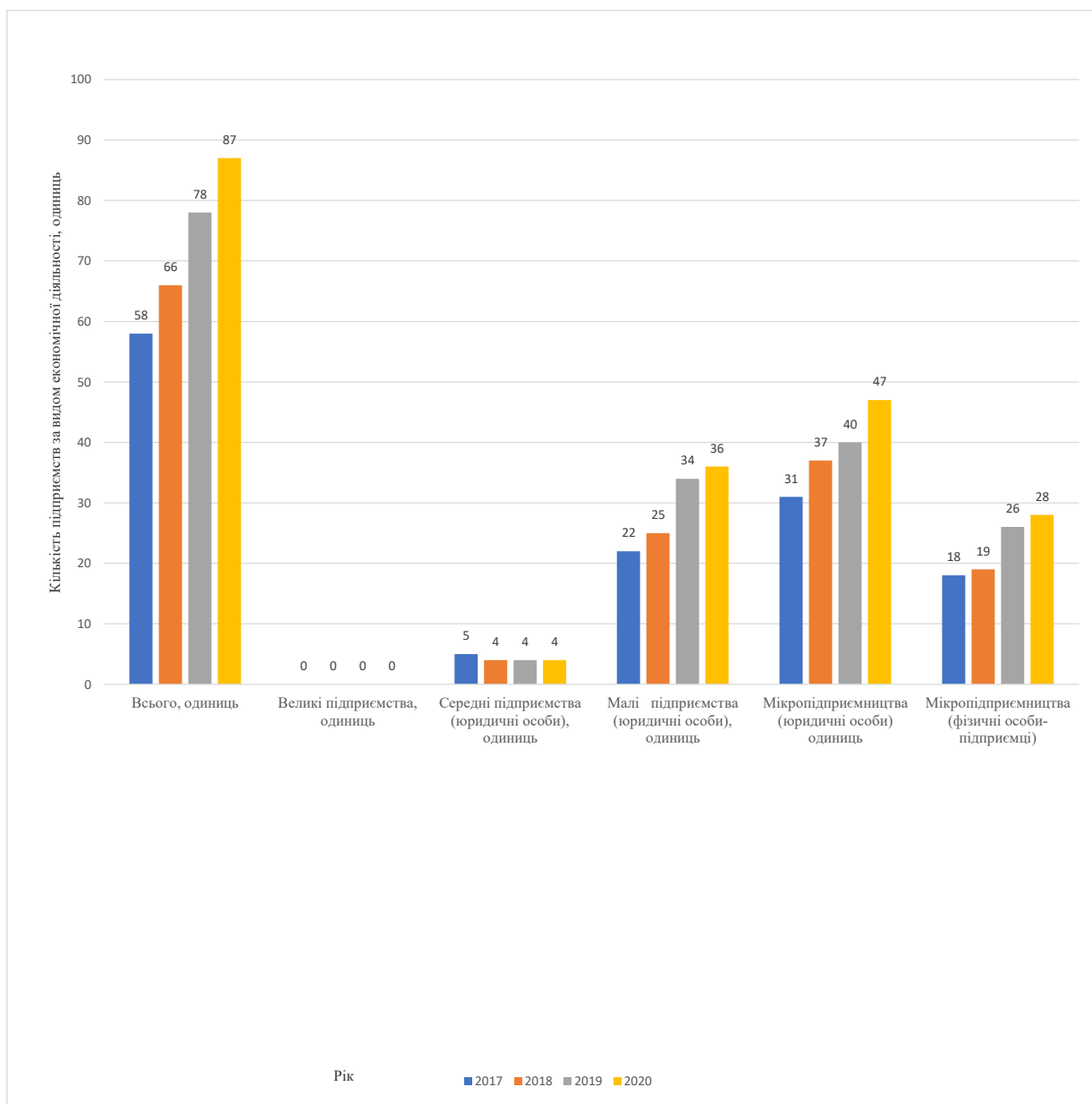

Рис. 3.1. Кількість підприємств з виробництва дитячого харчування в Україні з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства за 2021–2024 роки
Джерело: опрацьовано за [46].

Дані рис. 3.1 показують, що в даному сегменті ринку не працюють вітчизняні великі корпорації. До середніх підприємств умовно додали чотири підприємства: ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», ПАТ «Галактон», ПРАТ "Комбінат "Придніпровський"", ПАТ «Вімм-Біль-Данн Україна». Кожного року з'являються нові підприємства, так, за чотири роки

почали роботу 16 юридичних осіб в групі мікро підприємств та 14 – в групі малих підприємств.

Разом з появою нових підприємств та розширенням тих, що вже працює на ринку з'являються нові робочі місця. На рис. 3.2 наведено графік кількості найманих працівників у виробництві дитячого харчування та показана динаміка зміни її численності у період з 2021 по 2023 роки. Більше всього в даному сегменті ринку було працівників у 2022 році, протягом аналізованого періоду їх кількість і зростала, і знижувалась, тому, що відкривались нові підприємства, розширювали свою діяльність старі, що приводило до зростання кількості найманих робітників. Скорочення робочих місць пов'язано або з автоматизацією виробничого процесу, або зі скороченням виробництва.

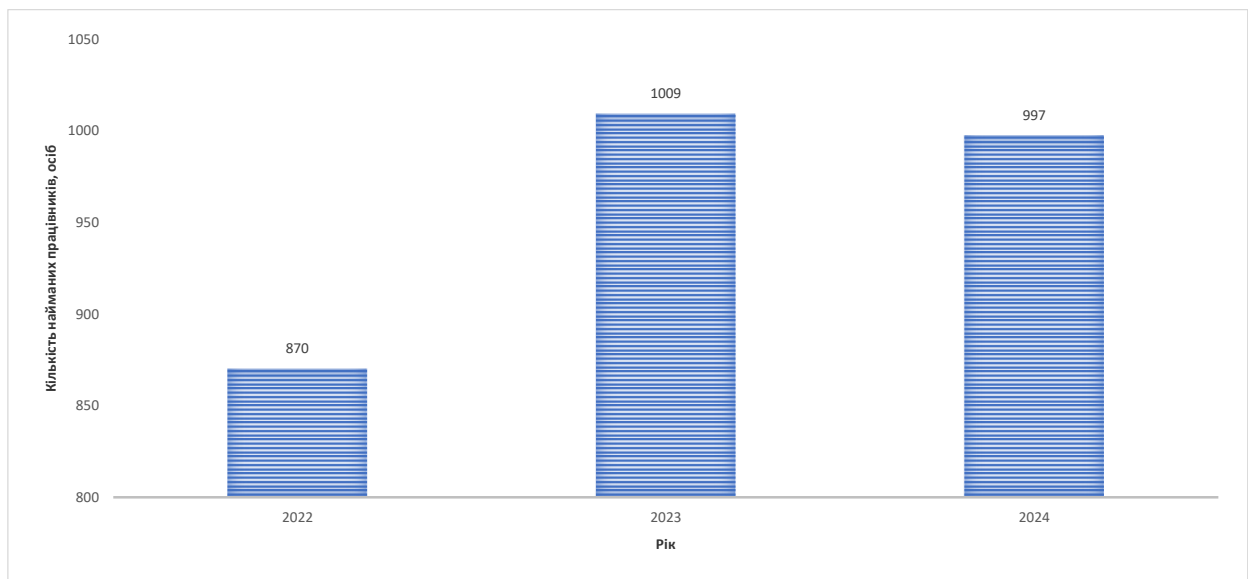

Рис.3.2. Кількість найманих працівників на ринку дитячого харчування України у 2021-2023 роках[46]

Конкурентне середовище спонукає компанію розвиватися, вдосконалюватися, для здійснення цих планів, необхідно проводити капітальні інвестиції. По даним, що наведені на рис. 3.3[46] бачимо, що останні роки українські підприємства, що працюють у виробництві дитячого харчування вкладали вкладали кошти в:

- матеріальні активи: землю, існуючі будівлі та споруди, будівництво та перебудову будівель, обладнання та машини;

- нематеріальні активи: патенти, ліцензії, торговельні марки, програмне забезпечення тощо.

На протязі цього періоду сума капітальних інвестицій постійно збільшувалась: 2021 рік - 8154 тис. грн., у 2022 році – 11377 тис. грн., у 2023 році – 77594 тис. грн.

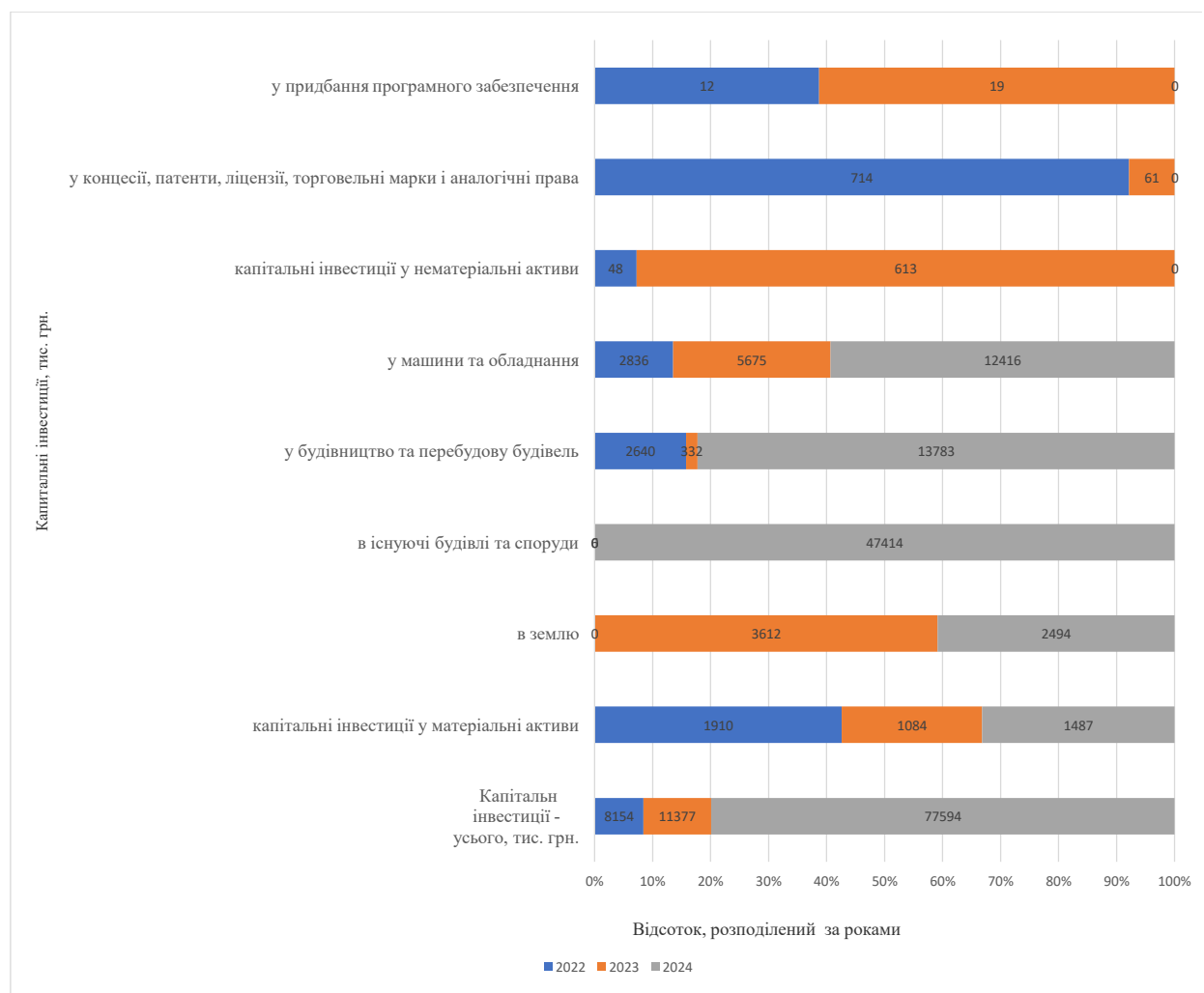

Рис.3.3. Капітальні інвестиції підприємств за 2021 по 2023 роки

Далі розглянемо об'єми реалізації продукції підприємств, що виготовляють продукти дитячого харчування за даними, наведеними на рис. 3.4. Об'єми реалізації продуктів дитячого харчування постійно зростають: на 21 % в 2022 році у порівнянні з попереднім роком та на 16 % у 2023 році у порівнянні з 2022 роком.

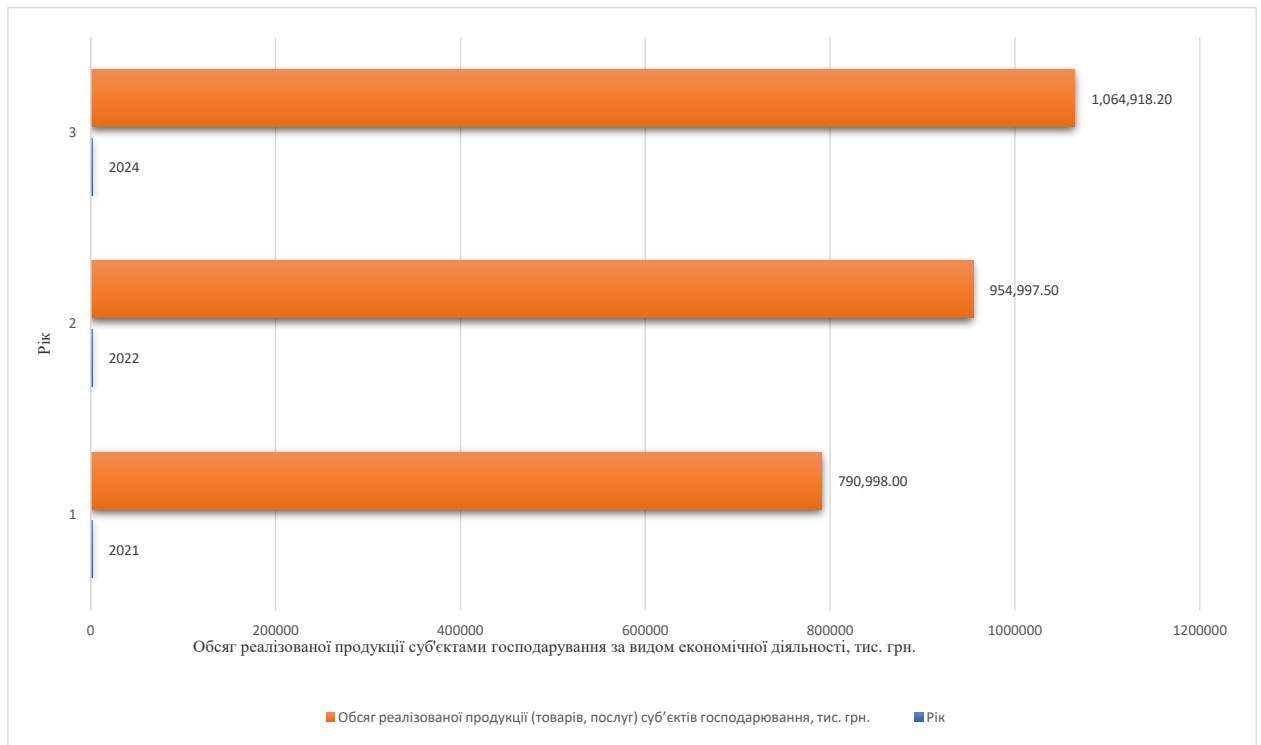

Рис. 3.4. Обсяги реалізації продукції дитячого харчування, виробленої вітчизняними підприємствами з 2021 по 2023 роки[46]

Далі розглянемо фінансові результати до оподаткування підприємств. Цей показник за період з 2021 по 2024 роки наведено у таблиці 3.1[46]. За чотири роки спостерігається тенденція до зростання прибутку, максимальний стрибок був у 2024 році, а максимальне збільшення збитку – у 2022 році. В середньому, за вказаний період у 68,5 % підприємств фінансовим результатом до оподаткування є прибуток, а у 31,5% підприємств – збиток.

Таблиці 3.1

Фінансові результати до оподаткування підприємств по виробництву продуктів дитячого харчування з 2021 по 2024 роки

Рік	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток		Всі підприємства
	у % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат, тис. грн	у % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат, тис. грн	фінансовий результат (сальдо) до оподаткування, тис. грн
2021	69,2	57 747,0	30,8	-7 074,6	50 672,4
2022	66,7	72 842,7	33,3	-20 353,0	52 489,7
2023	68,2	75 402,8	31,8	-21 963,6	53 439,2
2024	69,8	117 728,4	30,2	-21 330,5	96 397,9

Розгляд наступного показника– чистого прибутку (збитку) для більшої наочності розділимо їх по розміру: середні, малі та мікро підприємства. Дані по цьому показнику подані на Рис.3.5, Рис. 3.6, Рис. 3.7. Серед підприємств, віднесених до середньої групи 80 % мають чистий прибуток, цей показник вищий за інші групи. За 2024 рік підприємства групи мали максимальний чистий дохід, що сумарно по групі дорівнює 61374,7 тис. грн.

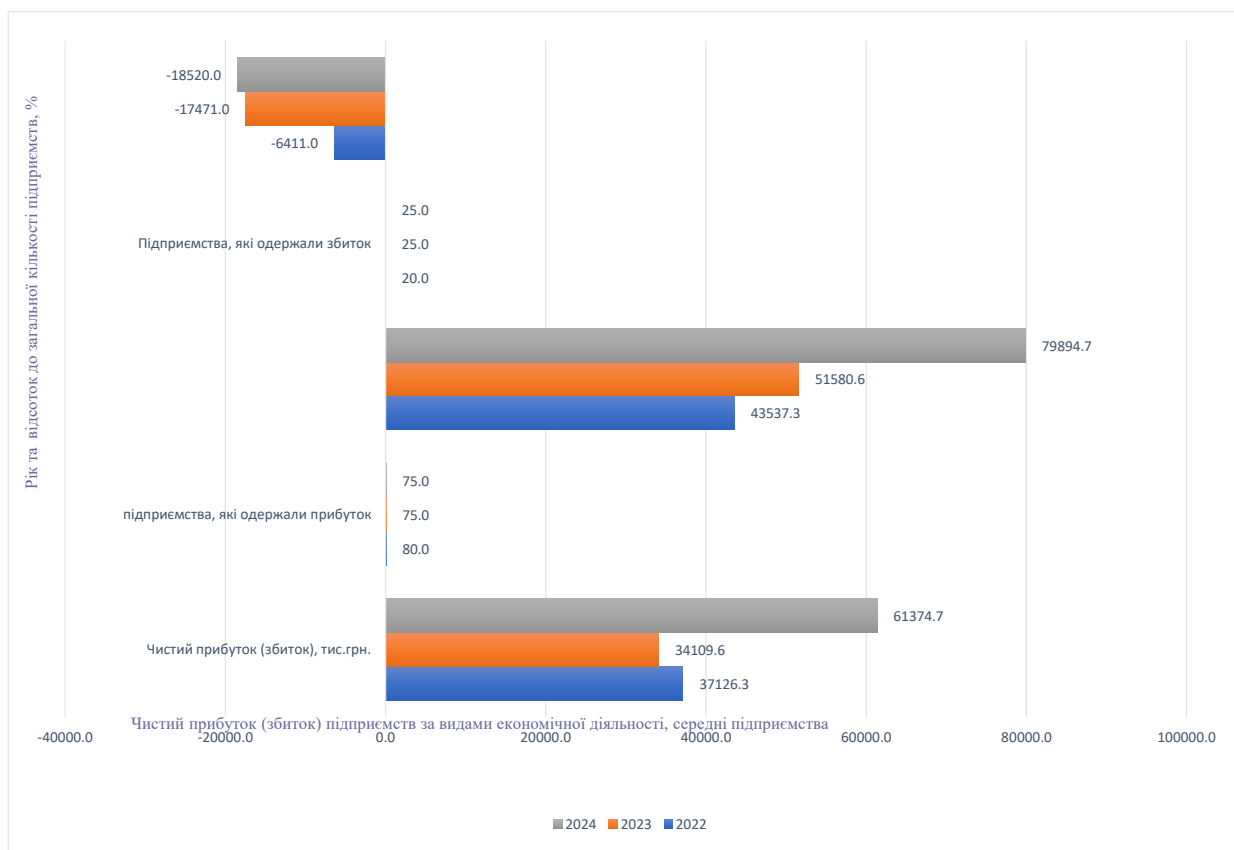

Рис. 3.5. Чистий прибуток (збиток) середніх підприємств по виробництву дитячого харчування за 2022, 2023 та 2024 роки [46]

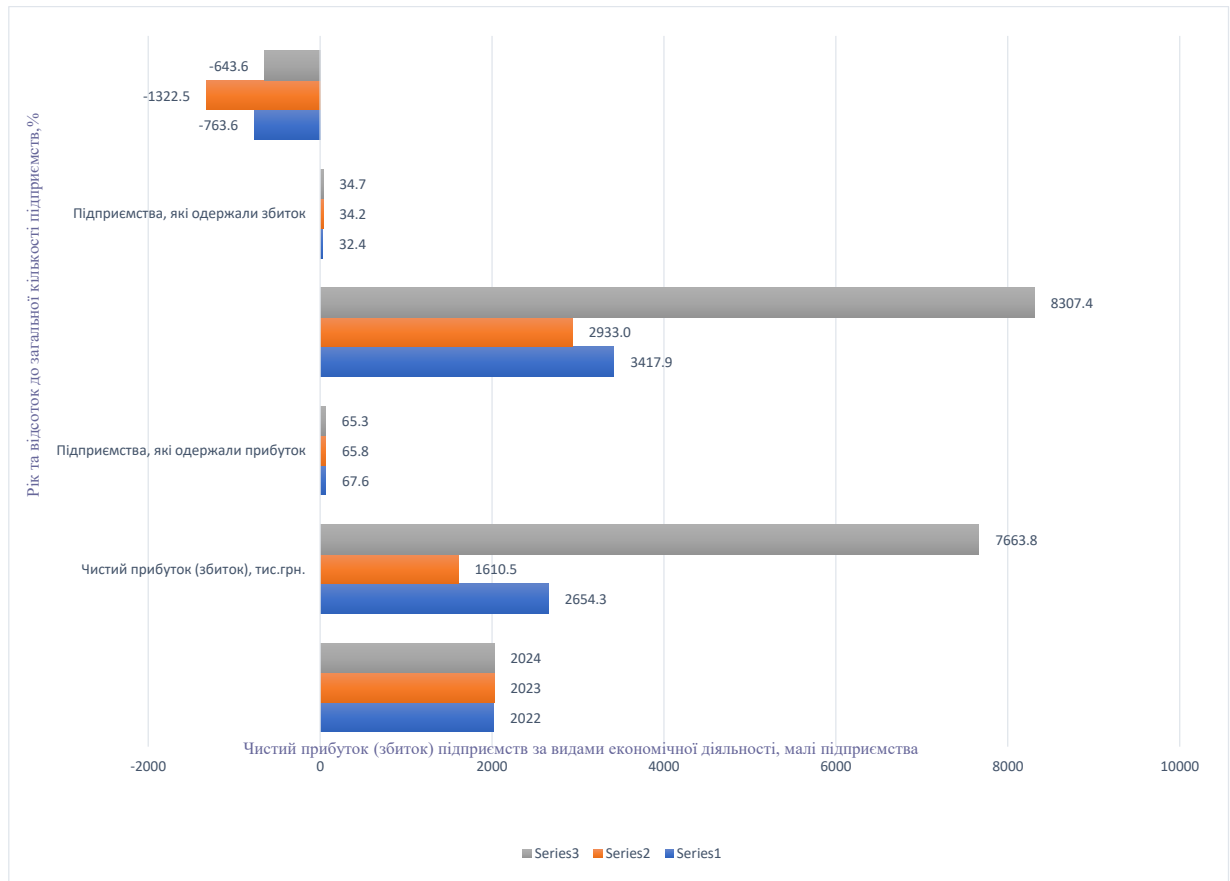

Рис. 3.6. Чистий прибуток (збиток) малих підприємств по виробництву дитячого харчування за 2022, 2023 та 2024 роки [46]

Майже третина підприємств, віднесених до групи малих за результатами діяльності має збиток, максимального рівня він досяг у 2022 році. Для підприємств, що отримали прибуток найбільш прибутковим став 2024 рік, в цей рік в порівнянні з 2022 роком їх чистий прибуток зріс в 5,2 рази.

Для оцінки чистого прибутку (збитку) по мікропідприємствам розглянемо 2022 та 2024 роки. В збиток спрацювали більше третини мікро підприємств, найгіршим показник був у 2024 році, у цьому ж році мікро підприємства, що одержали прибуток змогли отримати його більшим ніж в 2022 року на 209 %.

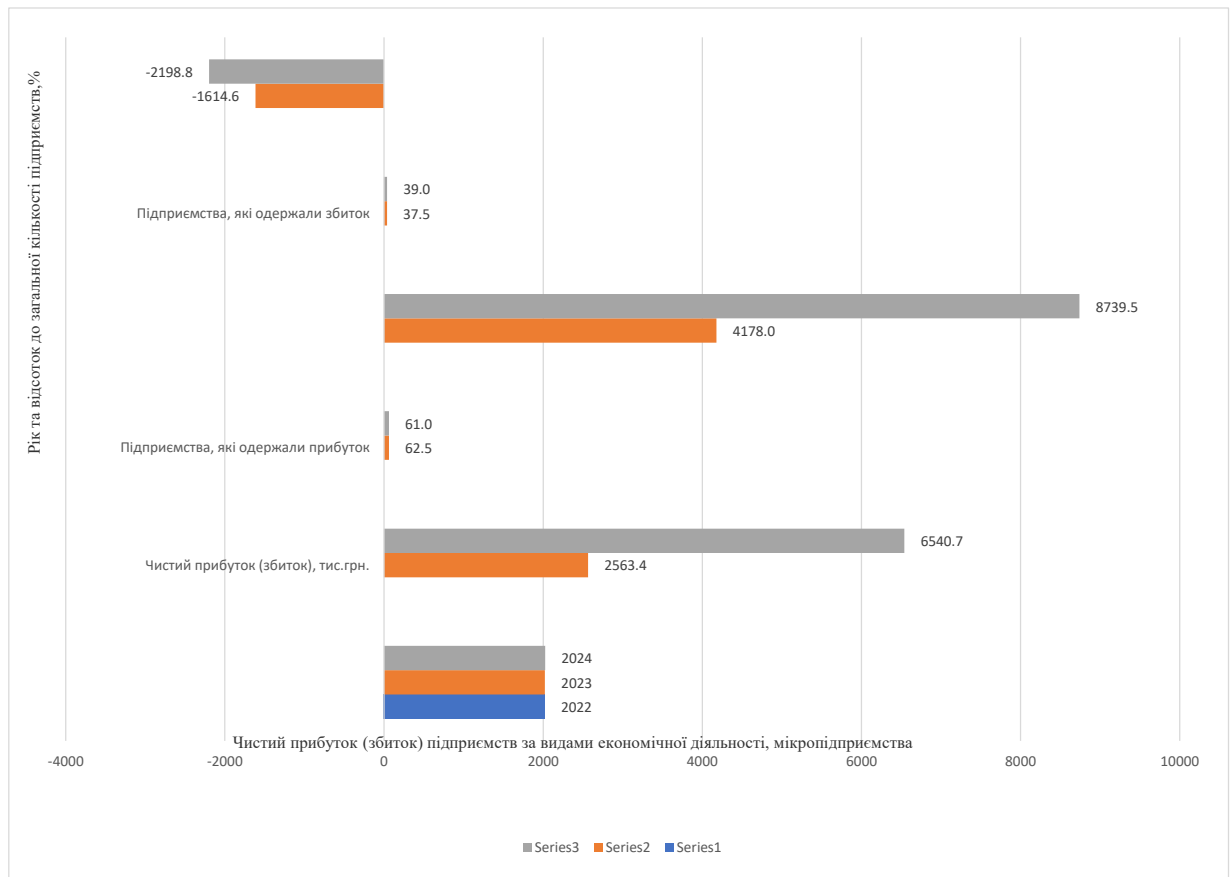

Рис. 3.7. Чистий прибуток (збиток) мікро підприємств по виробництву дитячого харчування у 2022 та 2024 роках [46]

Рівень рентабельності (збитковості) підприємств по виробництву дитячого харчування по операційній діяльності показує скільки прибутку від операційної діяльності буде отримано на 1 грн. операційних витрат. Цей показник значно вищий у групі середніх підприємств, за вказані роки найбільшого рівні від досяг у 2024 році і становив 16,8 %, у групі малих підприємств він складає 5,3 %, у групі мікро підприємств в 2024 році у порівнянні з 2022 роком він виріз в 3,6 рази та встановив 8,7%, тобто на 1 грн операційних витрат підприємства одержать 0,09 грн.

Рівень рентабельності (збитковості) підприємств по виробництву дитячого харчування по всій діяльності показує скільки прибутку буде отримано на 1 грн. всіх витрат. У групі середніх підприємств цей показник

вищий за інші групи, максимально високим він є для всіх груп у 2024 році, причому у групі середніх та мікро підприємств він майже однаковий, тобто на 1 грн. всіх витрат сумарно підприємства отримують 0,087 грн. прибутку.

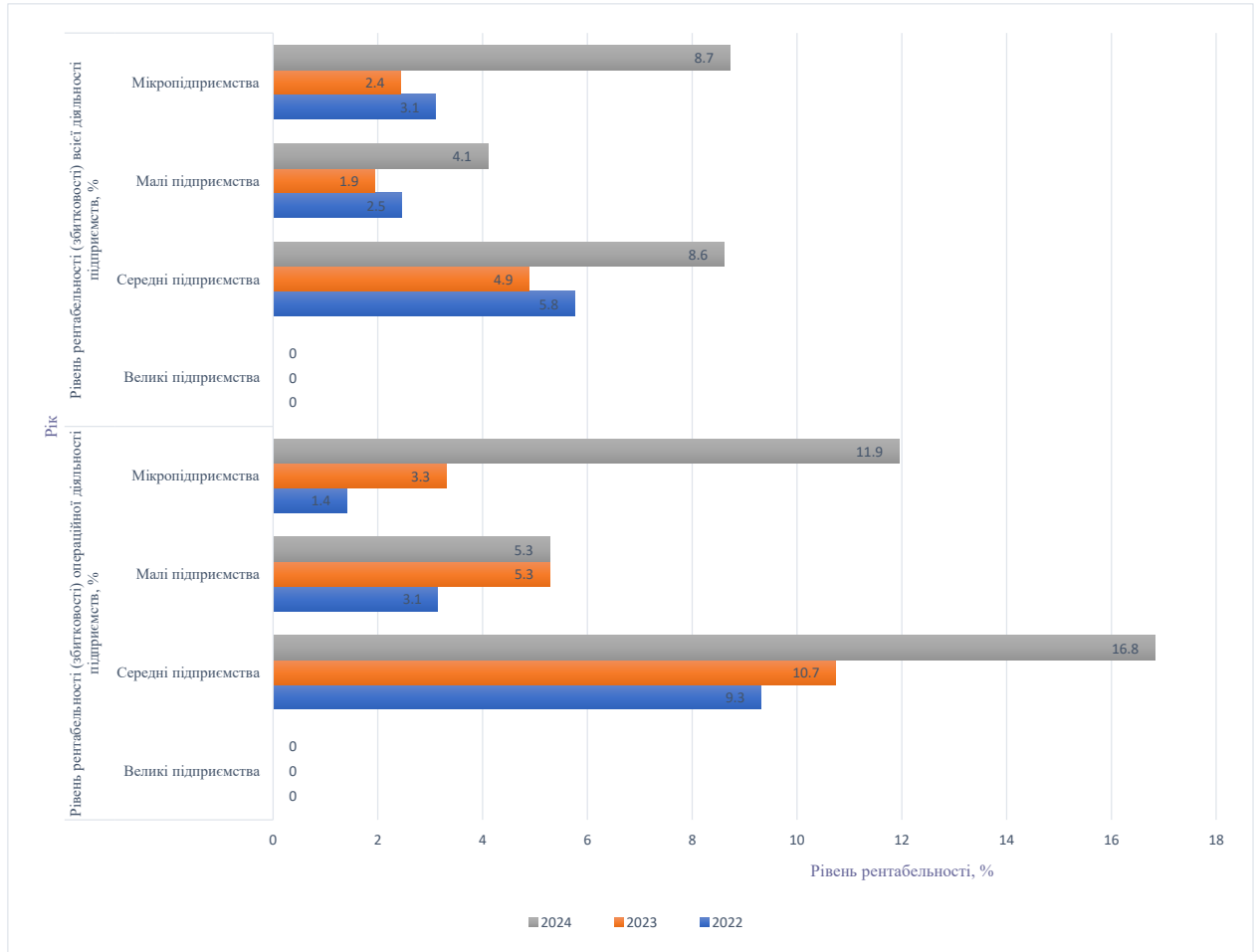

Рис. 3.8. Рівень рентабельності (збитковості) підприємств по виробництву дитячого харчування по операційній діяльності та по всій діяльності за 2021, 2022 та 2024 роки [46]

Надалі розглянемо які іноземні виробники та з якими ТМ представлені на українському ринку дитячого харчування. Відсутність окремих видів продукції дитячого харчування вітчизняного виробництва компенсується імпортною продукцією відомих брендів, асортимент якої охоплює практично всі ніші від води до спеціальних сухих сумішей. У структурі імпорту 90% припадають на чотири категорії: сухі чи пастоподібні суміші – 37%, соки –

25%, пюре – 16% імпорту, сухі крупи – 12%. Країнами-постачальниками на український ринок дитячого харчування є Німеччина, Швейцарія, Австрія, Нідерланди, Великобританія, Іспанія, Польща, Словенія, Чехія, Білорусь та інші країни, частка яких у загальному імпорті не перевищує 5%. Традиційно постачальниками молочної продукції в Україну вже багато років є країни Євросоюзу – Німеччина, Польща, Франція, Фінляндія [10]. З крупних імпортерів товарів дитячого харчування в Україні свою продукцію представляють такі мирові гіганти, як «Nutricia» (Нідерланди), «Nestle» (Швейцарія), «Hipp», «Heinz» (Німеччина).

Експортні поставки українських виробників здебільшого складаються з дитячих сухих сумішей. 92% загального обсягу експорту припадає на країни СНД, включаючи Киргизстан (40%), Азербайджан (38%), Молдову (10%), Туркменістан (5%). Крім того, невелика кількість українського дитячого харчування експортується до Об'єднаних Арабських Еміратів, Польщі, Грузії, Вірменії, Білорусі та інших країн. Привабливим для українських виробників може стати східний напрям експорту молочної продукції. Так, великі обсяги цієї групи готовий прийняти ринок Китаю. Про це свідчить зниження імпортного мита на деякі види товарів галузі у листопаді 2021 року. Серед продуктів, на які зменшилось мито на ввіз, присутні: сир – з 12% до 8%, сухі суміші для дитячого харчування – з 15% до 2%. У місцевої влади є зацікавленість у диверсифікації поставок на свій ринок кисломолочної продукції і молочних сумішей [57]. Для українських виробників цей напрямок може стати відкриттям нового експортного ринку.

Разом з їжею дитина отримує необхідні речовини та енергію, що забезпечують формування тіла та інтенсивний обмін речовин, тому дієта повинна відповідати фізіологічним потребам дитячого організму на кожній фазі його розвитку.

Категорії дитячого харчування включають:

- 1.рідке харчування на основі молока (рідке молоко, сир, сирні вироби і інші кисломолочні продукти для дитячого харчування);
- 2.суміші на молочній та без молочній основі;
- 3.дитячі соки (зокрема нектари, морси);
- 4.пюре (на основі фруктів, овочів, м'яса, риби та молока);
- 5.каші для дитячого харчування (молочні та без молочні);
- 6.вода для дітей;
- 7.чай спеціального призначення;
- 8.інші категорії дитячого харчування, переважно імпорتنі.

Останнім часом річний відсоток коливань по категоріях споживання дитячого харчування в Україні є незначним. На рис. 1.1 зображено споживання дитячого харчування по категоріях.

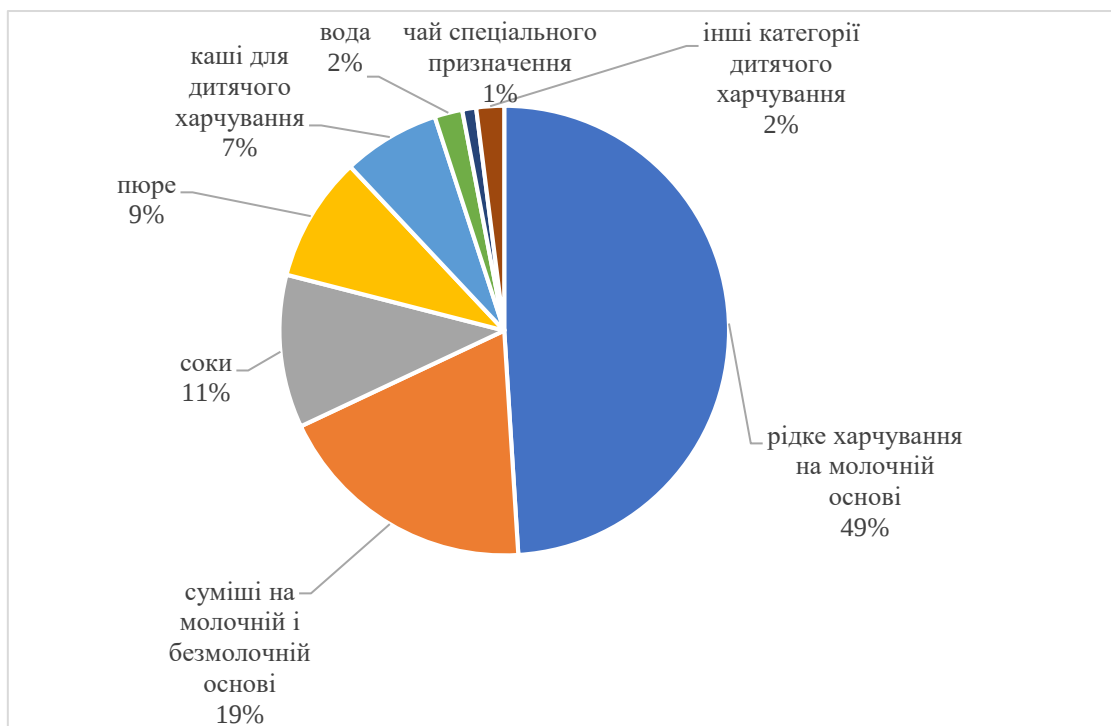

Рис.3.9 Споживання дитячого харчування за категоріями

Джерело: опрацьовано за [76].

Ключовим чинником, що впливає на покращення компонентного складу готової продукції, є екологічний стан довкілля зростання сировини для майбутньої продукції. Якісна сировина – запорука безпеки продуктів дитячого харчування. Сировину для виготовлення дитячого харчування на молочній основі підприємства-виробники отримують із регіонів, яким надано статус спеціальної зони. Наразі статус спеціальної сировинної зони набули 83 господарства у 14 областях України: Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Одеса, Полтава, Суми, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси та Чернігів.

Щоб дитячий організм міг нормально функціонувати та підтримувати здоров'я, харчова промисловість сьогодні має постачати на ринок продукти лікувально-профілактичного призначення. Компанії галузі продовжують розробляти нові методи та умови виробництва продукції, щоб задовольнити як вимоги державних стандартів, а й потреби споживачів. Удосконалення технології виробництва продуктів дитячого харчування на етапі розвитку полягає в наступних напрямках:

1. забезпечення промисловості сировиною в екологічно чистих регіонах;
2. швидка та якісна первинна обробка сировини та її рефрижераторне транспортування до місця технологічної обробки;
3. термічна обробка сировини та сумішей в ощадливих режимах для максимального збереження біологічно активних речовин;
4. розробка хімічно збалансованих продуктів комбінованого складу для дітей різного віку та стану здоров'я;
5. використання нових хімічно інертних та зручних пакувальних матеріалів;
6. збагачення продуктів дитячого харчування натуральними смако-ароматичними та вітамінними добавками;

7. виключення впливу зовнішніх шкідливих факторів на екологічно чисту сировину при технологічному процесі її технологічної обробки, а також при зберіганні та реалізації екологічно чистої продукції [10].

За даними Державної служби статистики України за 2023 рік, серед товарів харчової групи гомогенізовані харчові та дієтичні продукти, а також продукти дитячого харчування становили 37,3% в сегменті товарів харчової групи від частки українських виробників. Всього у 2023 році реалізовано 4491,1 т. дитячих продуктів виготовлених із вітчизняної сировини.

Провідним лідером на світовому ринку дитячого харчування є фірма Nestle, яка вже багато років працює над розробками правильного і здорового харчування. Вона вважає своїм обов'язком дбати про здоров'я споживачів. Велика частина хвороб розвивається саме із-за неправильного харчування, нестачі вітамінів та мінералів. Серед них виділяють ожиріння та діабет. З самого початку роботи компанії інновації були її пріоритетом. Після винаходу Генрі Нестле Farine Lactee для зниження смертності серед немовлят, компанія присвятила себе розробкам для подовження людського життя. У компанії найбільша мережа дослідницьких центрів з усіх продовольчих компаній світу - це 34 дослідницьких центра, з яких 3 науково-дослідницькі та 31 технологічно-дослідницькі.

Виробництво дитячого харчування є галуззю господарства до якої застосовуються максимально суворі вимоги та контроль відносно сировини, домішок, виробництва, якості продукції, навіть зовнішнього вигляду упаковки та реклами. До недавнього часу вимоги регулювались Законом України Про дитяче харчування від 14.09.2006 № 142-V, який вступив в дію 1 січня 2007 року, але на жаль до сьогодні він мав застарілі норми, що діють на даний час і багато інших недоліків. Після підписання Україною Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з другої сторони, серед різних вимог, зобов'язана внесення зміни до

нормативно-правових актів та розробки нових норм з метою наближення законодавства України до правових аспектів Європейського Союзу [33].

Тому до Верховної Ради 29.12.2024 року було подано законопроект №4554, який передбачає зміни до діючого законодавства з приводу дитячого харчування. Так, 21.10.2021 року Верховною Радою був прийнятий Закон України 1822-IX Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, щодо приведення законодавства України у сфері забезпечення дитячим харчуванням у відповідність з вимогами законодавства Європейського Союзу, який має вступити в дію з 13.05.2022 року [34]. Цей Закон чітко регулює вимоги до продуктів дитячого харчування, їх реклами та забезпечує вимоги законодавства Європейського Союзу. Вони є дуже суттєвими та важливими, тому слід розглянути їх докладніше.

Основна мета положень цього закону – покращити умови виробництва та продажу продуктів для харчування дітей віком від 0 до 3 років. Вони були прописані за аналогією до європейського законодавства. Тепер такі продукти більше не можна рекламувати та продавати за зниженими цінами під час різних акцій.

Закон встановлює принципово нові вимоги до виробництва, маркування, реклами та поширення дитячого харчування. Зокрема, при його виготовленні категорично забороняється використовувати продукцію з наступними добавками та речовинами:

- неприродні барвники, підсолоджувачі, ароматизатори;
- стабілізатори, консерванти, підсилювачі смаку;
- маргарин, тверда пальмова олія, кунжутна олія або бавовняна олія;
- молоко тваринного походження, що не відповідає певним показникам;
- суміші спецій та приправ, що містять харчові добавки;
- ГМО продукти.

Міністерству охорони здоров'я України доручено розробити та затвердити норми дозволеної мінімальної та максимальної кількості

мінеральних речовин і вітамінів у продуктах дитячого харчування, відповідно до вимог ЄС.

Пред'являються вимоги до сировини консервів дитячого харчування, а саме до м'яса та риби. Насправді, дозволено вживати серце, печінку та язик, але забороняється додаватим'ясо механічного випалу, свинячі шкури та інші субпродукти. Забороняється використовувати м'ясо тварин та птиці, якщо воно було заморожене більше одного разу.

Наступна заборона – використання глютену при приготуванні дитячих сумішей. Крім того, на етикетці таких продуктів не можна писати: "дуже низький вміст глютену", "підходить для людей з непереносимістю глютену", "підходить для людей з глютенною хворобою" і так далі. Такі інтерпретації вважаються неприйнятними та вводять клієнтів в оман, оскільки використання безглютенових інгредієнтів під час виробництва дитячих продуктів заборонено повністю.

Оновлене законодавство посилить умови реклами і реалізації на ринку дитячих продуктів, а особливо сумішей з молока.

У новому маркуванні дитячого харчування передбачені такі види: «дитяче харчування», «дитяче харчування для годування», «дитяче харчування» та інші. Виробникам заборонено розміщувати на упаковці дитячих продуктів фотографії дітей.

Буде категорично заборонена реклама "дитячої суміші початкової" і "дитячої суміші для подальшого годування", за винятком спеціалізованих публікацій з науковим обґрунтуванням. Мета такої заборони – обмежити вплив виробників на рішення матерів припинити грудне вигодовування. У разі порушення цих вимог виробник піддається штрафним санкціям.

На продаж дитячих сумішей будуть діяти певні обмеження. Зокрема, забороняється:

- продавати такі товари за зниженими цінами у вигляді акцій;
- поширювати талони/купони зі знижкою;

-пропонувати подарунки у вигляді іншого товару на покупку дитячого харчування.

Також у вітчизняній пресі присутні повідомлення про те, що в Україні доволі частими є випадки коли виробники фальсифікують дитячі продукти. Щоб отримати величезний прибуток, деякі виробники готові продавати небезпечні товари під виглядом товарів для дітей. На упаковці вказано «Рекомендовано для дітей віком від 3 років», але немає відповіді, хто це рекомендував) [48].

Закладені в законі зміни мають привести у відповідність до законодавства ЄС сферу виробництва дитячого харчування та дозволити Україні наблизитися до виконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС щодо санітарних та фітосанітарних заходів, посилити захист споживачів та умови, які дозволяють українським виробникам експортувати власну продукцію на європейський ринок.

Ринок дитячого харчування в Україні поступово розвивається зі зростанням вимог, як до державних стандартів, так і до виробничих. Виробники, звичайно ж, зацікавлені у підвищенні якості своєї продукції, тому що світ не стримує їх розвиток, і щоб утримати компанію на плаву необхідно забезпечити виробничий процес з використанням сучасних методів та обладнання та обов'язковим урахуванням вподобань споживача.

3.2. Шляхи поліпшення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Функціонування підприємства в ринкових умовах ставить собі за мету отримання прибутку. Про те існує багато факторів: зовнішніх та внутрішніх, котрі стають на заваді. Проведення аналізу фінансового стану підприємства передбачає не тільки висвітлення факторів, що впливають на його платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність та прибутковість але й розробку заходів по покращенню його фінансового становища.

Велике значення для пошуку та висвітлення шляхів покращення фінансового становища має вивчення зовнішнього середовища в якому знаходиться підприємство, його особливості технологічні, сировині, основні конкуренти, законодавча база, що регулює діяльність, цільова аудиторія тощо.

Після ретельного вивчення сучасного стану, тенденцій розвитку ринку дитячого харчування, виділення основних конкурентів, визначення конкурентних позицій підприємства, проведення аналізу фінансових показників діяльності ТОВ «Асоціація дитячого харчування», проведення оцінки ймовірного банкрутства потрібно приступати до розробки шляхів поліпшення фінансового стану.

Розрахунок показників, що характеризують фінансовий стан висвітлив незадовільний, майже критичний стан ТОВ «Асоціація дитячого харчування» тому потрібно знайти правильні управлінські рішення аби не допустити банкрутства підприємства.

Фактори, що мають вплив на фінансовий стан поділяються на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх факторів відносяться природні та транспортні умови, інфляція, структура ринку, ціни на ресурси, конкуренція тощо. Зрозуміло, що підприємство не зможе впливати на них аби збільшити свій прибуток. До внутрішніх факторів належать об'єми реалізації, структура продукції, собівартість, якість виробленої продукції, цінова політика.

Правильний вплив на внутрішні фактори дасть можливість підприємству покращити фінансовий стан.

В ході проведення SWOT-аналізу були виявлені сильні сторони підприємства, опираючись на які необхідно розробляти шляхи до покращення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування».

Головними важливими внутрішніми факторами для покращення фінансового стану є:

- зростання обсягу реалізації готової продукції;
- зниження собівартості;
- підвищення ефективності використання основних фондів;
- підвищення якості продукції;
- розширення асортименту;
- зростання продуктивності праці.

Розглянемо, як саме вказані фактори будуть покращувати фінансові показники підприємства.

Зростання обсягу реалізації можливе за умов розширення ринку збуту, стимуляції продаж – впровадженням зниження ціни або відстрочки платежу за одержаний товар та за допомогою реклами та маркетингових заходів.

Насамперед потрібно продовжувати розвивати пізнаваність торгової марки шляхом активної рекламної діяльності. Найголовнішим є завоювання уваги споживача.

Пропонуються наступні заходи, щодо пізнаваності торгової марки:

- активна співпраця з дитячими центрами та волонтерство;
- проведення масових заходів влітку на відкритому повітрі з дітьми;
- розміщення реклами біля дитячих садків, поліклінік, родильних домів, парків відпочинку, дитячих площадок;
- реклама на радіо;
- проведення екскурсій по заводу;

- розміщення реклами на дитячих сайтах;
- розміщення на продукції дитячих розвивальних картинок-магнітів.

Зупинимось на цьому пункті більш детально. Мається на увазі наступне: даний захід проводиться кілька разів на рік тарозраховано для дітей від двох років. На баночці пюре або соку знаходиться сучасна та яскрава для дитини картинка-магніт з зображенням «Карапузика» з фруктами, овочами, тваринами тощо. Така собі пізнавальна для дитини гра «Пізнаймо світ разом», яка стимулює інтерес зібрати більше картинок.

ТОВ «Асоціація дитячого харчування» має власний сучасний сайт з якого можливо перейти до власного інтернет-магазину. Аналіз продаж в інтернет-магазині дає можливість аналізувати які товари мають попит, які навпаки не мають інтересу у споживача. Пропоную доповнити сайт зворотнім зв'язком, а саме проводити маркетингові опитування, які будуть безкоштовними та точними для підприємства. Враховуючі отриману інформацію та використовуючи модель БКГ робити аналізи ефективності виробництва того чи іншого товару. Пропоную, враховуючи сучасні тенденції, впровадити випуск овочево-рибних консервів в більш дорогому сегменті із тунцю або лосося.

Висока якість продукції є сильною та вагомою характеристикою продукції ТОВ «Асоціація дитячого харчування» тому її потрібно максимально доносити до споживача.

Для збільшення реалізації продукції пропоную відділу збуту провести переговори з дитячими будинками, домами малютки, дитячими лікарнями тощо для участі в тендерах.

На виробництві використовується досі багато ручної роботи та вагома частина обладнання застаріла та дуже енерговитратна. Данні показники збільшують собівартість продукції. Пропоную провести технічну інвентаризацію виробничого обладнання з метою виявлення найбільш

енерговитратного за застарілого, разом з головним інженером та технологом розробити послідовність проведення модернізації.

Наявні основні фонди, що незадіяні у виробництві, а простоюють - знижують показник фондівіддачі. Підприємство має добре розташування в центральній частині міста неподалік річпорту та елеватора. Складське приміщення та частину території, які простоюють, пропоную здавати в оренду.

Для більш ефективної роботи персоналу та з метою зменшення штатних одиниць, фонду оплати праці, адміністративних витрат пропоную ввести ведення працівниками щоденного звіту про виконану впродовж робочого дня роботу.

ТОВ «Асоціація дитячого харчування» у 2024 році для вивчення ринку та прасування нового моно-пюре залучило сторонню маркетингову компанію. Підприємство отримало багато важливої інформації з цієї співпраці, але вважаю за потрібне ввести посаду маркетолога, який постійно буде співпрацювати з відділом збуту та технологами. Тому що підприємству потрібно постійно бути в курсі коливань ринку, цін, технологічних новинок.

Пропоную провести реструктуризацію довгострокового зобов'язання. Збільшення терміну та зменшення щомісячного платіжу дасть можливість підприємству бути більш ліквідним.

3.3 Обґрунтування управлінських рішень відносно покращення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування»

Завершальним етапом проведення аналізу фінансового стану підприємства є складання та економічне обґрунтування управлінських рішень відносно його покращення. Враховуючи вкрай негативний фінансовий стан «Асоціація дитячого харчування» є необхідним впровадити проміжний етап

«стискування підприємства». На даному етапі відбувається процес пошуку та впровадження резервів покращення фінансових показників. Стоїть наступне завдання прорахувати та вибрати ті заходи, які при їх впровадженні будуть максимально приближати фінансові показники до нормативних.

Під час обстеження підприємства було встановлено, що воно має вільні складські приміщення загальною площею 290,0 кв. м та офісне приміщення, площею 365,0 кв. м). Підприємство має здавати їх в оренду вільне місце. Це принесе йому додатковий дохід (оренда 50,00 грн. за квадратний метр на місяць) у розмірі 174,0 тис. грн., а також від оренди офісних приміщень (оренда 80,00 грн. за квадратний метр на місяць). 350,4 тис. грн. Загальна сума орендного доходу становитиме 524,4 тис. грн, прибуток від цієї діяльності становитиме 430,0 тис. грн. табл. 3.4

Таблиця 3.4

Розрахунок резерву від здачі в оренду приміщень

Показник	Сума, тис. грн.
1. Площа складських приміщень, кв. м	290
2. Ставка оренди за 1 кв. м складських приміщень, грн.	50
3. Площа офісних приміщень, кв. м	365
4. Ставка оренди за 1 кв. м офісних приміщень, грн.	80
5. Дохід від оренди нерухомого майна, тис. грн. (р.1хр.2+р.3хр.4)	524,4

6. Витрати з податку на прибуток, тис. грн. (р. 5х18%)	94,4
7. Резерв збільшення чистого фінансового результату, тис. грн. (р. 6-р. 5)	430

Збільшенню грошових надходжень підприємству сприятиме скороченню запасів готової продукції, балансова вартість якої на 2024 рік встановлена на рівні 12 706 тис. грн. Під час продажу готової продукції зі знижкою 15% підприємство має надію скоротити запаси щонайменше вдвічі. У цьому сума фінансових надходжень становитиме 6528 тис. грн, а очікувана чистий прибуток від продажу - 5353 тис. грн. табл. 3.5. У практиці сучасного бізнесу одним із найпоширеніших способів скорочення операційних витрат компанії є запровадження скороченого робочого тижня (наприклад, 4 дні замість 5 днів) на певний період часу. Що приводить до економії фонду оплати праці та відповідно зменшуються нарахування на фонд відповідно.

Таблиця 3.5

Розрахунок збільшення резерву від продажу надлишкових запасів
готової продукції ТОВ «Асоціації дитячого харчування»

Показник	Сума, тис. грн.
1. Прогнозна балансова вартість готової продукції, тис. грн.	12706
1.1. в тому числі підлягає реалізації зі знижкою, тис. грн.	6400
2. Чистий дохід від реалізації готової продукції (за звичайними оптовими відпускними цінами), тис. грн. (р. 1.1х120%/100)	7680
3. Знижка 15% від ціни реалізації, тис. грн. (р. 2х(1-0,85))	1152
4. Прогнозний обсяг реалізації готової продукції з урахуванням знижки, тис. грн. (р. 2-р. 3)	6528
5. Витрати з податку на прибуток, тис. грн. (р. 4*18%)	1175
6. Резерв збільшення чистого фінансового результату, тис. грн. (р. 5-р. 4)	5353

На протязі 2021-2024 років на підприємстві товарні запаси готової продукції зростали, це може бути пов'язано із ймовірними проблемами зі збутом.

Таблиця 3.6

Розрахунок резерву від зменшення фонду оплати праці

Показник	Сума, тис. грн.
1. Прогноз величини фонду оплати праці, тис. грн.	31805
2. Кількість робочих днів у 2023р.	252
3. Кількість робочих днів за перше півріччя 2023р.	120
4. Кількість днів скорочення фонду робочого часу	24
5. Прогноз величини одного денного фонду заробітної плати на 2023р. (р.1/р.2), тис. грн.	126,21
6. Прогнозний фонд оплати праці за перше півріччя 2023р., тис. грн. (р.5хр.3)	15145
7. Очікувана економія фонду оплати праці за перше півріччя 2023р. (р.5хр.4)	3029
8. Економія нарахувань єдиного соціального внеску, тис. грн. (р.7х34,7%)	1051
9. Разом економія витрат на оплату праці, тис. грн. (р.7+р.8)	4080
10. Збільшення податкового зобов'язання з податку на прибуток, тис. грн. (р.9х18%)	734
11. Разом резерв зростання фінансового результату від економії витрат на оплату праці, тис. грн. (р.8-р.10)	3346

Сумарно економія фонду оплати праці від введення скорочення робочого тижня становить близько 4080 тис. грн. Враховуючи, що за нормативно правових документів на фонд оплати праці підприємство має нараховувати єдиний соціальний внесок, то за рахунок скорочення фонду заробітної плати розмір бази оподаткування податком на прибуток збільшиться і підприємство матиме додаткові витрати з податку у розмірі 734 тис. грн. На дану суму зменшується визначений резерв від оптимізації використання персоналу, внаслідок чого його величина складе 3346 (4080-734) тис. грн. Розрахунок економії витрат від скорочення робочого тижня узагальнено в табл. 3.6

Підсумовуючи наведені шляхи, що направлені по поліпшення фінансового стану підприємства, а також економічне їх обґрунтування, свідчить про покращенні показників, що має на меті привести підприємство в

більш стійких фінансовий стан, підняти платоспроможність та рентабельність ТОВ «Асоціація дитячого харчування». Запровадження управлінських заходів, спрямованих на оптимізацію використання трудових ресурсів, основних засобів, сировини та матеріалів, дозволить досягти економії витрат та сприятиме покращенню фінансових результатів діяльності підприємства.

Необхідно проводити аналіз фінансового стану підприємства на постійній основі, це дасть можливість на початку появи відхилень відреагувати з меншими фінансовими тратами. Дуже великий вплив на фінансовий стан мають внутрішні фактори вітчизняної економіки, це нестабільність політичної ситуації в країні, нестабільність національної валюти, недосконалість нормативно-правової бази, та коливання в економіці, в тому числі, зумовлені новими для суспільства карантинними обмеженнями, тощо. Для запобігання розвитку несприятливих тенденцій на підприємстві та покращенню його фінансового стану рекомендується проводити аналіз не ріже ніж один раз на рік.

Висновки до розділу 3

Для повного розуміння зовнішнього середовища, в якому проводить свою діяльність ТОВ «Асоціація дитячого харчування» розглянуто сучасний стан та вивчені тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні. В цьому ринковому сегменті впродовж 2024 року проводило господарську діяльність 87 суб'єктів. З кожним роком їх кількість зростає, більша частина – це мікропідприємства. Про постійне зростання свідчить наявність капітальних інвестицій, за останні чотири роки вони були у 2023 році та склали сумарно по підприємствах 77594 тис. грн. Обсяги реалізації продуктів дитячого харчування мають зростаючу тенденцію та склали у 2023 році 1064918,20 тис. грн. Рівень рентабельності господарської діяльності

підприємств-виробників дитячого харчування максимальним був у 2024 році, найбільшим цей показник був у групі мікро підприємств, найменшим в групі малих підприємств.

На вітчизняний ринку виготовляються всі групи продуктів дитячого харчування: молочнопродукція, сухі дитячі суміші, плодово-овочеві, м'ясні та рибні пюре, дитячі соки, вода. Характерною особливістю виробництва дитячого харчування є суворий контроль якості сировини та виробництва даної продукції.

Важлива подія відбулася 21.11.2024 року – прийнято Закон 1822-IX, який регламентує важливі для ринку речі: заборону використання у ряду харчових добавок, заборону реклами замінників грудного вигодовування тощо. Даний Закон забезпечує вимоги Європейського Союзу до виробництва дитячого харчування в Україні.

Виділені головні внутрішні фактори, що сприяють покращенню показників фінансового стану підприємства та орієнтуючись на знайдені за допомогою SWOT-аналізу сильні сторони підприємства запропоновані шляхи покращення фінансового стану, направлені на збільшення обсягів реалізації, зменшення собівартості, підвищення ефективності використання основних засобів, розширення асортименту, зростання продуктивності праці.

Наведені шляхи до покращення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування» мають добре економічне підґрунтя. Підприємству потрібно негайно починати впроваджувати запропоновані заходи.

ВИСНОВКИ

Питання аналізу фінансового стану та пошуку резервів його покращення дуже актуальне в сучасних умовах ринкового середовища. У магістерській роботі вирішено вагоме науково-практичне завдання, котре полягає у вдосконаленні аналізу фінансового стану підприємства.

1. На основі досліджень, проведених зарубіжними та вітчизняними вченими-економістами знайдено оптимальне поняття «фінансового стану підприємства» - це комплексна характеристика діяльності підприємства станом на певну дату, що відображає ступінь забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, ефективну їх структуру, раціональність розміщення, а також забезпеченість власним оборотним капіталом для здійснення ефективної господарської діяльності та з метою забезпечення високих конкурентних позицій на ринку в перспективі [87].

2. На основі досліджень визначено, що зміст аналізу фінансового стану підприємства в залежності від користувачів поділяється на зовнішній та внутрішній. Вони мають одну інформаційну базу, але зовнішній більш формальний та менш деталізований. Основним змістом внутрішнього аналізу є:

- аналіз динаміки прибутку та рентабельності підприємства;
- аналіз кредитоспроможності підприємства;
- оцінка використання майна і вкладеного капіталу;
- аналіз власних фінансових ресурсів;
- аналіз ліквідності і платоспроможності;
- аналіз самоокупності підприємства [87].

Основним змістом зовнішнього аналізу є:

- а) аналіз абсолютних показників прибутку;
- б) аналіз показників рентабельності;

в) аналіз фінансового стану підприємства, його фінансової стабільності;

г) аналіз ефективності використання залученого капіталу;

д) економічна діагностика фінансового стану підприємства [87].

5. Проведене дослідження виявило сім основних прийомів в методиці аналізу фінансового стану: горизонтальний (часовий) аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, порівняльний аналіз, аналіз фінансових показників, факторний аналіз, маржинальний аналіз.

Визначено, що для аналіз фінансових коефіцієнтів – максимально підходить до проведення аналізу ТОВ «Асоціація дитячого харчування».

6. Досліджено, що інформаційною базою є фінансова звітність підприємства, що включає в себе:

- Баланс підприємства;
- Звіт про фінансові результати;
- Звіт про рух грошових коштів;
- Звіт про власний капітал;

7. Досліджено, що нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану включає в себе наступні документи:

- Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27.06.97, про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [2];

- Наказ Міністерства фінансів України № 49/121 від 26.01.2001 про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [4];

- Наказ Міністерства економіки України №14 від 19.01.2006, про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [5];

- Рекомендації Центральної спілки споживчих товариств України, від 28.07.2006, Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств [6];

- Наказ Державної податкової адміністрації України №72 від 11.02.2010, про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановлення загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу та проведення аналізу фінансового стану підприємств, які звертаються до органів міндоходів для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) [7].

8. Досліджено коротку характеристику ТОВ «Асоціація дитячого харчування». та виявлено, підприємство працює на українському ринку понад 25 років. На підприємстві поступово проводиться заміна застарілого обладнання на сучасне, більш потужне. Воно має власну сертифіковану лабораторію. Випускає продукцію дуже високої якості з натуральної сировини. Асортимент включає: включає групи першого прикорму для дітей у віці від 4 місяців це сухі розчинні молочні та без молочні каші, овочеві та фруктові пюре, овочеві та фруктові соки [36].

9. Проведений аналіз фінансових коефіцієнтів виявив, що підприємство в період 2021-2024 років в поганому фінансовому стані. Воно характеризується низькою ліквідністю та платоспроможністю, низькою діловою активністю, має погану фінансову стійкість та є не рентабельним.

10. Проведений аналіз конкурентних позицій на ринку виявив, що головним конкурентом для підприємства є ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». SWOT- аналіз виявив сильні та слабкі сторони ТОВ «Асоціації дитячого харчування», в порівнянні з показниками конкурента виявився де що слабкішим. Відповідно побудованої матриці БКГ ТОВ «Асоціація дитячого харчування» опинилось в полі непривабливому полі «Собаки» на відміну від конкурента, який попав поле «Дійні корови». Побудована матриці МАКНсіпоказала, що підприємство опинилось в полі

«Переможець 3», тобто має високі бали по критерію конкурентоспроможності та середній бал по критерію ринкової привабливості.

11. Проведений аналіз ймовірності банкрутства за моделлю О.О. Терещенко визначив підприємство майже банкрутом, за моделлю Альтмана ТОВ «Асоціація дитячого харчування» - вважається банкрутом, за моделлю Спрінгейта - є потенційним банкрутом.

12. Досліджені сучасний стан і тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні довели, що ринковому сегменті впродовж 2024 року проводило господарську діяльність 87 суб'єктів. З кожним роком їх кількість зростає, більша частина – це мікропідприємства. Про постійне зростання свідчить наявність капітальних інвестицій, за останні чотири роки вони були у 2023 році та складала сумарно по підприємствах 77594 тис. грн. Обсяги реалізації продуктів дитячого харчування мають зростаючу тенденцію та склали у 2023 році 1064918,20 тис. грн. Рівень рентабельності господарської діяльності підприємств-виробників дитячого харчування максимальним був у 2024 році, найбільшим цей показник був у групі мікро підприємств, найменшим в групі малих підприємств. На вітчизняний ринку виготовляються всі групи продуктів дитячого харчування: молочна продукція, сухі дитячі суміші, плодово-овочеві, м'ясні та рибні пюре, дитячі соки, вода. Характерною особливістю виробництва дитячого харчування є суворий контроль якості сировини та виробництва даної продукції.

13. Покращення фінансового стану пропонується здійснити за рахунок покращення внутрішніх факторів: зростання обсягу реалізації готової продукції, зниження собівартості, підвищення ефективності використання основних фондів, підвищення якості продукції, розширення асортименту, зростання продуктивності праці. Шляхом проведення рекламних заходів, участь в тендерах на державні закупівлі, модернізація обладнання, здача в оренду складського приміщення та частини промислової території,

розширення асортименту – випуск нового овочево-рибного пюре з тунці або лосося запропоновано ведення щоденного звіту про виконану впродовж дня роботу, введення нової штатної одиниці маркетолога, проведення реструктуризації довгострокового зобов'язання.

14. Досліджено, що наведені шляхи до покращення фінансового стану ТОВ «Асоціація дитячого харчування» мають добре економічне підґрунтя. Підприємству потрібно негайно починати впроваджувати запропоновані заходи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про дитяче харчування від 14.09.2006 № 142-V
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/142-16#Text>
3. ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства України у сфері забезпечення дитячим харчуванням у відповідність з вимогами законодавства Європейського Союзу від 21.10.2021 року 1822-IX
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1822-IX#Text>
4. ЗАКОН УКРАЇНИ Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом
http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990784.html
5. Лист державної податкової адміністрації УКРАЇНИ
N 759/10/20-2117 від 27.01.98 м. Київ vd980127 vn759/10/20-2117
Щодо Методичних рекомендацій по аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2117225-98#Text>
6. НАКАЗ Міністерства фінансів України № 49/121 від 26.01.2001 про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
7. НАКАЗ від 17 січня 2001 року N 10 «Про Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства»
<https://investgazeta.delo.ua/ekonomika/pro-metodichni-rekomendaciji-s-249225/>

8. НАКАЗ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27.06.97, про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>
9. НАКАЗ Міністерства економіки України №14 від 19.01.2006, про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0014665-06>
10. НАКАЗ Державної податкової адміністрації України № 72 від 11.02.2010, про затвердження Методичних рекомендацій щодо встановлення загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу та проведення аналізу фінансового стану підприємств, які звертаються до органів міндоходів для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-vstanovlen-doc17675.html>
11. НАКАЗ Міністерства фінансів України "Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара" від 14.07.2020 № 616. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16>
12. НАКАЗ N 49/121 від 26.01.2001 Зареєстровано в Міністерстві

м. Київ юстиції України 8 лютого 2001 р. за N 121/5312

Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу
фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text>

- 13.Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328
14. Без реклами та знижок: дитяче харчування в Україні продаватимуть за новими правилами
<https://news.obozrevatel.com/ukr/economics/economy/bez-reklami-i-znizhok-dityache-harchuvannya-v-ukraini-budut-prodavati-za-novimi-pravilami.htm>
- 15.Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О.Я. Базилінська. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
- 16.Бердар М. М. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- 17.Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія / за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2020. 151-156 с.
18. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств: підручник. К.: КНТЕУ, 2006. 779 с.
19. Бланк И.А. Основі фінансового менеджмента. – Т.2.-К.: Ника-Центр, Єльга, 2005.
20. Виробництво дитячого харчування – перспективний напрямок бізнесу
https://galinfo.com.ua/news/vyrobnytstvo_dytyachogo_harchuvannya_perspektyvnyy_napryamok_biznesu_343849.html
- 21.Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств. – К.: Кондор. 2007, – 180 с

22. Гнатюк Т.М., Шкромиди, В.В. (2014). Актуальні аспекти нормативної регламентації аналізу господарської діяльності підприємств. Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності: монографія, Івано-Франківськ, 83-96
 23. Державна служба статистики України
<http://www.ukrstat.gov.ua/>
 24. Детское питание в Украине привели в соответствие с требованиями ЕС, ст. от 21.10.2021 в р.1.2
<https://www.unn.com.ua/ru/news/1949102-dityache-kharchuvannya-v-ukrayini-priveli-u-vidpovidnist-do-vimog-yes-skhhvaleno-zakonoproekt>
 25. Дронова А.Ю., Рентабельність як складова оцінки ефективності діяльності торговельних підприємств на ринку нафтопродуктів України / А. Ю. Дронова. // Економіка промисловості 2011, №53 - С.140-146
 26. Загірняк М.В. Економіка підприємства: магістерський курс. Підручник. Частина I/За ред. професорів Загірняка М.В., Перерви П.Г, Маслак О.І. – Кременчук, 2015. –736 с.
 27. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. - 3-тє вид. випр. та допов.-К.: Знання-2004.
- Зміни в системі дитячого харчування допоможуть українським виробникам вийти на міжнародний ринок <https://agravery.com/uk/posts/show/zmini-v-sistemi-ditacogo-harcuvanna-dopomozut-ukrainskim-virobnikom-vijti-na-miznarodnij-rinok>
28. Зміст і завдання аналізу фінансової звітності
<https://buklib.net/books/27695/>
 29. Зміст аналізу фінансового стану малого підприємства
https://pidru4niki.com/1507080260966/ekonomika/zmist_analizu_finansovogo_stanu_malogo_pidpriyemstva
 30. Інтернет-магазин Карапуз. 2021. URL: <https://shop.karapuz.dp.ua>

31. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2000. -263.
32. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства. С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась та ін. К. : КНЕУ, 2008. 520с.
33. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. // Економіка держави. – К. 2021, №1, – 61-66 с.
34. Лепьохіна О.В., Рентабельність підприємства і механізм управління розподілом прибутку підприємств машинобудування / Лепьохіна О.В. // Вісник Університету банківської справи Національного банку України 2011, №1 (10) – с.108 – 111
35. Ломоносов А.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. - Миколаїв: НУК, 2004. – 328 с.
36. Лупак Р.Л., Васильців Т.Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / Р.Л. Лупак, Т.Г. Васильців. – Львів: Видавництво ЛКА, 2020. – 487 с.
37. Макарьян Э.А., Герасименко Г.П., Макарьян С.Э. Финансовый анализ: Учебное пособие. – 4-е изд., испр.- М.: ИД ФБК_ПРЕСС, 2003.
38. Мокроус В.А., Харченко З.М. Ринок дитячого харчування України. Інноваційні технології та підвищення ефективності виробництва харчових продуктів. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції в заочній формі. Умань 2021. с. 20-23.
https://pidru4niki.com/86036/investuvannya/finansoviy_analiz
39. Набатова Ю.О., Чорненко О.С., Шляхи та напрями поліпшення фінансової діяльності суб'єкта господарювання. «Ефективна економіка» № 11, 2022 30.11.2022 р.
http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2022/78.pdf
40. Наука про продукти харчування і технології, Нестле
<https://www.nestle.ua/randd/technologies>

41. НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [Електронний
42. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
43. Полозова В. М. Сучасні підходи до оцінки фінансового стану підприємства/ В. М. Полозова // Вісник національного Хмельницького університету. – 2010. – № 5, Т. 2. – С. 78 – 83.
44. Рейтинг виробників до 2020 р.
<https://favor.com.ua/vote/products/baby-food/>
45. Рекомендації Центральної спілки споживчих товариств України, від 28.07.2006, Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.17165.0>
46. Рзаєва, Т.Г. Ознаки прояву перспектив банкрутства за показниками фінансової звітності в економічному аналізі [Текст] / Т. Г. Рзаєва, О. В. Бондар // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2021. – № 3, т. 1. – С. 23-28.
<http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/5679>
47. Ринок Дитячого Харчування України, Мокроус В.А., Харченко З.М., та ін. статті
<https://tzppo.udau.edu.ua/assets/files/zb-21/zbirnik.pdf>
48. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. – Тернопіль: Економічна думка, 2023 – 248 с.
Сучасний стан ринку продуктів дитячого харчування в Україні. URL: <http://www.babyexpo.ua/upload/medialibrary/f98/f987c59529388c952cbbc0b3956b7044.doc>
49. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. – Львов: ЛБІ НБУ, 2000. – 485 с.
50. Тарас Плахтий Динамічні мережі. Теорія та технологія.
https://tarasplakhtiy.wordpress.com/2012/10/25/metodychnyi_posibnyk/

51. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібник К.: КНЕУ, 2004. - 412с.
52. ТМ Карапуз, історія, асортимент та новини
<https://karapuz.dp.ua/about/>
53. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 – Економіка / Е. І. Цибульська ; Нар. укр. акад. – Харків : Вид-во НУА, 2022. – 320 с.
54. Шеремет А. Д. Фінансова стійкість підприємств / А. Д. Шеремет // Економіка АПК. – 2009. – № 1. – С. 35 – 38.
55. Шинкаренко, В. Г. Управление конкурентоспособностью предприятия [Текст] : монографія. В. Г. Шинкаренко, А. С. Бондаренко. Харьков: Издво ХНАДУ, 2003. 186 с.
56. Шморгун Н.П., Головка В.І. Фінансовий аналіз. – К.: Центр навчальної літератури. 2006, – 528 с.

			КОДИ
			Дата 01.01.2022
Підприємство	ТОВ "Асоціація дитячого харчування"	за ЄДРПОУ	30394678
Територія	Україна	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86

Середня кількість працівників: 609

Адреса, телефон: 49089, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, провулок Архітектурний, будинок 5,(068) 176-00-72

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами)

бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2021 р.

Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8	6
первісна вартість	1001	22	18
накопичена амортизація	1002	(14)	(12)

Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	12
Основні засоби	1010	24323	22841
первісна вартість	1011	47314	47826
знос	1012	(22991)	(24985)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	24331	22859
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	73126	70364
Виробничі запаси	1101	44854	42401
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	6832	5147
Товари	1104	21440	22816
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3708	1648
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	14584	15334
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	56	192
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	267	18
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	4571	5712
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	96312	93268
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	120643	116127

Пасив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	101	101
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-74132	-63210
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	-74031	-63109
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	76755	73864
Інші довгострокові зобов'язання	1515	19756	20760
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	96511	94624
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	30877	45812
розрахунками з бюджетом	1620	681	352
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	117	314
розрахунками з оплати праці	1630	1082	1232
одержаними авансами	1635	3500	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від	1670	0	0

перестраховиків			
Інші поточні зобов'язання	1690	61906	36902
Усього за розділом III	1695	98163	84612
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	120643	116127

Примітки: Примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності представлені у розділі "Текст приміток".

Керівник
Головний бухгалтер

Підприємство ТОВ "Асоціація дитячого харчування"

Дата	КОДИ
	01.01.2022
за	30394678
ЄДРПОУ	

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2021 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД	
--------------------	--

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	80612	88865
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(52473)	(51218)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	28139	37647
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2173	12964
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(8683)	(8619)
Витрати на збут	2150	(14201)	(23612)
Інші операційні витрати	2180	(5146)	(14736)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2282	3644
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(8586)	(10612)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(6304)	(6968)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-103	-106
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0

збиток	2355	(6407)	(7074)
--------	------	----------	----------

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-6407	-7074

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	63854	61516
Витрати на оплату праці	2505	8596	8163
Відрахування на соціальні заходи	2510	1917	1852
Амортизація	2515	1992	4612
Інші операційні витрати	2520	4144	22042
Разом	2550	80503	98185

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
--------------	-----------	-------------------	------------------------------------

			го року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

			КОДИ
			Дата 01.01.2023
Підприємство	ТОВ "Асоціація дитячого харчування"	за ЄДРПОУ	30394678
Територія	Україна	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86

Середня кількість працівників: 608

Адреса, телефон: 49089, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, провулок Архітектурний, будинок 5, (068) 176-00-72

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами)

бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2022 р.

Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	6	5	
первісна вартість	1001	18	18	
накопичена амортизація	1002	(12)	(13)	

Незавершені капітальні інвестиції	1005	12	2650
Основні засоби	1010	22841	20491
первісна вартість	1011	47826	49543
знос	1012	(24985)	(29052)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	22859	23146
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	70364	87752
Виробничі запаси	1101	42401	51652
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	5147	6218
Товари	1104	22816	29882
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1648	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	15334	20974
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	192	343
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	18	36
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	5712	12911
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	93268	122020
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	116127	145162

Пасив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	101	101
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-63210	-55620
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	-63109	-55721
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	73864	72775
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20760	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	94624	72775
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	45812	47615
розрахунками з бюджетом	1620	352	36
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	314	124
розрахунками з оплати праці	1630	1232	863
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від	1670	0	0

перестраховиків			
Інші поточні зобов'язання	1690	36902	79470
Усього за розділом III	1695	84612	128108
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	116127	145162

Примітки: Примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності представлені у розділі "Текст приміток".

Керівник
Головний бухгалтер

Підприємство ТОВ "Асоціація дитячого харчування"

Дата	КОДИ
	01.01.2023
за ЄДРПОУ	30394678

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2022 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за
ДКУД

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічни й період попередньо го року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	86928	80612
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(56272)	(52473)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	30656	28139
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	315	2173
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(12877)	(8619)
Витрати на збут	2150	(13752)	(14201)
Інші операційні витрати	2180	(3283)	(5146)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1059	2282
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(18397)	(8586)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(17338)	(6304)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-43	-103
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0

збиток	2355	(17381)	(6407)
--------	------	-----------	----------

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-17381	-6407

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	68050	63854
Витрати на оплату праці	2505	9325	8596
Відрахування на соціальні заходи	2510	2218	1917
Амортизація	2515	4068	1992
Інші операційні витрати	2520	2523	4144
Разом	2550	86184	80503

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
--------------	-----------	-------------------	------------------------------------

			го року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Підприємство	ТОВ "Асоціація дитячого харчування"	за ЄДРПОУ	КОДИ
			Дата 01.01.2024
			30394678
Територія	Україна	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86

Середня кількість працівників: 612

Адреса, телефон: 49089, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, провулок Архітектурний, будинок 5, (068) 176-00-72

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами)

бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2023 р.

Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5	4
первісна вартість	1001	18	18
накопичена амортизація	1002	(13)	(14)

Незавершені капітальні інвестиції	1005	2650	0
Основні засоби	1010	20491	30139
первісна вартість	1011	49543	62146
знос	1012	(29052)	(32007)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	23146	30143
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	87752	103214
Виробничі запаси	1101	51652	65484
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	6218	7564
Товари	1104	29882	30166
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	0	16296
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	20974	20319
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	343	2105
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	36	723
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	12911	6584
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	122020	149241
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	145162	179384

Пасив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	101	101
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-55620	-75300
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	-55721	-75199
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	72775	67768
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	45319
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	72775	113087
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	47615	77491
розрахунками з бюджетом	1620	36	205
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	124	142
розрахунками з оплати праці	1630	863	631
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від	1670	0	0

перестраховиків			
Інші поточні зобов'язання	1690	79470	63027
Усього за розділом III	1695	128108	141496
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	145162	179384

Примітки: Примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності представлені у розділі "Текст приміток".

Керівник
Головний бухгалтер

Підприємство ТОВ "Асоціація дитячого харчування"

Дата	КОДИ
	01.01.2024
за	
	30394678

ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2023 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за
ДКУД

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічни й період попередньо го року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	95805	86928
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(63767)	(56272)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	32038	30656
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1944	315
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(12156)	(12877)
Витрати на збут	2150	(14777)	(13752)
Інші операційні витрати	2180	(3100)	(3283)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3949	1059
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(23310)	(18397)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(19361)	(17338)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-43
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0

збиток	2355	(19361)	(17381)
--------	------	-----------	-----------

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-19361	-17381

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	63767	68050
Витрати на оплату праці	2505	11269	9325
Відрахування на соціальні заходи	2510	2462	2218
Амортизація	2515	2956	4068
Інші операційні витрати	2520	13346	2523
Разом	2550	93800	86184

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
--------------	-----------	-------------------	------------------------------------

			го року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Підприємство	ТОВ "Асоціація дитячого харчування"	за ЄДРПОУ	КОДИ
			Дата 01.01.2021
			30394678
Територія	Україна	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності	Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86

Середня кількість працівників: 632

Адреса, телефон: 49089, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, провулок Архітектурний, будинок 5, (068) 176-00-72

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами)

бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс
(Звіт про фінансовий стан)**

на 31.12.2024 р.

Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	4	162	
первісна вартість	1001	18	196	
накопичена амортизація	1002	(14)	(34)	

Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	234
Основні засоби	1010	30139	35876
первісна вартість	1011	62146	71430
знос	1012	(32007)	(35554)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	30143	36272
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	103214	108374
Виробничі запаси	1101	65484	73049
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	7564	8130
Товари	1104	30166	27195
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16296	2850
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	4803
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	20319	27464
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2105	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	723	2392
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	2392
Витрати майбутніх періодів	1170	6584	6495
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	149241	153755
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	179384	190027

Пасив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	101	101
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-75300	-93820
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0

Усього за розділом I	1495	-75199	-93719
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	67768	63912
Інші довгострокові зобов'язання	1515	45319	50699
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	113087	114611
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	77491	131231
розрахунками з бюджетом	1620	205	264
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	142	97
розрахунками з оплати праці	1630	631	374
одержаними авансами	1635	0	8543
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від	1670	0	0

перестраховиків			
Інші поточні зобов'язання	1690	63027	28626
Усього за розділом III	1695	141496	169135
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	179384	190027

Примітки: Примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності представлені у розділі "Текст приміток".

Керівник
Головний бухгалтер

Підприємство ТОВ "Асоціація дитячого харчування"

Дата	КОДИ
	01.01.2021
за ЄДРПОУ	30394678

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2024 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за
ДКУД

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічни й період попередньо го року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	106270	95805
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(70727)	(63767)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	35543	32038
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	135	1944
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(11092)	(12156)
Витрати на збут	2150	(20235)	(14777)
Інші операційні витрати	2180	(2642)	(3100)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1749	3949
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(20269)	(23310)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(18520)	(19361)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-43
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0

збиток	2355	(18520)	(19361)
--------	------	-----------	-----------

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-18520	-19361

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	60691	63767
Витрати на оплату праці	2505	11041	11269
Відрахування на соціальні заходи	2510	2463	2462
Амортизація	2515	3567	2956
Інші операційні витрати	2520	27510	13346
Разом	2550	105272	93800

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
--------------	-----------	-------------------	------------------------------------

			го року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0